

Nota van Antwoord zienswijzen

Ontwerp Programma & PlanMER

Baarlo - Hout-Blerick

Hoogwaterbeschermingsprogramma
Noordelijke Maasvallei

Datum: 23 februari 2023

Status: Definitief versie 1.0

Kenmerk:

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	4
2. Individuele zienswijzen en reacties.....	6
Indiener BHB-001	7
Indiener BHB-002	11
Indiener BHB-003	14
Indiener BHB-004	18
Indiener BHB-005	24
Indiener BHB-006	27
Indiener BHB-007	29
Indiener BHB-008	36
Indiener BHB-009 Vereniging van Eigenaren Boerderij Molenkamp	40
Indiener BHB-010	45
Indiener BHB-011	48
Indiener BHB-012 Dorpsoverleg Baarlo	50
Indiener BHB-013	54
Indiener BHB-014	62
Indiener BHB-015	64
Indiener BHB-016	77
Indiener BHB-017	87
Indiener BHB-018	97
Indiener BHB-019	107
Indiener BHB-020	118
Indiener BHB-021	127
Indiener BHB-022	136
Indiener BHB-023	146
Indiener BHB-024	156
Indiener BHB-025	165
Indiener BHB-026	174
Indiener BHB-027	183
Indiener BHB-028	192
Indiener BHB-029	201
Indiener BHB-030	203
Indiener BHB-031	208
Indiener BHB-032	210
Indiener BHB-033 Groepsaccommodatie Kasteel de Berckt	212

Indiener BHB-034	215
Indiener BHB-035	218
Indiener BHB-036	220
Indiener BHB-037 De Limburgse Land- en Tuinbouwbond	223
Indiener BHB-038 Vereniging Baarlo-Noord	225
Indiener BHB-039 Limburgs Landschap	229
Indiener BHB-040	233
Indiener BHB-041	238
Indiener BHB-042 Vereniging collectieve belangen Laerbroeck.....	241
Indiener BHB-043 Bloemenkwekerij R.P.M. Peeters	250
Indiener BHB-044	252
3. Advies Commissie m.e.r.	254
4. Aanpassingen t.o.v. het Ontwerp Programma	266
4.1. Aanpassingen Programma	266
4.2. Aanpassingen PlanMER.....	271

1. Inleiding

Voor u ligt de Nota van Antwoord op de zienswijzen die naar voren zijn gebracht over het Ontwerp Programma en PlanMER voor Baarlo - Hout-Blerick.

De huidige dijken beschermen de dorpskern Baarlo en het landelijke gebied ten noorden hiervan. Op dit moment zijn de dijken niet hoog, sterk en stabiel genoeg om Baarlo – Hout-Blerick ook in de toekomst goed te beschermen tegen hoogwater. De dijken moeten dus versterkt worden. We doen dit op een zo veilig en aantrekkelijk mogelijke manier. In combinatie met de dijkversterking is sprake van een dijkteruglegging (systeemmaatregel), beekherstel Kwistbeek (Kaderrichtlijn Water), aanleg van kwelgeulen (Kaderrichtlijn Water), het faciliteren van economische structuurversterking (transitie) van het laagterras en het bieden van deugdelijke evacuatieroutes en voorzieningen. Deze zes opgaven vormen samen het Programma Baarlo - Hout-Blerick.

Het waterschap (trekker) werkt bij deze opgaven samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, de provincie Limburg en de gemeenten Peel en Maas en Venlo.

Het Ontwerp Programma Baarlo - Hout-Blerick en het bijbehorende PlanMER hebben van 19 augustus 2021 tot en met 29 september 2021 ter inzage gelegen. Gedurende die periode kon eenieder een zienswijze over het Ontwerp Programma en het PlanMER kenbaar maken. De openbare kennisgeving van de terinzagelegging van het Ontwerp Programma en het PlanMER heeft plaatsgevonden middels:

- publicatie op de website www.overheid.nl (staatscourant en waterschapsblad).
- publicatie op www.waterschaplimburg.nl/actueel/bekendmakingen.

Tijdens de termijn van de terinzagelegging zijn op 7, 9 en 14 september 2021 inloopbijeenkomsten georganiseerd. Op het Ontwerp Programma en PlanMER zijn 44 zienswijzen naar voren gebracht.

De zienswijzen zijn geregistreerd en aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden. De indieners ontvangen een digitale kopie van de Nota van Antwoord met een begeleidende brief waarin is aangegeven onder welk nummer hun zienswijze is geregistreerd en waarmee ze hun zienswijze in deze Nota van Antwoord kunnen terugvinden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze Nota van Antwoord zijn de zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien.

In hoofdstuk 3 van deze Nota van Antwoord is het advies van de commissie m.e.r. opgenomen en van een reactie voorzien.

In hoofdstuk 4 van deze Nota van Antwoord zijn de wijzigingen opgenomen (en verantwoord) die hebben plaatsgevonden ten opzichte van het Ontwerp Programma en het PlanMER.

2. Individuele zienswijzen en reacties

Indiener BHB-001

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan dat eerder is aangegeven dat de dijk buitendijks wordt uitgebreid. Echter wordt deze nu binnendijks uitgebreid. Ter hoogte van de kas aan de Vergelt is nu een flinke knik in de dijk. De mening van inspreker hierover is dat dit een gevaarlijk zwak punt in de dijk is met name bij sterke stroming. Deze knik/bocht dient dan ook te verdwijnen waarbij de dijk ter plaatse recht gemaakt dient te worden. Dat kan alleen door de dijk daar buitendijks te veranderen of de tuinderskas gedeeltelijk te saneren.</p>	<p>Van 29 maart tot en met 25 april 2018 heeft de Notitie Reikwijdte en Detailniveau NRD) ter inzage gelegen. In de NRD is onder meer aangegeven welke alternatieven in studie worden genomen en welke uitgangspunten daarvoor gelden. In de NRD is onder meer opgenomen dat de huidige dijk over het gehele traject binnendijks wordt versterkt. De keuze om binnendijks te versterken, is terug te voeren op de Beleidslijn grote rivieren. Het uitgangspunt van de Beleidslijn grote rivieren is namelijk het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Dit is geconcretiseerd middels de doelstelling: behouden van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed.</p> <p>Indien sprake zou zijn van een buitendijkse dijkversterking gaat dit ten koste van het rivierbed en dient de afname van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit elders te worden gecompenseerd. Het is daarom dat buitendijkse dijkversterking alleen wordt toegepast wanneer binnendijkse versterking leidt tot significant technische, maatschappelijke of financiële bezwaren. In uw geval is dit (nog) niet aan de orde en bestaan er ook nog goede mogelijkheden voor een binnendijkse dijkversterking, zodat dit nog steeds het uitgangspunt vormt voor de planuitwerking.</p> <p>Uw zorg over de knik in de dijk herkennen we. Het is ook daarom dat het voorkeursalternatief in de komende fase nader wordt gedetailleerd en geoptimaliseerd met expliciete aandacht voor de stabiliteit en robuustheid van de dijk ter plaatse van bochten en knikken. Het stroomlijnen van het dijktracé wordt eveneens meegenomen in de nadere detaillering.</p>
<p>2 Inspreker geeft aan dat ter plaatse van de kas, maar ook ter plaatse van de koeienstal aan de Sterrenbosch geen normale dijkverbreding kan plaatsvinden en dat inspreker van mening is dat daar mogelijk een alternatief moet komen in de vorm van een grondkerende wand.</p>	<p>Dit is correct. Ter plaatse van de kas en de koeienstal kan geen normale binnendijkse verbreding worden gerealiseerd zonder de kas en koeienstal te moeten slopen. Om dit te voorkomen wordt hier een 'grondkerende constructie' aangebracht eventueel in combinatie met een dijk. Dit wordt tijdens de planuitwerking nader uitgewerkt.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Inspreker geeft aan dat aangezien de dijk verbreed wordt en mogelijk dat er ook nog een pipingberm aangelegd gaat worden inspreker behoorlijk wat grond gaat verliezen. Deze grond heeft inspreker echter nodig voor de paarden en komt zo mogelijk in de problemen. Inspreker stelt voor om te kijken of nabije alternatieve grond kan worden geregeld.</p>	<p>Het is inderdaad niet te voorkomen dat grondeigendom van u nodig is voor de dijkversterking. In de vervolgfase zullen we het ontwerp van de dijk nader detailleren en optimaliseren waarbij we ook zullen kijken of en waar het mogelijk is het ruimtebeslag te minimaliseren.</p> <p>Zodra het ontwerp is geoptimaliseerd en het ruimtebeslag bekend is, gaan wij met u in gesprek om de gevolgen hiervan op uw situatie door te nemen. Uiteraard denken wij dan ook graag met u mee of er mogelijkheden zijn voor grondruil, echter kan daar nu nog geen uitsluitel over worden gegeven.</p>
<p>4 Inspreker geeft aan dat op de dijk veel mensen hun honden los laten lopen. Het is reeds meerdere malen voorgekomen dat de honden achter zijn paarden aan gaan en de paarden op hol slaan.</p>	<p>We begrijpen uw zorgen hieromtrent en in de Keur van het Waterschap is ook opgenomen dat wanneer er sprake is van recreatief medegebruik, wandelen is toegestaan, ook met (kleine) huisdieren, mits deze wel worden aangelijnd. Wij zullen allereerst kijken of en op welke wijze het verbod op loslopende honden voor de wandelaar duidelijker kan worden gemaakt door bijvoorbeeld het plaatsen van borden.</p>
<p>5 Verder groeit er veel (voor de mensen met o.a. paarden) onkruid op de dijk die maar maximaal 2 maal per jaar gemaaid wordt. Dit onkruid zaait uiteindelijk uit naar onze percelen waardoor inspreker extra moet spuiten of handmatig onkruid moet trekken. Er staan diverse planten op de dijk welke giftig zijn voor de paarden.</p>	<p>Hoe vaak en wanneer het waterschap komt maaien, hangt af van diverse factoren. Zo is er voor het maaien altijd een inspectie van het gebied. Zo kijkt een ecooloog naar bijzondere plant- en diersoorten die in het maaigebied leven. De maaiplanning passen we hierop aan om de dieren of planten te beschermen. Wij maaien bijvoorbeeld zo min mogelijk tijdens het broedseizoen en het liefst na de zaaizetting van planten. Op deze wijze willen we de natuur zo min mogelijk beschadigen. Meer informatie over het maaien is te vinden op onze site: https://www.waterschaplimburg.nl/uwbuurt/onderhoud-beheer/</p> <p>Dat er sprake is van uitzaaiing naar uw perceel kunnen wij niet uitsluiten. Wanneer u van mening bent dat u hier schade van ondervindt dat kunt u dit melden via onze site: https://www.waterschaplimburg.nl/productencatalogus/product/vraag-melding-schade/</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Inspreker vraagt zich af, wanneer er ter hoogte van de koeienstal een grondkerende wand wordt gemaakt, wat er dan gebeurt met de weg op de dijk. Officieel is dat de ontsluiting van de laatste woningen op de Tasselaar. Inspreker zal dan ook te allen tijde eisen dat de weg over de dijk ter hoogte van de koeienstallen gehandhaafd blijft. Al is het maar om een tweede uitgang van de straat te hebben.</p>	<p>De precieze ontsluiting van de Tasselaar wordt in de volgende fase nader uitgewerkt in combinatie met de grondkerende constructie. Wij gaan dan ook graag met u en de omwonenden in gesprek over de mogelijkheden.</p>
<p>7 Op de plattegrond is ook een roze bolletje te zien. Daar zit een waterput met een buis naar de andere kant van de dijk. In deze put kwam o.a. het water van de tuinderskas welke op het perceel van inspreker heeft gestaan. Wat gebeurt er met de put?</p>	<p>Het doorlopen van een dijkversterkingsprocedure doorloopt verschillende fasen, waarbij van grof naar fijn wordt gewerkt. In de verkenning is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van de tracés en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Na een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van deze alternatieven is het resultaat van de verkenning, het 'voorkeursalternatief' opgenomen in het Ontwerp Programma. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt, en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook bij deze planuitwerking dat er meer in detail wordt gekeken naar specifieke objecten zoals de door u aangehaalde waterput. Daarbij geldt wel dat het vanuit de dijkveiligheid voorkeur heeft om objecten die de dijk raken zoveel mogelijk worden verwijderd. Graag gaan wij dan ook hierover met u in gesprek.</p>
<p>8 Hoe zit het met het Kadaster. Tijdens de vorige aanleg heeft Rijkswaterstaat alle meetpunten (betonpalen) op het einde van de percelen onder de dijk gestort en heeft Rijkswaterstaat verzuimd om de nieuwe coördinaten op te laten meten. Het resultaat daarvan is dat er nu geen deugdelijke meetpunten meer zijn omdat Rijkswaterstaat verzuimd heeft om deze punten tijdig veilig te stellen.</p>	<p>Bij het verder optimaliseren en detailleren van het voorkeursalternatief wordt gebruik gemaakt van de actuele (digitale) kadasterdata. Na afronding van de realisatiefase zal de definitieve situatie opnieuw worden ingemeten en opgenomen in het kadaster.</p>

Indiener BHB-002

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat de nieuwe woningen in Laerbroeck in de directe omgeving van hun woning worden gepland, hetgeen zij beschouwen als een aantasting van hun woon- en leefgenot.</p> <p>Ook geven insprekers aan dat deze ontwikkeling haaks staat op de geldende planologische regelgeving, en dat deze nieuwbouw niet strookt met de doelstelling van een aantrekkelijk landschap en natuur, daar verdergaande verstening van het buitengebied ter plaatse een inbreuk maakt op de waarden van natuur- en landschap.</p>	<p>In verband met de dijkverlegging en de maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn, is sprake van het moeten slopen van diverse woningen. De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>In het geval van verplaatsing zijn in het Ontwerp Programma verschillende potentiële herbouwlocaties opgenomen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar de potentiële herbouwlocaties. Hiervoor is in het Programma een zoekgebied aangegeven. Of en in welke mate de herbouwlocaties daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken uit de volgende fase. Idem het aantal woningen.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid in is verkregen, zal voordat er sprake is van een planologische wijziging eerst een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing moeten worden gegeven van het plan. Hierin dient ondermeer te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Ook zal in deze onderbouwing worden aangegeven hoe om te gaan met de aanwezige milieu-, natuur- en landschapswaarden.</p> <p>Het is correct dat deze herbouwlocaties nog niet zijn opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen. Wanneer de uitwerking heeft plaatsgevonden zal sprake moeten zijn van een aanpassing van het vigerende planologisch regime. Hiervoor herziet de gemeente het omgevingsplan of wijkt met een omgevingsvergunning af van het omgevingsplan. Bij inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet vervangt het omgevingsplan het geldende bestemmingsplan.</p> <p>Bij de genoemde procedures kan er op het ontwerp plan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitief plan kan beroep worden ingesteld bij de rechter. De data waarop deze (ontwerp)besluiten gepubliceerd worden zullen tijdig met u worden gecommuniceerd.</p> <p>Voor meer informatie over het omgevingsplan en de procedure wordt u doorverwezen naar de site: https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan-hoofdpijnen/omgevingsplan-hoofdpijnen/</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>2 Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck". Volgens dit bestemmingsplan geldt voor de locatie van de woning van inspreker en het direct aansluitende gebied tot de Maas de Gebiedsaanduiding "ecologische hoofdstructuur", hetgeen de waarde van deze locatie en omgeving voor natuur en landschap onderstreept en strenge voorwaarden verbindt aan afwijkende ontwikkelingen ter plaatse.</p>	<p>Het klopt dat in het buitengebied sprake is van beschermde natuurwaarden. Bij het zoeken naar de potentiële herbouwlocaties is echter rekening gehouden met de ligging van de ecologische hoofdstructuur (sinds 2013 gewijzigd in Natuurnetwerk Nederland) en worden deze ook niet fysiek geraakt. Dit laat onverlet dat bij de verdere uitwerking van de locaties nog steeds wel moet worden getoetst of en welke mate nieuwbouw van woningen leidt tot negatieve effecten die de wezenlijke kenmerken en waarden van dit gebied aantasten en waardoor mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.</p>
<p>3 Insprekers sluiten zich tevens aan bij de inhoud van de zienswijze van de groep "omwonenden Tangveld".</p>	<p>Waarvan akte.</p>

Indiener BHB-003

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Het binnendijks versterken en verhogen met minimaal 1.60 m gaat ten koste van de tuin. Met een standaard talud van 1 op 3 betekent dit dat er minimaal 10 extra meter dijkbreedte in de tuin komt te liggen. De binnenteen van de dijk ligt dan op nog geen 10 meter van het woonhuis.</p> <p>Daarbij komt de kruin van de dijk op een meter of 15 van de woning te liggen, waarbij de hoogte van de kruin ongeveer een meter hoger ligt dan de slaapkamervloer. Iedereen die de dijk hier betreedt (illegaal of niet) kijkt dus zo omlaag onze slaapkamers in. Hierdoor treedt waardevermindering op van de woning, en is de privacy van inspreker compleet weg, rekening houdend met wandelaars fietsers ruiters /bezoekers op de dijk.</p> <p>Insprekers vrezen voor veel overlast bij de verdere planvorming. Door ophoging van de drempel coupure, krijgt inspreker ook aan de straatzijde een dijk. Deze ophoging van ongeveer 1.5 meter creëert een tweede dijk voor hun woning. Niet alleen kijken mensen dan ook nog aan de voorkant de woning binnen, maar ook verlichting van auto's schijnt dan meteen hun woonkamer in.</p>	<p>In de voorgaande 'verkenning' is het detailniveau van het ontwerp met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (technische) knelpunten. In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. De exacte ligging, hoogte en benodigd ruimtebeslag worden dus in de vervolgfase bepaald. Het klopt echter dat door het verhogen van de dijk deze breder wordt en dichter op uw woning komt te liggen. Dit betreft ook de drempel in de coupure die zoals u aangeeft wordt verhoogd, waardoor ook de Vergelt ter hoogte van uw woning moet worden verhoogd.</p> <p>Wij begrijpen uw zorg over aantasting van de privacy, leefgenot en eventuele waardevermindering. Graag gaan we in de vervolgfase met u het gesprek aan om te kijken of en waar er mogelijkheden zijn het ontwerp te optimaliseren rekening houdende met de door u geuite zorgen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>2 Werkzaamheden aan de dijk, en coupure opgang, op zo een korte afstand van de woning, met zo een grote massa aan grond moet wel haast leiden tot scheuren aan de bebouwing.</p> <p>De maatwerk optie, met een grond kerende wal zal de impact van de werkzaamheden niet verkleinen, hetzelfde geldt voor de mogelijke schade aan de woning.</p> <p>Daarnaast is de vraag, wat is beter? Een groen talud wat je hele tuin in beslag neemt tot een hoogte van 5 meter, of een muur van dezelfde hoogte?</p>	<p>Wij zijn ons bewust van de impact van de werkzaamheden op uw omgeving en begrijpen de zorg die u heeft wat dit met uw woning kan doen. Voor aanvang van de werkzaamheden wordt daarom op basis van een risicoanalyse eerst ook geïnventariseerd welke woningen (verhoogd) risico lopen op mogelijke schade door de werkzaamheden. Voor deze woningen geldt dat er een nulmeting aan de woning wordt uitgevoerd. Hierbij wordt nauwkeurig de staat van de woning in beeld gebracht. Tijdens de bouw zal frequent worden gemonitord op eventuele veranderingen in bijvoorbeeld zetting van de woning, zodat ook tijdig maatregelen kunnen worden getroffen om schade te voorkomen. En indien schade optreedt zal met u worden overlegd over de wijze waarop deze schade te herstellen of te vergoeden. In het VKA is een groene dijk voorzien bij uw perceel. Tijdens de planuitwerking wordt nader onderzocht welk ruimtebeslag vereist is en hoe de kering ruimtelijk ingepast kan worden.</p>
<p>3 Daarnaast begrijpen we dat de fundering van de dijk dermate goed moet zijn dat er geen piping op kan treden; het door sijpelen van water tijdens hoogwater richting binnendijks. Echter is de kans heel groot dat deze maatregelen de natuurlijk grondwaterstromen van het dorp Baarlo richting de maas ook gaat blokkeren, met als gevolg dat de kelder van inspreker compleet vochtig wordt, dan wel niet veelvuldig gevuld is met dat grondwater.</p>	<p>In de voorgaande fase zijn de effecten op grondwaterstandseffecten gemodelleerd voor die ingrepen waarvan werd verwacht dat die een substantieel effect zouden kunnen hebben, te weten de hoogwatergeulen en de kwelgeulen. Er is nog niet specifiek gekeken naar de effecten van de maatregelen gericht op het voorkomen van piping. Deze maatregelen worden in de volgende fase, de 'planuitwerking' nader uitgewerkt waarbij uiteraard ook zal worden gekeken naar het door inspreker genoemd risico.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers zouden hierover graag zo snel mogelijk met het waterschap in gesprek willen, enerzijds om ze te helpen aan antwoorden en een eind te maken aan deze onzekerheid, anderzijds om te komen tot betere, meer menswaardige, oplossingen. Een mogelijkheid die het wellicht voor zowel het programma als ons gemakkelijk maakt is het opofferen van de woning van de insprekers, die anders toch gigantisch aan waarde verliest, en eigenlijk geen woon- en leefplezier meer oplevert. Insprekers zouden graag willen verkennen of het mogelijk is om een vergelijkbare woning te herplaatsen iets verder op in de straat, verder weg van de dijk. Als hun perceel opgeofferd wordt voor de dijk, zou dit ook kunnen betekenen dat de dijk net iets meer teruggelegd kan worden zodat er meer ruimte is voor de rivier.</p>	<p>Uw wens om de woning door ons aan te laten kopen begrijpen we. Echter is een mogelijke aankoop van de woning nu (nog) niet aan de orde. Zoals bij punt 1 aangegeven wordt het ontwerp in de komende fase verder uitgewerkt en geoptimaliseerd. Op basis van deze uitwerking en de effecten hiervan op uw woon- en leefomgeving zal vervolgens moeten worden beoordeeld of (en onder welke voorwaarden) er sprake is van een juridisch en maatschappelijk te verantwoorden urgentie en noodzaak tot aankoop van uw woning.</p>

Indiener BHB-004

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat er de mogelijkheid moet zijn om nu en na realisering van het een en ander op eigen grondgebied bijvoorbeeld een tuinhuisje, garage, overkapping, zorgwoning e.d. te bouwen/aan te leggen/plaatsen.</p>	<p>Het huidige bestemmingsplan 'Buitengebied Laerbroeck' geeft aan wat wel en niet kan worden gebouwd en onder welke voorwaarden¹. In dit bestemmingsplan is ook rekening gehouden met het feit dat uw woning in het gebied ligt waar de Beleidslijn Grote Rivieren van toepassing is. Deze beleidslijn heeft als doel de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk maken.</p> <p>In de komende fase wordt het voorkeursalternatief verder uitgewerkt en zal het huidig planologisch regime hier ook (deels) op moeten worden aangepast. Zo dient de gemeente voor de realisatie van de herbouwlocaties de procedure van het omgevingsplan te doorlopen of met een omgevingsvergunning af te wijken van het omgevingsplan. Bij inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet vervangt het omgevingsplan het geldende bestemmingsplan.</p> <p>Uw zienswijze zal worden betrokken in het vervolgproces. Of en in welke mate de huidige bouwregels dan worden herzien is op dit moment nog niet aan te geven. Dit hangt ook af van uw specifieke wensen en de mate waarin de door u genoemde objecten inpasbaar zijn en niet conflicteren met belangen van derden.</p> <p>Bij de genoemde procedures kan er op het ontwerp plan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitief plan kan beroep worden ingesteld bij de rechter. De data waarop deze (ontwerp)plannen gepubliceerd worden zullen tijdig met u worden gecommuniceerd.</p>
<p>2 Insprekers geven aan vóór hun woning geen uitzichtbelemmeringen te willen. Dat hebben insprekers nu ook niet. Dus géén muur, dijk, glazen wand of iets dergelijks.</p>	<p>Het is helaas niet te voorkomen dat uitzicht door de dijkversterking verloren kan gaan. Of en in welke mate dit speelt wordt ook pas duidelijker in de volgende fase, de 'planuitwerking'. In deze fase wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald.</p>

¹ Indien sprake is van een raakvlak met een waterstaatskundig werk zoals een dijk is ook de Legger c.q. de Keur van het Waterschap Limburg van toepassing waarin ook de (on)mogelijkheden voor bouwwerken staan beschreven.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers geven aan dat zij missen wat de term "maatwerk" inhoudt.</p>	<p>In het Programma wordt onderscheid gemaakt in een 3-tal situaties die op woningen van toepassing kunnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woningen die sowieso moeten worden aangekocht (of moeten worden verplaatst) omdat deze fysiek door de maatregelen worden geraakt of waarvan de veiligheid tegen overstromingen na realisatie van de maatregelen niet kan worden gegarandeerd; 2. Woningen die na realisatie van de maatregelen buitendijks komen te liggen, maar hoog genoeg liggen zodat de veiligheid tegen overstromingen kan worden gegarandeerd; 3. Woningen die hier tussenin zitten. Voor deze woningen kan sprake zijn van 'maatwerk'. Met maatwerk wordt bedoeld dat wij allereerst nagaan of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. De mogelijkheden hiervoor worden in de komende fase nader onderzocht. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers vragen zich af of de enkele centimeters waterverlaging bij hoog water wel opwegen tegen de enorme kosten en problemen die de bewoners krijgen die moeten verhuizen of een aanpassing aan de woning krijgen.</p>	<p>Verhoging van de bestaande dijken betekent dat ruimte voor de rivier verloren gaat: een aanzienlijk deel van het rivierbed komt dan achter de nieuwe primaire kering te liggen wat voorheen bij lagere waterstanden reeds inundeerde. Dit heeft een waterstandsverhogend effect. Om zoveel mogelijk ruimte voor het rivierbed te behouden en de stijging van de waterstand te compenseren, zijn zogeheten 'systeemmaatregelen' nodig. Dit zijn maatregelen die een belangrijke bijdrage hebben in de afvoer- en bergingscapaciteit van het riviersysteem.</p> <p>Er is op verschillende locaties langs de Maas gekeken waar het waterstandsverhogend effect middels systeemmaatregelen kan worden gecompenseerd. Dit heeft in totaal 12 locaties opgeleverd, die samen een gemiddelde waterstandsdaling van circa 9 cm moet opleveren. Baarlo is één van deze 12 locaties. Ter vergelijking: als zou worden gekozen voor het versterken van de huidige kering zou dit leiden tot circa 231 ha verlies aan winterbed en 4,4 cm opstuwung in de Maas. De dijkverlegging (systeemmaatregel) leidt tot het behoud van circa 86 ha rivierbed en zorgt voor een <u>waterstandsdaling</u> van circa 4 cm.</p> <p>Dit wordt voor het watersysteem als totaal gezien als een relevant positief effect dat opweegt tegen de kosten. Daarbij wordt opgemerkt dat met het oog op de toekomst het ook wenselijk is om voldoende rivierbed vrij te houden voor eventueel noodzakelijke aanvullende rivierverruimende maatregelen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 In het waterbergend gebied Laerbroeck mag geen hoge plantengroei plaats vinden, evenals commerciële vrijetijdsactiviteiten (golfbaan, camping, haventje etc.). Ook dienen in dit gebied geen zonnepanelen, windmolens e.d. geplaatst te worden.</p> <p>Ook de Maaszijde van de Romeinenweg (kwel-natuurgebied) moet een lage beplanting krijgen i.v.m. het uitzicht over de Maas.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkele zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund mits deze goed wordt beheerd, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook meegenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde commerciële vrijetijdsactiviteiten of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet). Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>In de komende fase wordt de inrichting van het gebied verder uitgewerkt, waarbij in een nog op stellen 'Landschapsplan' ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Insprekers merken op het belachelijk te vinden dat nimmer het verbreden van de Maas bij de Venlose stadsbrug is onderzocht (ontsluiting Kazerneterrein) en dat enkele Baarlose ondernemers met hulp van ex-politici het klaar gekregen hebben dat het, toch al kleine gebied dat waterbergend moet worden, nog kleiner is geworden. Er werd zelfs een bouwvergunning verkregen voor een z.g. kantoor, maar wat inmiddels meer woning is.</p>	<p>Voor wat betreft de door insprekers genoemde flessenhals blijkt uit eerdere studies dat het rivierbed van de Maas in de passage door Venlo/Blerick over grote lengte erg smal is en dat het gehele stedelijke gebied hierdoor werkt als een hydraulische flessenhals (bronnen: 'Hydraulische knelpunten Rijntakken en Maas. Een analyse op basis van verhanglijnen. Deltares, 2016' & MIRT onderzoek Koploperproject Maas Venlo, 'Bouwen met Maaswater', augustus 2016).</p> <p>Wanneer de afvoercapaciteit van de Maas door Venlo/Blerick zou worden vergroot door het rivierbed (winterbed) daar over de volle lengte substantieel te verbreden dan zal dat helpen om het opstuwende effect van deze hydraulische flessenhals te verkleinen. Het verbreden van het rivierbed vraagt dan wel om het terugleggen van de dijken en het verwijderen van significante hoeveelheden stedelijke bebouwing aan de west- en/of oostzijde van de Maas in Blerick/Venlo. Dit is aanzienlijk ingrijpender dan de dijkeruglegging zoals nu voorgesteld in Hout-Blerick.</p> <p>De aanleiding voor de dijkeruglegging volgt uit het feit dat als gevolg van verhoging van de bestaande dijken langs de Maas er ruimte voor de rivier verloren gaat: een aanzienlijk deel van het rivierbed komt dan achter de nieuwe primaire kering te liggen wat voorheen bij lagere waterstanden reeds inundeerde. Dit heeft een waterstandsverhogend effect. Om zoveel mogelijk ruimte voor het rivierbed te behouden en de stijging van de waterstand te compenseren, zijn zogeheten 'systeemmaatregelen' nodig. Dit zijn maatregelen die een belangrijke bijdrage hebben in de afvoer- en bergingscapaciteit van het riviersysteem.</p> <p>Er is op verschillende locaties langs de Maas gekeken waar het waterstandsverhogend effect middels systeemmaatregelen kan worden gecompenseerd. Dit heeft in totaal 12 locaties opgeleverd, die samen een gemiddelde waterstandsval van circa 9 cm moet opleveren. Baarlo is één van deze 12 locaties. In de verkenning zijn deze 'systeemmaatregelen' en de dijkversterking integraal beschouwd en zijn de verschillende oplossingsvarianten ook in samenspraak met de bewoners tot stand gekomen. De door inspreker gesuggereerde inmenging en rol van lokale ondernemers en ex-politici op het besluitvormingsproces wordt niet herkend.</p>

Indiener BHB-005

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers willen zoals nu beschermd worden door een dijk & kade die voorzien is van een gemaal. Daarnaast willen ze ook zo spoedig mogelijk starten met de bouw van hun woning op de Romeinenweg.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft.</p> <p>Wanneer de uitwerking heeft plaatsgevonden zal sprake zijn van het moeten aanpassen van het vigerende planologisch regime. Hiervoor dient de gemeente de procedure van het omgevingsplan te doorlopen of met een omgevingsvergunning af te wijken van het omgevingsplan. Bij inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet vervangt het omgevingsplan het geldende bestemmingsplan.</p> <p>Zolang deze procedure nog niet is afgerond geldt het vigerend bestemmingsplan.</p> <p>Bij de genoemde procedures kan er op de ontwerp plan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitieve plan kan beroep worden ingesteld bij de rechter. De data waarop deze (ontwerp)plannen gepubliceerd worden zullen tijdig met u worden gecommuniceerd.</p> <p>Voor meer informatie over het omgevingsplan en de procedure wordt u doorverwezen naar de site: https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan-hoofdpijnen/omgevingsplan-hoofdpijnen/</p>
<p>2 Insprekers wijzen het waterschap erop de Romeinenweerd eens te beheren zoals is toegezegd dus geen wilgen-bebossing.</p>	<p>Uw zorgen over het beheer van de Romeinenweerd zijn bij ons bekend.</p> <p>Als onderdeel van de planuitwerking, wordt onderzocht of de Romeinenweerd in samenhang met de kwelgeulen kan worden (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 Wat een beter plan van aanpak is en uw energie verdiend, is om de huidige Maasbrug aan te pakken en deze flessenhals eens te verbreden.</p>	<p>Voor wat betreft de door insprekers genoemde flessenhals blijkt uit eerdere studies dat het rivierbed van de Maas in de passage door Venlo/Blerick over grote lengte erg smal is en dat het gehele stedelijke gebied hierdoor werkt als een hydraulische flessenhals (bronnen: 'Hydraulische knelpunten Rijntakken en Maas. Een analyse op basis van verhanglijnen. Deltares, 2016' & MIRT onderzoek Koploperproject Maas Venlo, 'Bouwen met Maaswater', augustus 2016).</p> <p>Wanneer de afvoercapaciteit van de Maas door Venlo/Blerick zou worden vergroot door het rivierbed (winterbed) daar over de volle lengte substantieel te verbreden dan zal dat helpen om het opstuwende effect van deze hydraulische flessenhals te verkleinen. Het verbreden van het rivierbed vraagt dan wel om het terugleggen van de dijken en het verwijderen van significante hoeveelheden stedelijke bebouwing aan de west- en/of oostzijde van de Maas in Blerick/Venlo.</p> <p>Dit is aanzienlijk ingrijpender dan de dijkteruglegging zoals nu voorgesteld in Hout-Blerick.</p>

Indiener BHB-006

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker wil graag meedenken in andere oplossingen die voor hen toegankelijker zijn.</p>	<p>In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Wij gaan in deze fase graag met u gesprek om te kijken of en welke mogelijkheden er zijn die tegemoet komen aan uw zorgen.</p>

Indiener BHB-007

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 In paragraaf 2.3.4 onder kopje "Keringen" wordt gesproken over een nieuwe kering langs de "huidige steilrand langs de Berktweg-Voortweg-Molenkampweg".</p> <p>- Insprekers merken op dat er in het VKA tussen het Tangveld en de Berktweg nu géén steilrand aanwezig is. Het hoogteverschil tussen de beoogde dijkhoogte van 20,60+ NAP en het weiland Zuidoostelijk van hun perceel bedraagt 3,75 meter (hoogte weiland 16,85+ NAP). Het hoogteverschil tussen hun perceel aan de Zuidoostzijde en de beoogde dijkhoogte bedraagt 2,10 tot 2,70 meter. In de bijlage van hun zienswijze hebben insprekers een hoogtemeting toegevoegd van hun perceel, waaruit de hoogtes van het perceel herleidbaar zijn.</p>	<p>Dit is een terechte opmerking. Langs het Tangveld is weliswaar een steilrand aanwezig, maar ter plaatse van de d'Ohenweg is niet echt sprake van een steilrand. Hier gaat de weg geleidelijk omhoog, gezien vanaf het lagere deel van Laerbroeck. Wij danken u voor de meegezonden hoogtemetingen en zullen deze ook betrekken in de verder uitwerking van het ontwerp.</p>
<p>2 In paragraaf 6.4.4 worden in tabel 6.6 vier alternatieve dijktracés geschetst. Hierbij wordt in alle varianten het perceel van insprekers omstippeld met de tekst "erf/tuin achter dijk". Het perceel aan de andere zijde van de D'ohenweg is gearceerd met de tekst "grondaanvulling", wat impliceert dat dit perceel wordt opgehoogd tot de nieuwe dijkhoogte van 20,60 meter om daar inderdaad een steilranddijk te creëren en een bouwperceel mogelijk te maken.</p>	<p>Dit is correct. In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp overigens meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald. Uiteraard zullen wij u tijdig betrekken en informeren wanneer deze uitwerking leidt tot andere inzichten dan nu in het voorkeursalternatief opgenomen.</p>
<p>3 In het Ontwerp Programma wordt onvoldoende omschreven hoe de kering conform VKA hier geplaatst kan worden, gelet op het veel lager liggen van het perceel t.o.v. het Tangveld, de nieuwe dijk en het nieuwe opgehoogde perceel aan de overzijde van de D'ohenweg.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma (de verkenning) is het detailniveau van het ontwerp met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Het resultaat van deze fase is het 'voorkeursalternatief'. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging, hoogtes en aansluitingen worden bepaald. Uiteraard zullen wij u bij deze uitwerking betrekken.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers willen tevens dat in het Ontwerp Programma opgenomen wordt dat er op dit deeltraject van het VKA nu geen steilrand aanwezig is, waarbij er een fors hoogteverschil (specificeren) overbrugd moet worden én dat er samen met de insprekers in de planuitwerking gezocht wordt naar een maatwerkoplossing met zo min mogelijk hinder, overlast en beperkingen.</p>	<p>Terecht heeft u geconstateerd dat er ter plaatse van de d'Ohenweg geen echte steilrand aanwezig is. In de planuitwerking zullen wij, zoals hiervoor ook aangegeven, het dijkontwerp verder gaan detailleren en optimaliseren. Wij begrijpen daarbij uw zorgen over hinder, overlast en beperkingen. Graag gaan we in de vervolgfase met u het gesprek aan om te kijken of en waar er mogelijkheden zijn het ontwerp te optimaliseren rekening houdende met de door u geuite zorgen.</p>
<p>5 Wanneer een steilranddijk wordt ontworpen, zal dit (afhankelijk van de afstand van de dijk tot de perceelsgrens) tot gevolg hebben dat het perceel van insprekers gedeeltelijk opgehoogd moet worden. Zoals hierboven omschreven is het hoogteverschil tussen hun perceel langs de Zuidoost grens en de nieuwe dijkhoogte ca. 2,70 meter. Het peil van hun woning ligt overigens op 20,00+NAP, dus ca. 60 cm onder de hoogte van de nieuwe dijk. Aan de Zuidoostzijde van hun tuin zijn diverse "obstakels" die bij grondaanvulling verwijderd, verlegd, gesloopt, verplaatst, ontwikkeld, etc. moeten worden.</p>	<p>De aanleg zal zeker gevolgen hebben en de door inspreker genoemde objecten zullen hierdoor mogelijk verplaatst of ontwikkeld moeten worden. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en de impact van het ontwerp op het perceel van inspreker duidelijk wordt.</p>
<p>6 Het aanleggen van een steilranddijk en ophogen van de tuin richting de dijk heeft ook als gevolg dat insprekers veel inkijk krijgen vanaf de dijk (mede afhankelijk van de inrichting en gebruik dijk als wandel- en/of fietspad) in hun tuin, c.q. naar hun woning. Om dit te voorkomen/verminderen zouden insprekers een nieuwe hoge haag kunnen plaatsen, maar aangezien die dan een flink stuk hoger komt te staan dan nu het geval is, zal het vrije uitzicht zoals ze dat nu hebben over de haag naar de omgeving sterk verminderen. Dit doet sterk afbreuk aan hun woon- en leefgenot.</p>	<p>Het is helaas niet te voorkomen dat uitzicht als gevolg van de dijkversterking verloren kan gaan.</p> <p>Of en in welke mate dit speelt wordt ook pas duidelijker in de volgende fase, de 'planuitwerking'. In deze fase wordt zoals eerder aangegeven het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en dat ook zal worden gekeken naar de toekomstige inrichting en gebruik van de dijk.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Gelet op de hoogte van de nieuwe dijk, het gedeeltelijk ophogen van de tuin richting dijk en de hoogte van de woning van insprekers, heeft dit ook gevolgen voor ophoping van regenwater bij hevige/langdurige buien.</p>	<p>Terecht punt, het is ook daarom dat de hydrologische situatie ter plaatse (bijvoorbeeld het ontstaan van kwel, afvoer van hemelwater) én eventuele maatregelen om overlast tegen te gaan, onderwerpen zijn die in de planuitwerking verder worden onderzocht.</p>
<p>8 Afhankelijk van de ligging van de kering t.o.v. de perceelsgrens kan het zijn dat de tuin van insprekers gedeeltelijk de functie van dijklichaam krijgt en/of binnen de zogenaamde kernzone of beschermingszones van de dijk valt. Dit zou door de beperkingen van deze zones ertoe leiden dat de bruikbaarheid van hun tuin er sterk op achteruitgaat.</p>	<p>De aanleg zal inderdaad mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de bruikbaarheid van de tuin. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en de impact ervan op de tuin van inspreker duidelijk wordt. Wij gaan dan ook graag met u in overleg op welke wijze de inpassing van de tuin vorm kan worden gegeven.</p>
<p>9 Uitgangspunt voor de planuitwerking en keuze voor type dijk en ligging t.o.v. het perceel van inspreker moet zijn dat deze kernzone en beschermingszones van de dijk (met de bijbehorende beperkingen in gebruik) pas beginnen achter onze perceelsgrens.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar voor wat betreft de beschermingszone is niet te voorkomen dat deze over uw perceel loopt, deze heeft namelijk een breedte van in totaal wel 125 meter. Over de exacte ligging kunnen wij u helaas nog geen toezeggingen doen. In de planuitwerking maakt dit onderdeel uit van de verdere uitwerking van het dijkontwerp.</p> <p>In de Keur van het Waterschap is terug te vinden welke regels (ge- en verboden) in de beschermingszones gelden. De Keur is te vinden op de site: https://www.waterschaplimburg.nl/overons/regels-wetgeving-0/wetten-regels/keur/</p>
<p>10 Inspreker geeft aan dat naast een steilranddijk ook een groene dijk wordt onderzocht die achter hun perceelsgrens begint, vanaf de huidige hoogte van hun perceel, met de buitenbeschermingszone eveneens achter onze perceelsgrens. Van daaruit kunnen de zones en de dijk opgebouwd worden tot de gewenste hoogte.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is de steilranddijk als Voorkeursalternatief opgenomen. De exacte uitwerking hiervan maakt onderdeel uit van de volgende fase. Of deze ambitie waargemaakt kan worden hangt af van een aantal zaken, waaronder de grondbalans en kosten. Ook dit is onderdeel van de planuitwerking.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Inspreker geeft aan direct betrokken te willen worden en meebeslissen bij het bedenken en uitwerken van diverse alternatieve maatwerkoplossingen rondom hun perceel.</p>	<p>Uiteraard treden we ook in de volgende fase met u in overleg om de plannen voor de dijkverbetering nader uit te werken. Of en in welke mate er op of rond uw perceel maatwerk mogelijk is gaan wij in de volgende fase graag met u overleggen. Uiteindelijk ligt de besluitvorming bij de betrokken overheden waarbij zij ook rekening dienen te houden met het maatschappelijk en financieel doelmatig kunnen verantwoorden van overheidsuitgaven.</p>
<p>12 De uiteindelijke keuze voor type dijk en ligging en daarmee het al dan niet (gedeeltelijk) ophogen van de tuin en het perceel aan de andere kant van de D'ohenweg heeft ook gevolgen voor de ligging en verloop van deze straat. Dit levert diverse problemen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aansluiting en mogelijk aanpassing van onze inritten op de D'ohenweg; - In de huidige situatie stroomt het regenwater vanaf Tangweg 29 en vanaf kruising D'ohenweg-Berktweg (en aangrenzende percelen), over de D'ohenweg richting Maas. Wanneer de D'ohenweg in de nieuwe situatie over de nieuwe kering (op 20,60+NAP) loopt, kan dit regenwater dus niet wegstromen en zal het zich ophopen. - In de situatie waarbij het verkeer vanaf de Maas ook nog bergop tegen de kering rijdt, zullen insprekers ook veel hinder gaan ondervinden van dit verkeer. 	<p>De precieze ligging, het ruimtebeslag en de ontwerphoogte van de nieuwe kering en de straat moeten in de volgende fase, 'de planuitwerking' nog allemaal verder gedetailleerd en geoptimaliseerd worden.</p> <p>Daarbij spelen zoals inspreker terecht opmerkt nog verschillende aandachtspunten, zoals het realiseren van (veilige) aansluitingen op bestaande wegen en inritten en op- en afritten van de nieuwe kering, waterhuishouding (afvoer van hemelwater) en het waar mogelijk voorkomen of tot een minimum beperken van hinder als gevolg van wegverkeer.</p> <p>Zoals aangegeven gaan wij tijdens de uitwerking graag in overleg met de inspreker om de verschillende mogelijkheden hieromtrent te bespreken.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 De D'ohenweg afsluiten (doodlopend maken) voorbij de inrit in de achtertuin zou voor insprekers de allerbeste oplossing zijn. Voor de (noodzaak van) ontsluiting van het nieuwe buitendijkse gebied zal dan een alternatief gevonden moeten worden. Insprekers willen dat deze optie in de planuitwerking mede onderzocht wordt. Wanneer de D'ohenweg als ontsluitingsroute moet blijven en dus ergens over de nieuwe kering moet komen, willen insprekers betrokken worden en meebeslissen bij het bedenken en uitwerken van diverse alternatieve maatwerkoplossingen (mogelijk een coupure?), waarbij uitgangspunt moet zijn om de hinder, beperkingen en overlast tot een minimum te beperken.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p>
<p>14 Het Tangveld grenst direct aan het perceel van insprekers en ligt grotendeels een behoorlijk stuk hoger (tot wel 2 meter) dan hun tuin. Daarbij zal volgens de plannen het Tangveld nog ruim 60 cm opgehoogd worden aan de Zuidoostzijde tot de nieuwe dijkhoogte van 20,60+ NAP. Woningbouw op het Tangveld zou een behoorlijke achteruitgang betekenen qua privacy (inkijk), vrij uitzicht en woon- en leefgenot.</p>	<p>In verband met de dijkverlegging en de maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn, is sprake van het moeten slopen van diverse woningen. De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van deze bewoners in het gebied. Daartoe zijn in het Ontwerp Programma verschillende potentiële herbouwlocaties geïnventariseerd waaronder ook het Tangveld. Het Tangveld is van daaruit als woningbouwlocatie in het Programma opgenomen.</p> <p>Voordat er sprake is van een planologische wijziging zal er eerst een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing moeten worden gegeven van het plan. Hierin dient ondermeer te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Ook zal in deze onderbouwing worden aangegeven hoe om te gaan met de aanwezige milieu-, natuur- en landschapswaarden.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>15 Daarbij levert het ook praktische problemen op m.b.t. het opvangen van het hoogteverschil tussen een "nieuw bouwperceel op hoogte" en het lagergelegen perceel van insprekers. Op dit moment is er een strook langs hun perceel dat geleidelijk schuin oploopt naar het Tangveld om het hoogteverschil op te vangen.</p>	<p>De exacte uitwerking van de woningbouwlocatie Tangveld zal in de komende periode vorm krijgen. Toegezegd wordt dan ook te kijken of en op welke wijze het door inspreker ingebrachte zorgpunt omtrent het hoogteverschil kan worden opgelost.</p>
<p>16 Tevens zou de infrastructuur (o.a. verkeers-ontsluitingsroutes) voor woningbouw op het Tangveld behoorlijk ingrijpend zijn en ook tot overlast voor insprekers als aanwonenden kunnen leiden.</p>	<p>Zie ons antwoord bij punt 14.</p>

Indiener BHB-008

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers vragen om in de planuitwerking rekening te houden met, en met de direct betrokkenen in overleg te treden over de exacte ligging en inrichting van de dijk (bijv. wel of geen wandel- of fietspad). Onder meer gelet op de privacy en mogelijke inkijk vanaf de dijk in/naar de woningen en tuinen.</p> <p>Een 2^e aandachtspunt is de "kop" die is ingetekend in alternatieven 1C en 1D aan de Voortweg, waar de dijk richting de Molenkampweg oversteekt. Ook hier vragen we om in de planuitwerking met ons in overleg te gaan over de exacte uitwerking en inrichting van deze "kop".</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma (de verkenning) is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Het resultaat van deze fase is het 'voorkeursalternatief'. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en dat ook zal worden gekeken naar de toekomstige inrichting en gebruik van de dijk. Uiteraard zullen wij u bij deze uitwerking betrekken.</p>
<p>2 Als buurt vrezen wij dat in het VKA de Tangkoel bijna jaarlijks zal onderlopen. (dit gebeurde vroeger ook maar toen minder vaak omdat er ook water naar de Tegelse kant van de Maas spoelde). Dit kan dan tot gevolg hebben dat de visvereniging zal verdwijnen.</p>	<p>Doordat de dijk aan de Romeinenweg gedeeltelijk wordt verwijderd, wordt Laerbroeck overstromingsgebied van de Maas. Dit betekent inderdaad dat het gebied bij de Tangkoel vaker zal overstromen. In de planuitwerkingsfase zullen wij de gevolgen voor de visvijver in detail in kaart brengen en in samenspraak met u onderzoeken of er maatregelen denkbaar en haalbaar zijn om de overstromingsfrequentie van de visvijver te verlagen.</p>
<p>3 Insprekers vinden het van essentieel belang dat de Voortweg zijn doodlopend karakter behoudt voor het gemotoriseerd verkeer.</p>	<p>Vooralsnog is er geen directe aanleiding het doodlopend karakter van de Voortweg aan te passen. Wel kan bij het ontwikkelen van deze locatie ten behoeve van woningen de Voortweg onderdeel worden van de ontsluitingsroute voor deze woningen. In de planuitwerking zullen wij dit verder uitwerken Uiteraard zullen wij hierover met u blijven afstemmen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers zijn in het buitengebied gaan wonen om de ruimte die dit gebied alhier biedt. Wij vinden het van groot belang dat de ruimte die het nu biedt van alle om- en aanwonenden van de Voortweg/Tangveld/Molenkampweg behouden blijft. Dus met name de open zichtlijnen die er nu zijn behouden blijven.</p> <p>Insprekers vinden woningbouw op het Tangveld niet wenselijk, mede gelet op de ligging tussen twee natuurgebiedjes met "hooglandschappelijke waarden". Tevens zou de infrastructuur (o.a. verkeers-ontsluitingsroutes) voor woningbouw op het Tangveld behoorlijk ingrijpend zijn en tot overlast van huidige aanwonenden aan het Tangveld kunnen leiden. Verder zou de woonkwaliteit van de huidige bewoners langs het Tangveld sterk verslechteren vanwege privacy, uitzicht, (verkeers)hinder, etc.</p>	<p>In verband met de dijkverlegging en de maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn, is sprake van het moeten slopen van diverse woningen. De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van deze bewoners in het gebied. Daartoe zijn in het Ontwerp Programma verschillende potentiële herbouwlocaties geïnventariseerd waaronder ook het Tangveld. Het Tangveld is van daaruit als woningbouwlocatie in het Programma opgenomen.</p> <p>Voordat er sprake is van een planologische wijziging zal er eerst ook een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing moeten worden gegeven van het plan. Hierin dient ondermeer te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Uw zorgpunt inzake het behoud van openheid en zichtlijnen wordt in deze uitwerking betrokken.</p>
<p>5 Insprekers willen dat de volgende punten opgenomen worden in het Ontwerp Programma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt enkel en alleen voor die bewoners die in het gebied willen blijven wonen gezocht naar nieuwe bouwlocaties; - Meer woningen/bouwpercelen in het gebied wordt op voorhand uitgesloten; - Het Tangveld wordt niet als bouwlocatie aangewezen. Wij zijn ervan overtuigd dat de benodigde bouwpercelen gevonden kunnen worden in/nabij de huidige lintbebouwing, zoals enkele percelen aan de Voortweg, de Tangweg, de D'ohenweg, de Berktweg en op het "wooneiland". Insprekers willen graag meedenken en zoeken naar deze locaties. 	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat er alleen mag worden gebouwd voor bewoners in het gebied is deze ons duidelijk. Dit is juridisch echter niet zonder meer afdwingbaar. Daarnaast moeten de plannen ook financieel uitvoerbaar zijn zodat er rekening moet worden gehouden met de realisatie van meer woningen dan alleen de woningen die voor de ingreep gesloopt moeten worden. Zie verder onze reactie bij punt 4.</p>

Indiener BHB-009 Vereniging van Eigenaren Boerderij Molenkamp

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	Algemeen Omdat er nog verschillende opties zijn voor de dijk/hoogwaterkering rondom de boerderij Molenkampweg hebben insprekers aangegeven nog niet concreet te kunnen reageren, maar heeft inspreker 9 punten aangegeven die voor hun van belang zijn bij de verdere planuitwerking	
2	Insprekers willen bescherming tegen hoog water	Uitgangspunt is dat de boerderij Molenkamp wordt beschermd tegen hoog water. In de volgende fase, de 'planuitwerking', wordt de wijze waarop nader uitgewerkt.
3	Insprekers willen het vrije uitzicht op de Maas en de Molenkampweg zonder kunstmatige belemmeringen behouden.	Het is helaas niet te voorkomen dat uitzicht als gevolg van de dijkversterking verloren kan gaan. We zijn in overleg met u over de keuzeopties met betrekking tot type kering. Uw standpunt onder punt 4 maakt mede dat vooralsnog ons uitgangspunt voor de verdere planuitwerking een vaste primaire kering is. Die keuze heeft een directe relatie met het effect op behoud van het vrije uitzicht op de Maas en de Molenkampweg. In de volgende fase, de planstudiefase, wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig geoptimaliseerd, ook ten aanzien van het behoud van uitzicht op de Maas en de Molenkampweg. Het is ook dan dat de exacte ligging, hoogte en ruimtelijke inpassing worden bepaald.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers willen dat het beheer van een waterkering valt onder de exclusieve verantwoordelijkheid van het Waterschap of andere overheid.</p>	<p>In de verkenning hebben wij verschillende varianten onderzocht, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een vaste primaire kering bestaande uit een muur met daarbovenop glas, die voldoet aan de veiligheidsnormen van een primaire kering volgens de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet) https://www.resnml.nl/; Waterschap Limburg is bij deze variant verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. - Een demontabele primaire kering die voldoet aan de veiligheidsnormen van een primaire kering volgens de Waterwet; Waterschap Limburg is bij deze variant verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. - Een demontabele niet primaire lagere kering die meer zicht biedt van de boerderij naar de omgeving en andersom. Deze is wel veilig maar voldoet niet aan de normen voor een primaire waterkering. Bewoners zijn in deze variant gezamenlijk verantwoordelijk voor beheer en onderhoud. <p>In overleg met insprekers is eerder al aangegeven dat wij, in lijn met het beleid van het waterschap, geen voorstander zijn van een demontabele kering. In het geval van de onderzochte 3e variant betreft dit ook nog eens een maatwerkoplossing waarbij eigendom en beheer bij de bewoners komt te liggen. Insprekers geven echter duidelijk aan dat zij voorkeur hebben dat het beheer onder de exclusieve verantwoordelijkheid valt van het Waterschap of een andere overheid. Dit in combinatie met ons eerder geuite bezwaar tegen een demontabele kering maakt dat vooralsnog een vaste primaire kering het uitgangspunt vormt voor de verdere planuitwerking.</p>
<p>5 Insprekers willen dat de waterkering past binnen de (rijks)monumentale waarden van het cultuur-historische ensemble (tevens onderschreven door de welstandcommissie gem. Venlo en RCE).</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma (de verkenning) is het detailniveau van het ontwerp met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Hierbij is al rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden in het gebied. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald. De inpassing van de waterkering in haar omgeving wordt nader uitgewerkt in een Landschapsplan, waarbij ook wij het standpunt hanteren dat de waterkering moet passen binnen het (rijks)monumentale waarde van het historische ensemble van watermolen, Molenkampboerderij en omliggende woningen. Bij deze uitwerking wordt ook het RCE betrokken en wordt het project ook geadviseerd door een onafhankelijk Q-team, bestaande uit deskundigen op het gebied van landschap en cultuurhistorie van onder andere de gemeente Venlo.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
6	Insprekers willen een functionele en veilige ontsluiting vanaf de boerderij naar de openbare weg, zowel naar het Meuleveld als naar de Molenkampweg.	In de volgende fase, de 'planuitwerking' zullen wij de ontsluiting van percelen en erven op de openbare weg en de eventuele daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder uitwerken. Hiervoor zullen wij ook met u in overleg treden.
7	Insprekers willen dat infrastructurele voorzieningen (zoals riool, afwatering, postbezorging, afvalophaaldienst, calamiteitendiensten e.d.) zijn gewaarborgd.	In de planuitwerking geldt als uitgangspunt dat de bestaande functionaliteit van deze functies zoveel mogelijk gehandhaafd blijft, dan wel op gelijkwaardig niveau teruggebracht wordt.
8	Insprekers willen dat de kwaliteit van de huidige tuin- en buitenvoorzieningen minimaal van hetzelfde niveau blijven.	Wij streven ernaar deze voorzieningen zoveel mogelijk te houden, echter kan dit niet altijd worden gerealiseerd. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en de impact van het ontwerp pas echt duidelijk wordt.
9	Insprekers willen dat bewoners actief worden betrokken in het ontwerp van de plan- én uitvoeringsfase van alle werkzaamheden die samenhangen met de dijkverlegging.	Wij gaan in de volgende fase graag met u in overleg.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>10 Insprekers willen dat er proportioneel rekening wordt gehouden met het beslag op private gronden voor het realiseren van een waterkering met publieke functie.</p>	<p>Het waterschap benut bij voorkeur (eigen) publieke gronden voor de nieuwe waterkering. Hier is in de verkenning bij het bepalen van het tracé waar mogelijk al rekening mee gehouden. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald.</p> <p>Echter kan niet uitgesloten worden dat gebruik moet worden gemaakt van particuliere gronden. Dit is bijvoorbeeld aan de orde wanneer er geen andere alternatieven zijn waarbij kan worden voldaan aan de veiligheidsnormen of wanneer dit tot disproportionele kosten leidt.</p> <p>Wanneer dit aan de orde is, wordt allereerst met u overlegd of er sprake kan zijn van minnelijke verwerving. Mocht dit niet tot overeenstemming leiden dan er is de mogelijkheid van onteigening van gronden of een permanente gedoogplicht. Als het gaat om het (deels) verwerven van de eigendom van gronden is de Onteigeningswet het toepasselijke wettelijke kader, als het gaat om gedogen is dat de Waterwet https://www.resnml.nl/ (in de toekomst Omgevingswet). Uiteindelijk beslist de rechter over het al dan niet onteigenen of de gedoogplicht en de hoogte van de schadevergoeding. Meer informatie over onteigenen of gedogen kunt u vinden in de folder "Dijk op een andere plek. Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op de site van het Waterschap Limburg: https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p> <p>Bent u daarnaast van mening dat u schade leidt door de ingreep dan kunt u mogelijk in aanmerking komen voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen via onze site: (https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/).</p>

Indiener BHB-010

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Een dijk over de Hummerenweg is wat insprekers betreft onbespreekbaar. Insprekers geven aan dat het zorgt voor inpassingsproblemen op de Roffart en de Hummerenweg, het ontnemt de mogelijkheid om in de toekomst het gebied mooier te maken, en schaadt de landschappelijke structuur.</p>	<p>In het PlanMER zijn verschillende alternatieven onderzocht voor het dijktracé vanaf de huidige kering naar de hoge grond. Om redenen die u noemt in uw zienswijze, maar ook de toekomstvastheid van het tracé en de ruimtelijke kwaliteit hebben wij in het (Ontwerp) Programma de dijk op de steilrand als voorkeursalternatief benoemd.</p>
<p>2 Insprekers vragen aandacht voor de hoogwaterveiligheid van de bewoners in het gebied Baarlo – Hout-Blerick, zeker na de recente overstromingen.</p>	<p>Eén van de hoofddoelen van het programma is om bewoners veiligheid te bieden tegen hoogwater. Het recente hoogwater in juli 2021 heeft heel tastbaar laten zien dat overstromingen realiteit zijn. Gelukkig hebben de dijken het in Baarlo-Hout-Blerick gehouden ook al was de rivierafvoer groter dan in 1993/1995. Tegelijkertijd hebben veel buitendijkse inwoners en bedrijven (grote) schade ondervonden. Een combinatie van rivierversuiming, dijkversterking en het verbeteren van evacuatiemogelijkheden zijn nodig om ook in de toekomst de hoogwaterveiligheid te borgen, in die zin sluit het (Ontwerp) Programma aan op uw zienswijze.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Volgens de tijdlijn, zoals nu bekend, is de dijkversterking Baarlo – Hout-Blerick afgerond in 2026. Insprekers vragen om de mogelijkheden te bezien om het tempo waarin het project wordt uitgevoerd te versnellen.</p>	<p>Wij begrijpen de wens van insprekers het tempo waarin het project wordt uitgevoerd te versnellen. Echter is een dijkversterking voor veel betrokkenen een ingrijpende gebeurtenis met veel impact op hun omgeving. Dit vraagt om een secuur onderzoek en afweging van belangen.</p> <p>Dit is ook terug te zien in de procedure waarbij in verschillende stappen naar de realisatie toe wordt gewerkt. In de verkenning is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van de tracés en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Na een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van deze alternatieven is het resultaat van deze fase, het 'voorkeursalternatief' opgenomen in het (Ontwerp) Programma. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt, waar nodig ook geoptimaliseerd en wordt het ontwerp ook landschappelijk ingepast. Daarnaast worden er diverse milieuonderzoeken uitgevoerd. Deze uitwerking zal in nauw overleg met direct betrokken worden vormgegeven en opgenomen in een Projectbesluit. Op het ontwerp van dit Projectbesluit kan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitief Projectbesluit kan beroep worden ingesteld bij de rechter.</p> <p>Het doorlopen van al deze onderzoeken alsook de procedure zelf vraagt tijd, zodat de mogelijkheden om te versnellen ook beperkt zijn. Desalniettemin zullen wij de mogelijkheden hiervoor - zoals een fasering - in de planuitwerking onderzoeken. Hierbij geldt wel dat snelheid niet ten koste mag gaan van kwaliteit en zorgvuldigheid. De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Indiener BHB-011

	Samenvatting zienswijze	Reactie
1	<p>Inspreker geeft aan dat cultuurhistorische belangen niet voldoende onderkend en te licht beoordeeld zijn. Dit betreft met name ook de buitendijks gelegen rijksmonumenten zoals Huis Roffaert en Huis Oijen.</p>	<p>In de verkenning is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van de tracés en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Hierbij is rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden in het gebied. De rijksmonumenten Huis Roffaert en Huis Oijen liggen in de huidige situatie buitendijks en deze situatie blijft ook bestaan na realisatie van de dijkversterking.</p> <p>Na een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van deze alternatieven is het resultaat van deze fase, het 'voorkeursalternatief' opgenomen in het (Ontwerp) Programma. In de volgende fase, 'de planuitwerking' wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte van de dijk worden bepaald.</p> <p>De landschappelijke inpassing van de dijk wordt uitgewerkt in een Landschapsplan, waarbij nogmaals expliciet rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden in het gebied. Bij deze uitwerking wordt het project geadviseerd door een onafhankelijk Q-team, bestaande uit deskundigen op het gebied van landschap en cultuurhistorie en voor zover het rijksmonumenten betreft, ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed betrokken (RCE).</p> <p>In het Programma en het MER is toegevoegd dat ook Huis Roffaert en Oijen zijn aangewezen als rijksmonument. In de onderbouwing voor het voorkeursalternatief (paragraaf 6.2.2.) is daarnaast opgenomen dat beide rijksmonumenten net als in de huidige situatie buitendijks blijven liggen.</p>
2	<p>Inspreker geeft aan dat een verklaring ontbreekt voor niet eenduidige toepassing hoogtekaart.</p>	<p>Inspreker heeft een punt dat uit het PlanMER en het (Ontwerp) Programma niet direct blijkt hoe het verticaal verloop van de dijk is. Dat wil echter niet zeggen dat bij het ontwerp geen gebruik is gemaakt van hoogtekaarten en/of hoogtemodellen.</p> <p>Zoals hiervoor aangegeven zal het ontwerp in de vervolgfase nader worden uitgewerkt en geoptimaliseerd ook voor wat betreft het verticaal verloop van de dijk. Dit zal in het ProjectMER en Projectbesluit dan ook explicieter en duidelijker in beeld worden gebracht.</p>

Indiener BHB-012 Dorpsoverleg Baarlo

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat in de praktijk is gebleken dat de inwoners van panden in het buitendijks gebied tijdens het hoogwater behoefte hebben aan adequate informatie zoals de te nemen acties van gemeente en waterschap in het gebied van dag(deel) tot dag(deel). Vervolgens is een eenduidige informatievoorziening aan de hand van de status- en hoogwaterberichten van Rijkswaterstaat, als ook de modelvoorspellingen van belang. De plaatselijke overheid, waterschap en de veiligheidsregio moeten meer doen met de gebiedskennis van de bewoners in het gebied in plaats van het volgen van draaiboeken die op kantoor ontworpen zijn op basis van verschillende kaarten. De gebiedskennis van de bewoners, zowel in normale tijden, als tijdens een hoogwater, is van ongekend belang voor de overheden.</p>	<p>Het belang van lokale kennis in de ontwikkeling van plannen wordt niet onderschat en het is ook daarom dat wij graag met u gesprek blijven tijdens de verdere planuitwerking.</p> <p>En alhoewel uw signaal om meer adequate informatie tijdens hoogwater niet zozeer betrekking heeft op het programma, zullen we uw zienswijze wel betrekken in de interne evaluatie van het afgelopen hoogwater.</p>
<p>2 Insprekers geven aan dat zij vinden dat de overheden tijdens hoogwater 24/7 bereikbaar dienen te zijn via een specifiek bemand telefoonnummer en zorg te dragen voor eenduidige berichtgeving. De evacuatiewegen dienen gemoderniseerd (verbeterd en veiliger) te worden in overleg met de inwoners van panden in het buitendijks gebied. Denk daarnaast ook aan (het vrijhouden en markeren van) evacuatie-vaarwegen en nooddijken.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze inzake de communicatie tijdens hoogwater wordt u verwezen naar de vorige reactie. Voor wat betreft het moderniseren van evacuatiewegen geldt als één van de doelen van het programma het verbeteren van de hoogwaterveiligheid, ook voor buitendijkse bewoners en bedrijven.</p> <p>Hierbij moet tevens worden vermeld dat de gemeente Peel en Maas, in afstemming met bewoners en ondernemers in het gebied, bezig is met het opstellen van een Hoogwaterplan. Hierin is onder meer aandacht voor het actualiseren van het evacuatieplan, het verbeteren van de zelfredzaamheid en het aanpassen van infrastructuur en evacuatiewegen. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatiewegen in het programma.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Kan het in Steyl beproefde idee over het plaatsen van beweegbare schotten i.p.v. vaste dijkverhoging worden toegepast op het dijktraject Baarlo – Hout-Blerick.</p>	<p>De zelfsluitende kering bij Steyl-Maashoek is een kostbare maatregel welke op deze specifieke locatie passend is, omdat andere keringstypen die in principe de voorkeur van het Waterschap hebben niet ingepast kunnen worden. Zo kan een dijklichaam vanwege de benodigde afmeting niet ingepast worden en een dichte permanente kering (muur) alsook een permanente kering uitgevoerd in glas van 3 m hoogte vanuit landschappelijk, sociaal en cultuurhistorisch oogpunt niet kan worden gerealiseerd. Deze aspecten spelen niet op het dijktraject Baarlo - Hout-Blerick. Een dergelijke kering past daarom niet binnen het afwegingskader nieuwe keringen van het waterschap en het betreft geen sober en doelmatige maatregel voor dit dijktraject.</p>
<p>4 Naast de plannen tot vernieuwing, verhoging en verbreding van de dijk ter bescherming bij hoogwater in het Maasdal worden op het recreatiepark de Berckt voorzieningen getroffen voor de officiële huisvesting van 750 arbeidsmigranten en 250 recreanten. Een en ander vraagt aanpassing van de huidige Infrastructuur in het Maasdal voor gemotoriseerd verkeer, maar ook voor wandelaars en fietsers, zodanig dat er ook veilige verbindingen met het dorp ontstaan. Daar deze infrastructuur zich pal naast de dijk bevindt (zowel binnen- als buitendijks) is dit een mee-koppelkans waar we als Dorpsoverleg graag over mee denken en in betrokken willen worden.</p>	<p>Uw aanbod wordt zonder meer gewaardeerd, echter betreft dit een particulier initiatief dat geen onderdeel uitmaakt van het project zoals dit ter inzage heeft gelegen. Vooralsnog zien wij het aanpassen van de infrastructuur naast de dijk niet als een meekoppelkans voor het programma. Uiteraard blijven wij deze ontwikkelingen wel volgen en blijven we ook in gesprek met recreatiepark de Berckt.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 Er leven diverse ideeën ter verbetering van de economische structuurversterking van het Maasdal. Het buitendijksgebied dient een impuls te krijgen zodat het gebied ook in de toekomst aantrekkelijk blijft om in te wonen, werken en te recreëren. De inwoners van de panden buitendijks dienen hierbij een duidelijke inbreng te hebben zodat toegewerkt kan worden naar een duurzame invulling van het gebied van uit de lokale gebiedskennis. Particulieren kunnen en zullen hiervoor ook verdere ideeën aandragen.</p>	<p>Uw zienswijze sluit zeker aan bij de doelen van het programma en wij zullen bewoners en bedrijven betrekken bij de verdere uitwerking in de planuitwerking. Hierbij zijn bewoners en bedrijven in de afgelopen verkenning uitgenodigd om te komen met initiatieven. De gemeente Peel en Maas heeft hiertoe een koersdocument vastgesteld en werkt samen met de andere overheden met inachtneming van ieders eigen verantwoordelijkheid binnen en bovenop dit programma aan de verdere uitwerking daarvan.</p>
<p>6 Insprekers geven aan dat zij graag een toetsing aan het Dorpsontwikkelingsplan Baarlo 2018-2021 willen zien.</p>	<p>Zoals u weet zijn wij goed bekend met het Dorpsontwikkelingsplan. En net als in de fase van de verkenning zullen we ook tijdens de planuitwerking met u gesprek blijven om te kijken of en op welke wijze elementen uit het Dorpsontwikkelingsplan een plek kunnen in de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief in de volgende fase, de 'planuitwerking'.</p>
<p>7 Facilitering van overheidswege voor de onder c. en d. [punten 4 en 5 - red.] genoemde initiatieven.</p>	<p>Ten aanzien van uw onder punt 5 genoemd initiatief zijn we reeds in constructief overleg met betrokkenen en zetten we dit in de planuitwerking voort. Dit geldt niet voor het door u genoemd initiatief onder punt 4, dit valt namelijk buiten de scope van het project.</p>
<p>8 Desnoods moeten partijen bereid zijn om vooruitlopend op genoemde overeenkomst reeds nu stappen te zetten om de beoogde dijkversterking met aanvullende voorzieningen in het Maasdal met spoed te kunnen realiseren. Laten we in het belang van de inwoners van het buitendijks gebied gezamenlijk als overheden, particulieren en betrokkenen optrekken om de veiligheid van het gebied daadwerkelijk te kunnen blijven borgen. Inspreker vraagt ons om de opmerkingen en kanttekeningen mee te nemen in de verdere uitwerking van het Ontwerp Programma en het PlanMER</p>	<p>Wij ondersteunen uw zienswijze op dit punt en zullen uw kanttekeningen en opmerkingen meenemen in de planuitwerking.</p>

Indiener BHB-013

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat binnen de beschrijving van het programma de opgave met betrekking tot deugdelijke evacuatie routes en voorzieningen - om ten tijde van (opkomend) hoogwater vlot en veilig van buitendijks naar binnendijks te geraken- niet beschreven staat. Insprekers verzoeken "<u>deugdelijke evacuatie routes en voorzieningen</u>" als zesde opgave mee te nemen in het Programma.</p>	<p>In het Ontwerp Programma is onder andere in paragraaf 6.3.1 aangegeven dat evacuatie een onderdeel is van het programma. Wij kunnen ons vinden in uw verzoek om evacuatie als hoofdoggave mee te nemen in het programma, dit als onderdeel van de doelstelling om veiligheid te bieden aan bewoners er ondernemers in het gebied.</p> <p>Hierbij moet ook worden vermeld dat de gemeente Peel en Maas, in afstemming met bewoners en ondernemers is het gebied, bezig is met het opstellen van een Hoogwaterplan. Hierin is onder meer aandacht voor het actualiseren van het evacuatieplan, het verbeteren van de zelfredzaamheid en het aanpassen van infrastructuur en evacuatiewegen. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatiewegen in het programma.</p>
<p>2 Insprekers geven aan dat zij graag nauw betrokken willen blijven bij het ontwerpproces van het type coupure. De reden hiervoor is dat wanneer de coupure al dagen voor opkomend water dichtgaat dit hun evacuatie bemoeilijkt.</p>	<p>U geeft terecht aan dat het ontwerp van de coupure belangrijk is, met het oog op evacuatiemogelijkheden. Wij zullen u – mede ook in het kader van het Hoogwaterplan- bij de verdere uitwerking van de coupure betrekken.</p>
<p>3 Insprekers vragen in het technische ontwerp aandacht voor een buitendijkse "noodop- of overgang" die gebruikt kan worden als de coupure al dichtstaat, hetzij voor evacuatievoertuigen van het leger, dan wel voor het inlaten of aanleggen van vaartuigen ten behoeve van evacuatie of controle/surveillance in het geëvacueerde gebied.</p>	<p>Uw suggestie zullen wij meenemen in de verdere uitwerking van het Hoogwaterplan.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij het <u>niet wenselijk vinden om ook de weg op de Heuvel naar een niveau van NAP+18,5m te brengen</u>; op sommige locaties betekent dit tot bijna 70 cm wegverhoging op plekken waar woningen pal aan de weg gesitueerd zijn. Zij verzoeken enkel de 'dipjes' uit de weg te halen en noemen daarbij de kruising Heuvel/Drees/Aan Hoogendries- en verder als voorbeeld.</p>	<p>In de gesprekken tijdens de verkenning is verhoging van sommige wegdelen tot een niveau van NAP+18,5m regelmatig aan de orde geweest. Op dit moment staat nog niet vast op welke wijze de infrastructuur zou kunnen worden aangepast. Dit is ook onderdeel van het Hoogwaterplan. Ook de ervaringen met hoogwater in juli 2021 hebben nieuwe inzichten gegeven over waterdiepten en -stroming, en ook die zullen betrokken worden bij de verdere uitwerking.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 Insprekers verzoeken met nadruk om de <u>verhoging van de evacuatieroute tussen coupure Vergelt en de Heuvel</u> mee te nemen in het programma. Deze route is namelijk voor alle ondertekenden de kortste, meest efficiëntste en veiligste route richting binnendijks gebied.</p>	<p>Het verbeteren van de evacuatieroutes d.w.z. het op uniforme hoogte brengen is onderdeel van het Programma. De Gemeente Peel en Maas is daarbij de trekker voor wat betreft de evacuatieroutes, het Waterschap Limburg trekker van het ophogen van de coupure Vergelt. In de planuitwerking zal de exacte aansluiting van de verhoogde drempel van de coupure Vergelt op de evacuatieroute verder worden uitgewerkt en ook worden afgestemd met de Gemeente Peel en Maas. Wij willen u ook graag bij deze verdere uitwerking betrekken.</p>
<p>6 Insprekers geven aan dat zij het positief vinden om te lezen dat de <u>dijkversterking over de gehele lengte binnendijks</u> plaatsvindt, zodoende treden er geen extra waterstand verhogende effecten op voor hen als buitendijkse gebruikers van het gebied. Insprekers verzoeken met klem om aan dit principe vast te houden, of zelfs te verkennen waar dat er mogelijk (kleine) dijkterugleggingen kunnen worden gerealiseerd ten behoeve van de vergroting van het waterbergend gebied, dan wel doorstroming.</p>	<p>Binnendijks versterken waar dat kan, is het uitgangspunt voor dijkverbeteringen van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De keuze om binnendijks te versterken, is terug te voeren op de Beleidslijn grote rivieren. Het uitgangspunt van de Beleidslijn grote rivieren is namelijk het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Dit is geconcretiseerd middels de doelstelling: behouden van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed.</p> <p>Indien sprake zou zijn van een buitendijkse dijkversterking gaat dit ten koste van het rivierbed en dient de afname van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit elders te worden gecompenseerd. Het is daarom dat buitendijkse dijkversterking alleen wordt toegepast wanneer binnendijkse versterking leidt tot significant technische, maatschappelijke of financiële bezwaren.</p> <p>Op een aantal locaties zullen wij in de planuitwerking wel nagaan of een beperkte dijkteruglegging rivierkundig gezien voordeel biedt en of dit ook proportioneel is. Dit betreft bijvoorbeeld het dijktracé rondom de Coupure.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers verzoeken in vervolgstudies te onderzoeken wat de <u>waterstand verlagende effecten zijn van een beperkte dijkteruglegging</u> in het deelgebied Baarlo-Midden en Kwistbeek. Dit betreft het tracé startende in het zuiden bij de 'knik' ter hoogte van de kas in de Vergelt (Vergelt 34) en eindigt ter hoogte van de varkensstallen aan de Bokshout. Door de dijk ter hoogte van de coupure enkele tientallen meters terug te leggen (over de huidige kas en het perceel/huis Vergelt 17) wordt de "flessenhals" tussen huidige dijk en Heuvel verwijd, hetgeen volgens insprekers zorgt voor meer doorstroming.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 6.</p>
<p>8 Daarnaast zijn insprekers van mening dat (duurdere) maatwerkoplossingen voor de kas (Vergelt 34) en het woonhuis bij de coupure (Vergelt 17) niet meer nodig zijn als de dijk een stukje teruggelegd wordt. Insprekers geven aan bereid te zijn dit nader toe te lichten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 6. Op uw aanbod uw alternatief toe te lichten gaan wij graag in.</p>
<p>9 Insprekers verzoeken het <u>verhogen van het laatste stukje van de Vergelt</u> (circa 100 meter, vanaf splitsing met Drees tot en met de veerstoep) mee te nemen in het programma, dit staat momenteel niet in het Ontwerp Programma, of in het PlanMER vermeld. Dit stukje weg, parallel aan de Maas en gelegen op een hoogte van circa NAP+15,5m is de enige evacuatie route van de adressen Vergelt 19, 21, 21a, 21b, 21c, 21d en 23. De weg overstroomt bij een afvoer van circa 1500m³/s hetgeen 2 tot 4 keer per jaar kan gebeuren.</p>	<p>Het verbeteren van de evacuatie routes d.w.z. het op uniforme hoogte brengen is onderdeel van het Programma. De Gemeente Peel en Maas is hiervan de trekker. Zij werkt daartoe samen met betrokkenen aan een Hoogwaterplan waarin niet alleen aandacht is voor het actualiseren van het evacuatieplan en het verbeteren van de zelfredzaamheid maar ook het aanpassen van infrastructuur en evacuatiewegen. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatiewegen. De optie van een eventuele verhoging tot aan de veerstoep zal nader worden onderzocht en ook worden afgewogen op basis van ondermeer effecten, inpassing alsook technische en financiële haalbaarheid.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>10 Insprekers verzoeken met klem aan de verantwoordelijke overheden, d.w.z. de gemeente en veiligheidsregio, om ook <u>met een praktisch uitvoerbaar plan te komen ter ondersteuning van evacuatie en opslag</u> van huis en raad ten tijde van hoogwater.</p>	<p>Hiervoor verwijzen wij u ook naar het opgestarte initiatief van gemeente Peel en Maas waarin zij samen met bewoners en ondernemers in het gebied, werken aan een Hoogwaterplan. Hierin is onder meer aandacht voor het actualiseren van het evacuatieplan, het verbeteren van de zelfredzaamheid en het aanpassen van infrastructuur en evacuatiewegen. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatiewegen in het programma.</p> <p>Het derde onderdeel van dit plan, i.c. het verbeteren van de zelfredzaamheid van de bewoners – sluit naar onze mening volledig aan bij de wens die u in deze zienswijze naar voren brengt.</p>
<p>11 Insprekers geven aan de kenmerkende landschappelijke kwaliteiten van het gebied met de loop van de Kwistbeek, kleine natuuropstanden en de aanwezige (extensievere) landbouwzones met typerende waterloopjes te willen behouden als onderdeel van de Bronsgroene landschapszone.</p>	<p>In de verkenning is alleen nog het globale toekomstige tracé van de Kwistbeek aangegeven. In de planuitwerking zullen wij zeker rekening houden met de door u aangeduide landschappelijke kwaliteiten.</p>
<p>12 Met het oog op mogelijke waterstand opstuwende effecten van natuurlijke elementen zoals struiken en bosschages, vragen insprekers aandacht voor het beheer. Insprekers denken graag mee over hoe het <u>beheer van de te ontwikkelen natuur op een lokaal, 'intensieve' methode</u> kan plaats vinden, om een Romeinenweerd 2.0 te voorkomen.</p>	<p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase. Wij waarderen uw aanbod om daar een rol in te vervullen en gaan hierover graag in de planuitwerking met u in gesprek.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 Insprekers vermoeden dat juist bij hoogwaters tussen de NAP+19 en +19.5m (gemeten Belf. Ben.) het niet-overstroombaar zijn van de dijken resulteert in een extra waterstandsverhoging buitendijks in orde van grootte van enkel decimeters. Insprekers geven aan dat juist deze extra decimeters op de bovengenoemde waterstanden voor veel bebouwing buitendijks extra schade betekenen. Bij sommige gebouwen staat dan niet alleen de kelder en eerste verdieping onder water, maar reikt het ook tot aan het tweede verdieping. Voor andere, iets hoger gelegen bebouwing betekent dit tot bijna een meter water in huis i.p.v. enkele decimeters. Insprekers vernemen graag hoeveel extra waterstandsverhoging de dijkophoging met zich mee brengt ten tijde van frequenter voorkomend hoogwater (NAP+19 en +19.5m (gemeten Belf. ben) en heeft graag duidelijkheid over hoe deze extra schade zich verhoudt inzake planschade en nadeelcompensatie.</p>	<p>Door het verhogen van de dijken, en het niet-overstroombaar maken ervan, neemt in de Maasvallei de waterstand buitendijks toe. Dit effect wordt gedeeltelijk gecompenseerd door op een aantal plaatsen de dijk terug te leggen (waaronder Baarlo).</p> <p>In de volgende fase, 'de planuitwerking' wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald. Hierbij zullen we ook expliciet aandacht geven aan de door u geuite zorg van het effect ervan op de waterstandsverhoging. Dit effect verschilt per locatie en per grootte van de afvoergolf. Bij de maatgevende afvoer is het maximale effect kleiner dan één decimeter op de as van de rivier. Maar het effect kan op locaties groter zijn bij een waterstand waarbij de huidige keringen nog net niet overstromen. Dit gaan we in de planuitwerkingsfase nader bepalen.</p> <p>Aan het einde van de planuitwerkingsfase worden de effecten van het plan op de waterstand tijdens hoogwater beschreven in het ProjectMER. Tevens wordt hierin aangegeven hoe met de effecten op de waterstand wordt omgegaan en of en welke gronden er zijn om in aanmerking te komen voor schadeloosstelling.</p>
<p>14 Het stuit insprekers tegen de borst om in het PlanMER te lezen, onder paragraaf 21.2 Beoordeling (p. 185 t/m 190) dat er bij de realiseerbaarheid van verschillende alternatieven, waaronder de aanleg van kwelgeulen, weerdverlaging en herinrichting van de Romeinenweerd enkel gekeken is naar belanghebbenden in Hout-Blerick, dan wel Baarlo-Noord (=binnendijks) en Hummerenweg (=binnendijks).</p>	<p>Wij begrijpen uw reactie. In het PlanMER is inderdaad ten onrechte niet ingegaan op het draagvlak bij de buitendijkse bewoners, in het bijzonder de studiealternatieven 2a en 2b. Wij zullen dit alsnog toevoegen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>15 Insprekers lezen in het Ontwerp Programma paragraaf 6.4.5 Onderbouwing kwelgeulen (p.53 t/m 55) dat een aantal kwelgeulen -die dus waterstandsverlagend werken- niet kansrijk worden geacht i.v.m. het hoge aantal perceelseigenaren voor de grondverwerving, dan wel de grootte van de percelen. Insprekers willen graag weten waarom buitendijkse belanghebbenden niet naar voren komen bij het onderzoek naar waterstandsverlagende maatregelen in het buitendijkse gebied.</p>	<p>De kwelgeulen hebben maar beperkt invloed op de waterstand. De kwelgeulen versterken met name de natuurwaarden in het plangebied, dragen bij aan het bereiken van doelstellingen van de Kader Richtlijn Water (KRW) en vergroten de biodiversiteit in het plangebied.</p> <p>Het is correct dat het hoge aantal perceelseigenaren voor de grondverwerving één van de criteria is om delen van de kwelgeulen als weinig kansrijk te betitelen. Op verzoek van Rijkswaterstaat wordt tijdens de planuitwerking opnieuw onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de eerder als niet kansrijke betitelde kwelgeulen. Mede naar aanleiding van uw reactie zullen wij onze bevindingen op dit punt nog een keer tegen het licht houden en daarover met u in gesprek gaan.</p>
<p>16 Insprekers zien mogelijkheden om de vele losse stukken grond, die nu her en der in bezit zijn van Rijkswaterstaat, te herverkavelen met particulier-, dan wel bedrijfseigendom. Zodoende kan het <u>buitendijksgebied naar hen aller wens worden ingericht</u>, waarmee ze recht doen aan de eerdergenoemde Bronsgroene landschapszone.</p>	<p>Wij kunnen ons vinden in deze suggestie, echter zijn de mogelijkheden hiervoor sterk afhankelijk van de medewerking van derden (private eigendommen). In de planuitwerking willen we echter graag de mogelijkheden met u verkennen.</p>
<p>17 Insprekers pleiten ervoor de weerdverlagingen Baarlo en Steyl (ofschoon deze laatste buiten het plangebied valt) naar voren te halen in de tijd om te voorkomen dat het gebied de komende 5 (of meer) jaren op de schop gaat voor dijkversterking en de aanleg van enkele kwelgeulen, hetgeen gepaard gaat met aanvoer van externe grond. Waarna 10 jaar later pas begonnen wordt met de weerdverlagingen; het gebied ligt wederom op de schop voor een aantal jaar en er moet veel grond worden afgevoerd.</p>	<p>De weerdverlagingen zoals in de verkenning beschouwd (lange termijn maatregelen), worden na overleg met het ministerie en Rijkswaterstaat - in het kader van dit project - niet verder uitgewerkt. Wel wordt in de planstudie onderzoek gedaan naar mogelijke weerdverlaging ter compensatie van de rivierkundige effecten. Bij de uitwerking hiervan wordt rekening gehouden met het niet onmogelijk maken van de lange termijn maatregelen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>18 Insprekers verzoeken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. met hun in gesprek te gaan <u>over de toekomstige inrichting van het buitendijkse gebied</u> waarin zij wonen, werken of hun bedrijfsvoering hebben liggen. 2. <u>vaart te maken met de waterstandsverlagende maatregelen</u> die in het gebied gepland staan omwegen hoogwater veiligheid. 3. het <u>gebied in 1 keer goed op de schop te nemen</u> om te voorkomen dat insprekers de komende 20 jaar in een bouwput leven, dan wel moeten werken, met het risico dat de aantrekkelijkheid en functionaliteit van het gebied achteruitgaat en de bedrijfsvoering in gedrang komt. 	<p>Wij gaan in de planuitwerking graag met u in gesprek over de toekomstige inrichting van het gebied en de effecten ervan op uw situatie.</p>

Indiener BHB-014

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan dat de mensen en bedrijven buitendijks opgeofferd worden voor de mensen binnendijks. Door de diverse maatregelen, zoals het verhogen van de dijken krijgen de mensen buitendijks meer overlast en hogere waterstanden, en daardoor ook meer schade aan hun huizen, bedrijven en gewassen. Hiervan ziet inspreker niks terug in het plan. Inspreker vindt dan ook dat de bedrijven en mensen buitendijks volledig gecompenseerd moeten worden bij overstromingen. Deze mensen /bedrijven worden opgeofferd om de mensen binnendijks droog te houden!</p>	<p>Door het verhogen van de dijken, en het niet-overstroombaar maken ervan, neemt in de Maasvallei de waterstand buitendijks toe. Dit effect wordt gedeeltelijk gecompenseerd door op een aantal plaatsen de dijk terug te leggen (waaronder Baarlo), of een gebied te optimaliseren voor waterberging (Thorn-Wessem).</p> <p>In de volgende fase, 'de planuitwerkingsfase' wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald. Hierbij zullen we ook expliciet aandacht geven aan de door u geuite zorg van het effect ervan op de waterstandsverhoging. Dit betreft overigens hooguit enkele centimeters.</p> <p>Aan het einde van de planuitwerkingsfase worden de effecten van het plan op de waterstand tijdens hoogwater bepaald en beschreven in het ProjectMER. Tevens wordt hierin aangegeven hoe met de effecten op de waterstand wordt omgegaan en of en in welke mate er sprake is van mogelijke nadelige gevolgen of schade.</p> <p>Uiteraard bent u altijd vrij om wanneer u van mening bent dat u als gevolg van de ingreep direct of indirect schade leidt dit te claimen. Meer informatie hierover is te vinden op onze site: https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/</p>

Indiener BHB-015

	Samenvatting zienswijze	Reactie
1	<p>Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolotraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en wij danken u ook voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>

<p>2</p>	<p>Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en zij verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande het maatwerk dat geleverd zal worden.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien, de uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>Met het 'maatwerk' nemen wij aan dat u duidt op de plankkaart, waarop voor een aantal woningen wordt aangegeven dat er maatwerk zal plaatsvinden. Met maatwerk wordt bedoeld dat wij allereerst nagaan of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. De mogelijkheden hiervoor worden in de komende fase nader onderzocht. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft. Het is daarmee ook nog onzeker of er überhaupt sprake is van het hoeven uitvoeren van maatwerk.</p> <p>Meer informatie over wat maatwerk voor u kan inhouden kunt u ook lezen in de folder "Dijk op een andere plek? Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>
----------	--	--

3	Samenvatting zienswijze	Reactie
	<p>Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
	<p>4 Insprekers vragen om een duidelijke planning, waarin elke te nemen stap wordt beschreven, zodat zij weten waar ze aan toe zijn.</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
	<p>5 Insprekers geven dat zij binnen het wooneiland wonen dat zal worden ingericht als een hoogwaterveilige woonlocatie. Zij wensen een wooneiland waarvan verzekerd is dat die voldoet aan de veiligheidseisen. Daarvan wordt in het ontwerpprogramma aangegeven dat maatwerk wellicht een oplossing kan bieden. In het geval dit maatwerk nieuwbouw op de huidige locatie of naast hun bestaande woning zou betreffen, wensen insprekers een wooneiland met een dusdanige hoogte dat het de status "binnendijks" krijgt en waarvan verzekerd is dat dit voldoet aan de veiligheidseisen die in lengte van jaren blijven gelden om te voorkomen dat er op termijn toch uitplaatsing noodzakelijk is.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de 'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening' worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Insprekers willen graag op hun huidige locatie blijven wonen en dan heeft maatwerk in de vorm van ontwikkel op of naast de huidige locatie hun voorkeur en dit moet ook in het definitieve programma als mogelijkheid worden benoemd. In ieder geval kunnen zij niet instemmen met het aanleggen van een dijk of een andere voorziening rondom hun perceel/woning. Indien geen maatwerk op de bestaande locatie kan worden geboden, dan moet de mogelijkheid aanwezig zijn om buiten de herbouwlocaties een woning op hoogte terug te bouwen.</p>	<p>Wanneer uw woning buitendijks komt te liggen gaan wij allereerst kijken of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Indien de voorkeur van inspreker uitgaat naar een andere locatie dan de potentiële herbouwlocaties, geldt dat hier in de uitwerking van de plannen in de vervolgfase geen rekening mee wordt gehouden en zal inspreker zelf het initiatief richting gemeente moeten nemen om te kijken of dit wel of niet past in het planologische regime.</p> <p>Zie verder ook onze reactie bij punt 2.</p>
<p>7 Insprekers geven aan veel waarde te hechten aan de huidige vrije ligging, het vrije uitzicht en de daarbij behorende woonvreugde en privacy.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p>
<p>8 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. De daarbij toegezegde voorwaarde "nieuw voor oud" zal eveneens hierin centraal moeten staan. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen en een zwembad. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>9</p>	<p>Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud. De invulling van "nieuw voor oud" moet vooraf duidelijk zijn. Zo moet op voorhand duidelijk zijn dat alles wordt meegenomen bij de waardebeoordeling.</p>
<p>10</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouw nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Hierin worden ook de wensen van andere betrokkenen afgewogen. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Voor wat betreft hoogbouw is het uiteindelijk aan de gemeente of en in welke mate dit wordt toegestaan.</p>
<p>11</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
12	Insprekers gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouwmogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.	Zie onze reactie bij punt 8.
13	Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.	In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.
14	Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.	Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 13.
15	Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.	Zie onze reactie bij punt 13.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>16 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>18 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 16.</p>
<p>19 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>

	Samenvatting zienswijze	Reactie
20	Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheersovereenkomsten.</p>
21	Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
22	Insprekers vragen waarom in aanvulling op de locaties 1a en 1b het tussenliggende gebied niet is benoemd als kwelgeulgebied. Dit gebied is eveneens dichtgegroeid en dient aangepakt te worden om het landschap opener te maken. Insprekers verzoeken hiervoor regels op te nemen in het omgevingsplan.	Wij zijn uit gesprekken met bewoners en uit omgevingsbijeenkomsten ermee bekend dat de bewoners bezwaren hebben tegen de hoog opgaande en dichte begroeiing van de Romeinenweerd. Om deze reden is de herinrichting van de Romeinenweerd als één van de onderdelen van het programma benoemd. In de planuitwerking zullen wij concreet de mogelijkheden voor herinrichting onderzoeken en ook onderzoeken of deze onderdeel kan worden van de kwelgeulen.
23	Insprekers wensen nog op te merken dat het hun heeft gefrustreerd dat werd toegelaten dat het gebied tegenover hun woning volledig werd begroeid waardoor hun zicht op de Maas werd weggenomen én de doorstroming van de Maas werd belemmerd.	Zie onze reactie bij punt 22.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>24 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p>
<p>25 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>26 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
<p>27 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
28	Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen. De kern van Hout-Blerick dient daarbij als hoofd ontsluitingsmogelijkheid opgenomen te worden.	In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek. Uiteraard zullen wij hierover met u blijven afstemmen.
29	Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven.	Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.
30	Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.	Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).
31	Insprekers geven aan dat de woning c.q. gronden door het planvoornemen met maatwerkvoorzieningen zal worden aangepast zodat insprekers op de huidige locatie gebruik kunnen maken van hun eigendommen. Hoe en op welke wijze deze maatwerkafspraken worden vormgegeven en op welke termijn, is voor insprekers thans niet duidelijk. Ook is niet duidelijk of de te maken maatwerkafspraken wel voldoende zijn om ongestoord het eigendomsrecht uit te oefenen.	Wij begrijpen uw behoefte aan duidelijkheid volkomen. Op dit moment, aan het einde van de verkenning, kunnen wij deze helaas nog niet geven. Meer duidelijkheid zullen wij tijdens de planuitwerking kunnen geven. Wij zullen dan ook het initiatief nemen hierover contact met u op te nemen.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>32 Insprekers vrezen, ondanks de maatwerkafspraken, grote schade als gevolg van onderhavige plannen. Insprekers verzoeken een volledige schadeloosstelling waarbij met alle aspecten rekening wordt gehouden. Insprekers geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduwshade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 8.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet https://www.resnml.nl/ bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg².</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, bent u vrij te investeren in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning. Voor de waardebeoordeling van de woning wordt uitgegaan van de feitelijke staat tijdens de taxatieopname.</p>
<p>33 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

² <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-016

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en wij danken u ook voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het voornamelijk onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan in het plangebied te willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel aan De Berktweg met uitzicht richting de Maas. Daarbij zal er een kavel moeten worden toegewezen met een frontbreedte van minimaal 50 meter en uitzicht op Laerbroeck.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Op dit moment kunnen we hierover helaas nog geen toezeggingen doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. De daarbij toegezegde voorwaarde "nieuw voor oud" zal eveneens hierin centraal moeten staan. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen en een zwembad. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Onteigeningswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud. De invulling van "nieuw voor oud" moet vooraf duidelijk zijn. Zo moet op voorhand duidelijk zijn dat alles wordt meegenomen bij de waardebeoordeling.</p>	<p>Zie onze vorige reactie.</p>

7	Samenvatting zienswijze	Reactie
	<p>7 Insprekers geven aan het van belang te vinden dat zij aansluitend aan het bouwperceel aan De Berktweg (frontbreedte 50 meter) de beschikking krijgen over een perceel dat als tuin wordt ingericht ter compensatie van hetgeen ze nu qua perceelgrootte inleveren. Ook zullen eventuele maatregelen tegen geluidsoverlast (geluidswal Baarlosestraat) getroffen moeten worden, mag een gedwongen verhuizing niet tot fiscale nadelen leiden en zullen verhuiskosten vergoed moeten worden.</p>	<p>Wij zullen uw wens meenemen in de verdere uitwerking van de plannen, maar concrete toezeggingen kunnen helaas nog niet worden gegeven.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Hierin worden ook de wensen van andere betrokkenen afgewogen. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Of en welke mate daarbij sprake is van het moeten nemen van geluidsmaatregelen is nu nog niet aan te geven.</p> <p>Voor wat betreft uw opmerkingen over de fiscale nadelen en verhuiskosten verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p>
	<p>8 Insprekers hechten aan hun privacy en verwachten dan ook dat er aan hun locatie geen direct aansluitende bebouwing zal worden gerealiseerd en dat er geen hoogbouw mogelijk is.</p>	<p>Zie onze vorige reactie.</p> <p>Voor wat betreft hoogbouw is het uiteindelijk aan de gemeente of en in welke mate dit wordt toegestaan.</p>
	<p>9 Insprekers gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie aan De Berktweg en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouwmogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 7.</p>
	<p>10 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 10.</p>
<p>12 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 10.</p>
<p>13 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 10.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begreemd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>15 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>16 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 14.</p>
<p>17 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>18 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>19 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>22 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>23 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>26 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuateroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd. De kern van Hout-Blerick dient daarbij als hoofd ontsluitingsmogelijkheid opgenomen te worden.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuateroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>27 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>28 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>29 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd te worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet https://www.resnml.nl/ bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg³.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, bent u vrij te investeren in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning. Voor de waardebeoordeling van de woning wordt uitgegaan van de feitelijke staat tijdens de taxatieopname.</p>
<p>30 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

³ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-017

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij in het plangebied willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel aan D' Ohenweg op een perceel van gelijke omvang en grootte, met uitzicht richting de Maas.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. De daarbij toegezegde voorwaarde "nieuw voor oud" zal eveneens hierin centraal moeten staan. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen en een zwembad. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud. De invulling van "nieuw voor oud" moet vooraf duidelijk zijn. Zo moet op voorhand duidelijk zijn dat alles wordt meegenomen bij de waardebeoordeling.</p>	<p>Zie onze vorige reactie.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers hechten aan hun privacy en verwachten dan ook dat er aan hun locatie geen direct aansluitende bebouwing zal worden gerealiseerd en dat er geen hoogbouw mogelijk is.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Voor wat betreft hoogbouw is het uiteindelijk aan de gemeente of en in welke mate dit wordt toegestaan.</p>
<p>8 Insprekers gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie aan D' Ohenweg en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze vorige reactie bij punt 7.</p>
<p>9 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>10 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 9.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 9.</p>
<p>12 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 9.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>15 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 13.</p>
<p>16 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>17 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>18 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>19 Insprekers vragen waarom in aanvulling op de locaties 1a en 1b het tussenliggende gebied niet is benoemd als kwelgeulgebied. Dit gebied is eveneens dichtgegroeid en dient aangepakt te worden om het landschap opener te maken. Insprekers verzoeken hiervoor regels op te nemen in het omgevingsplan.</p>	<p>Wij zijn uit gesprekken met bewoners en uit omgevingsbijeenkomsten ermee bekend dat de bewoners bezwaren hebben tegen de hoog opgaande en dichte begroeiing van de Romeinenweerd. Om deze reden is ook een eventuele herinrichting van de Romeinenweerd als één van de onderdelen van het programma benoemd. In de planuitwerking zullen wij concreet de mogelijkheden voor herinrichting onderzoeken en ook onderzoeken of deze onderdeel kan worden van de kwelgeulen.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>21 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>22 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuatieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd. De kern van Hout-Blerick dient daarbij als hoofd ontsluitingsmogelijkheid opgenomen te worden.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuatieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>25 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>26 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>27 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 8.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁴.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, bent u vrij te investeren in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning. Voor de waardebeoordeling van de woning wordt uitgegaan van de feitelijke staat tijdens de taxatieopname.</p>
<p>28 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>
<p>30 Een gedwongen verhuizing mag niet tot fiscale nadelen leiden en verhuiskosten zullen vergoed moeten worden.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

⁴ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-018

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolgtraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij in het plangebied willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel aan op het wooneiland langs de Romeinenweg waarbij een vrij uitzicht aan de voor- en achterkant van het perceel wordt gewaarborgd.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud. De invulling van "nieuw voor oud" moet vooraf duidelijk zijn. Zo moet op voorhand duidelijk zijn dat alles (inclusief perceel met nummer 1119) wordt meegenomen bij de waardebeoordeling.</p>	<p>Zie onze vorige reactie (punt 5).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers gaan er van uit dat zij zullen gaan wonen op het zogenaamde wooneiland aan de Romeinenweg. Hoewel er dan sprake is van een buitendijkse situatie, gaan insprekers er van uit dat zij dan gelijk worden gesteld met een binnendijkse situatie. Dit betekent ook dat er geen belemmeringen meer moeten gelden die voortvloeien uit het stroomvoerend rivierbed.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft.</p>
<p>8 Insprekers gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>
<p>9 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>10 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 9.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
11	Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.	Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck.
12	Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.	Zie onze reactie bij punt 9.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>15 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen of andere grootschalige vormen van energieopwekking moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 13.</p>
<p>16 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>17 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>18 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>19 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>20 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>21 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>22 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd. De kern van Hout-Blerick dient daarbij als hoofd ontsluitingsmogelijkheid opgenomen te worden.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatsdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>25 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met inachtnaam van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>26 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁵.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, bent u vrij te investeren in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning. Voor de waardebeoordeling van de woning wordt uitgegaan van de feitelijke staat tijdens de taxatieopname.</p>
<p>27 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

⁵ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-019

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	<p>Insprekers geven aan dat u de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren heeft en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoekt wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolgtraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>

<p>2</p>	<p>Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en zij verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande het maatwerk dat geleverd zal worden.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien, de uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>Met het 'maatwerk' nemen wij aan dat u duidt op de plankaart, waarop voor een aantal woningen wordt aangegeven dat er maatwerk zal plaatsvinden. Met maatwerk wordt bedoeld dat wij allereerst nagaan of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. De mogelijkheden hiervoor worden in de komende fase nader onderzocht. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het voorsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de 'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening' worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft. Het is daarmee ook nog onzeker of er überhaupt sprake is van het hoeven uitvoeren van maatwerk.</p> <p>Meer informatie over wat maatwerk voor u kan inhouden kunt u ook lezen in de folder "Dijk op een andere plek? Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>
----------	--	--

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij binnen het wooneiland wonen dat zal worden ingericht als een hoogwaterveilige woonlocatie. Zij wensen een wooneiland waarvan verzekerd is dat die voldoet aan de veiligheidseisen. Daarvan wordt in het ontwerpprogramma aangegeven dat maatwerk wellicht een oplossing kan bieden. In het geval dit maatwerk nieuwbouw op de huidige locatie of naast hun bestaande woning zou betreffen, wensen insprekers een wooneiland met een dusdanige hoogte dat het de status "binnendijks" krijgt.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 2.</p>
<p>5 Insprekers willen graag op hun huidige locatie blijven wonen en dan heeft maatwerk in de vorm van nieuwbouw op of naast de huidige locatie hun voorkeur en dit moet ook in het definitieve programma als mogelijkheid worden benoemd. In ieder geval kunnen zij niet instemmen met het aanleggen van een dijk of een andere voorziening rondom hun perceel/woning (badkuip).</p> <p>Indien geen maatwerk op de bestaande locatie kan worden geboden, dan moet de mogelijkheid aanwezig zijn om buiten de herbouwlocaties een woning op hoogte terug te bouwen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 2.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen en een zwembad. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan. Tevens verwachten insprekers een groot deel van het perceel achter hun woning, met een agrarische bestemming, af te moeten staan. Zij wensen hiervoor een vergoeding die recht doet aan de mogelijkheden die dit perceel biedt.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Onteigeningswet. Hierbij wordt tevens alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p> <p>In hoeverre er sprake is van schade (nadeelcompensatie en/of planschade) die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁶.</p>
<p>7 Insprekers gaan er van uit dat zij zullen blijven wonen op het zogenaamde wooneiland aan de Romeinenweg. Hoewel er dan sprake is van een buitendijkse situatie, gaan zij er van uit dat zij dan gelijk worden gesteld met een binnendijkse situatie. Dit betekent ook dat er geen belemmeringen meer moeten gelden die voortvloeien uit het stroomvoerend rivierbed.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 4.</p>

⁶ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>8 Insprekers gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied aansluitend aan het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht. Insprekers vragen daarbij tevens aandacht voor een correcte projectie van gebouwen binnen het bouwvlak en afstemming van bestemmingsplannen / omgevingsplannen van gemeente Peel en Maas en gemeente Venlo, aangezien de woning en het perceel van insprekers grenst aan het grondgebied van de gemeente Peel en Maas.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te verplaatsen woningen en de haalbaarheid van de herbouwlocaties, kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouw mogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplannen van de gemeenten Venlo en Peel en Maas worden vastgelegd, waarbij afstemming tussen beide plannen specifiek voor uw situatie goed in het oog zal worden gehouden.</p>
<p>9 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>10 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 9.</p>
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 9.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels.</p>	<p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Ook zal in dit plan worden aangegeven hoe om te gaan met de aanwezige milieu-, natuur- en landschapswaarden.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
<p>21 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>22 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen. Het moet voor bestemmingsverkeer mogelijk blijven via de Romeinenweg - D' Ohenweg het gebied in en uit te gaan.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuatieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat de woning c.q. gronden door het planvoornemen met maatwerkvoorzieningen zal worden aangepast zodat insprekers op de huidige locatie gebruik kunnen maken van hun eigendommen. Hoe en op welke wijze deze maatwerkafspraken worden vormgegeven en op welke termijn, is voor insprekers thans niet duidelijk. Ook is niet duidelijk of de te maken maatwerkafspraken wel voldoende zijn om ongestoord het eigendomsrecht uit te oefenen.</p>	<p>Wij begrijpen uw behoefte aan duidelijkheid volkomen. Op dit moment, aan het einde van de verkenning, kunnen wij deze helaas nog niet geven. Meer duidelijkheid zullen wij tijdens de planuitwerking kunnen geven. Wij zullen dan ook het initiatief nemen hierover contact met u op te nemen.</p>
<p>26 Insprekers vrezen, ondanks de maatwerkafspraken, grote schade als gevolg van onderhavige plannen. Insprekers verzoeken een volledige schadeloosstelling waarbij met alle aspecten rekening wordt gehouden. Insprekers geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduwschade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 6.</p> <p>Zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>28 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

Indiener BHB-020

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij in het plangebied willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel op de locatie aan de oostzijde van de Berktweg.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze vorige reactie.</p>
<p>7 Insprekers gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie aan De Berktweg en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 4 en 5.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
8	<p>Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
9	<p>Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
10	<p>Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
11	<p>Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
21	Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.	Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.
22	Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaaddrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
23	Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.	Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.
24	Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.	Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁷.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>27 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

⁷ <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-021

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	<p>Insprekers geven aan dat u de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren heeft en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoekt wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolotraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en zij verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande het maatwerk dat geleverd zal worden.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien, de uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>Met het 'maatwerk' nemen wij aan dat u duidt op de plankaart, waarop voor een aantal woningen wordt aangegeven dat er maatwerk zal plaatsvinden. Met maatwerk wordt bedoeld dat wij allereerst nagaan of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. De mogelijkheden hiervoor worden in de komende fase nader onderzocht. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft. Het is daarmee ook nog onzeker of er überhaupt sprake is van het hoeven uitvoeren van maatwerk.</p> <p>Meer informatie over wat maatwerk voor u kan inhouden kunt u ook lezen in de folder "Dijk op een andere plek? Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers geven aan dat zij op hun huidige locatie kunnen blijven wonen omdat er een wooneiland als hoogwaterveilige woonlocatie zal worden ingericht. Insprekers wensen een wooneiland waarvan verzekerd is dat die voldoet aan de veiligheidseisen. Daarvan wordt in het ontwerpprogramma aangegeven dat maatwerk wellicht een oplossing kan bieden. In het geval dit maatwerk nieuwbouw op de huidige locatie of naast hun bestaande woning zou betreffen, wensen uw cliënten een wooneiland met een dusdanige hoogte dat het de status "binnendijks" krijgt.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 2.</p>
<p>4 Vanwege de verhoging van het wooneiland zal ook de inrit verhoogd moeten worden. Dit zal landelijk moeten worden ingepast. Voor wat betreft de tuin is het voor insprekers van belang dat deze onderdeel wordt van het wooneiland dan wel dat de tuin aan de zuidzijde kan worden ingericht en er een nieuw zwembad aan de zuidzijde wordt aangelegd.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouwmogelijkheden in het te zijner tijd op te stellen Omgevingsplan van de gemeente worden vastgelegd.</p>
<p>5 Insprekers gaan er van uit dat zij zullen blijven wonen op het zogenaamde wooneiland aan de Romeinenweg. Hoewel er dan sprake is van een buitendijkse situatie, gaan zij er van uit dat zij dan gelijk worden gesteld met een binnendijkse situatie. Dit betekent ook dat er geen belemmeringen meer moeten gelden die voorvloeien uit het stroomvoerend rivierbed.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 3.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Insprekers gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 4.</p>
<p>7 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>8 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 7.</p>
<p>9 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen. Aanvullend moet in het toekomstig plan de mogelijkheid tot woningsplitsing opgenomen worden.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 7.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>10 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 7.</p>
<p>11 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>12 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>13 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 11.</p>
<p>14 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>15 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>16 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>17 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>18 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>19 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>20 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>21 Insprekers verzoeken om in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen. Het moet voor bestemmingsverkeer mogelijk blijven via de Romeinenweg - D' Ohenweg het gebied in en uit te gaan.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p>
<p>22 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Indiener BHB-022

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1</p>	<p>Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolgotraject.</p>
<p>2</p>	<p>Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p> <p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het voorsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw.</p> <p>Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan in het plangebied te willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel op de locatie aan D'Ohenweg op een perceel van gelijke omvang en grootte.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen en een zwembad. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebepaling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

	Samenvatting zienswijze	Reactie
7	<p>Insprekers gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen aan D'Ohenweg en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouw mogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplan worden vastgelegd.</p>
8	<p>Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
9	<p>Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
10	<p>Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
16	Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>
17	Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
18	Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>

	Samenvatting zienswijze	Reactie
19	<p>Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
20	<p>Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
21	<p>Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
22	<p>Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuateroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuateroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
23	<p>Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
24	<p>Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>
25	<p>Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduwshade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁸.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>

⁸ <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

	Samenvatting zienswijze	Reactie
26	Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.	Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.

Indiener BHB-023

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij in het plangebied willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel op het wooneiland langs de Romeinenweg.</p>	<p>Uw voorkeur is bij ons bekend.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Uw cliënten gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen aan de Romeinenweg. Hoewel er dan sprake is van een buitendijkse situatie, gaan uw cliënten er van uit dat zij dan gelijk worden gesteld met een binnendijkse situatie. Dit betekent ook dat er geen belemmeringen meer moeten gelden die voorvloeien uit het stroomvoerend rivierbed.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft.</p>
<p>8 Uw cliënten gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p> <p>Verder wordt opgemerkt dat wanneer duidelijkheid is hoeveel woningen worden herplaatst er eerst een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing moeten worden gegeven, voordat sprake kan zijn van een planologische wijziging. In deze ruimtelijke onderbouwing dient ondermeer te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p>
<p>9 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>10 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf (coachingspraktijk) te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 9.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
11	Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.	Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 9.
12	Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.	Zie onze reactie bij punt 9.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>15 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 14.</p>
<p>16 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>17 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>18 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>19 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>20 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>21 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>22 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>25 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>26 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg⁹.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>27 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

⁹ <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-024

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan in het plangebied te willen blijven wonen en dat hun voorkeur, gesteld de keuze tussen locaties wooneiland, De Berktweg en Tangveld, uitgaat uit naar een kavel op het wooneiland.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Uw cliënten gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie op het wooneiland en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouwmogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouwmogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplan van de gemeente worden vastgelegd.</p>
<p>8 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>9 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
<p>10 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
21	Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.	Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.
22	Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
23	Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.	Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.
24	Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.	Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹⁰.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>26 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

¹⁰ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-025

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoek op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan in het plangebied te willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel tegenover de locatie waar ze thans wonen. Hiertoe hebben insprekers zelf een alternatief ontwikkeld waarbij De Berktweg wordt verlegd waardoor een kavel ontstaat met het uitzicht aan de achterzijde op de Maas.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheeningswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers gaan ervan uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie De Berktweg en dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 4 en 5.</p>
<p>8 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>9 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
<p>10 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>21 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>22 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaaddrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹¹.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>26 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

¹¹ <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-026

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan in het plangebied te willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel op het wooneiland op een perceel van gelijke omvang en grootte.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers gaan er van uit dat zij zullen gaan wonen op de locatie op het wooneiland en dat, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouw mogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplan van de gemeente worden vastgelegd.</p>
<p>8 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>9 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
<p>10 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Het waterschap zet deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>21 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>22 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaaddrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹².</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>26 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

¹² <https://www.waterschapl limburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-027

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervoltraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande de verplaatsing.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien. De uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken om in het programma (financiële) ruimte op te nemen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) voor een eerdere uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>Voor wat betreft de mogelijkheden van een vervroegde aankoop zijn hier met het Rijk financiële afspraken over gemaakt. De betrokkenen worden hierover rechtstreeks geïnformeerd.</p>
<p>4 Insprekers geven aan dat zij in het plangebied willen blijven wonen en dat hun voorkeur uitgaat uit naar een kavel op de locatie Tangveld op een perceel van gelijke omvang en grootte.</p>	<p>Uw voorkeur is duidelijk en wij waarderen dat u uw wensen al vroeg in het proces en zo concreet naar voren brengt. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen.</p>
<p>5 Insprekers geven aan dat bij de terug te bouwen woning uit moet worden gegaan van dezelfde oppervlakte en inhoud als van de huidige woning, bijgebouwen en bouwwerken. Insprekers wonen thans in een landelijk gebied en beschikken over bijgebouwen, een zwembad en een mantelzorgwoning. In de nieuwe situatie moet ook van deze bestaande situatie worden uitgegaan.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Ontheffingswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker ingebrachte wensen t.a.v. oppervlak en voorzieningen moet dit uiteraard passen binnen het hierboven financieel kader. In de volgende fase gaan wij graag verder met u in overleg omtrent de mogelijkheden.</p>
<p>6 Ten aanzien van de waardebeoordeling van de woning met opstallen en het onderliggende perceel moet eveneens worden uitgegaan van "nieuw voor oud", uitgaande van de bestaande oppervlakte en inhoud en inclusief beregeningsput en bijbehorende rechten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 5.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Insprekers gaan er van uit dat zij zullen gaan wonen op het Tangveld en dat, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouwmogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouwmogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplan van de gemeente worden vastgelegd.</p>
<p>8 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>9 Insprekers willen in ieder geval de mogelijkheid hebben om een aan huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben. Artikel 12.1 in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" kan hiervoor in mogelijk wat aangescherpte vorm gehandhaafd blijven.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>
<p>10 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 8.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 8.</p>
<p>12 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>13 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>14 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 12.</p>
<p>15 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Het waterschap zet deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>18 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>19 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
21	Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.	Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.
22	Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuieroute gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuieroute. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaaddrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
23	Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.	Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.
24	Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.	Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>25 Insprekers geven aan dat hun woning door het planvoornemen wordt wegbestemd. Zij verzoeken een volledige compensatie en geven aan nu al geconfronteerd worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval zij hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen. Insprekers vrezen ook dat in een eventuele schade- of onteigeningsprocedure deze investeringen kunnen worden teruggeworpen. Insprekers zijn van oordeel dat in de voorgenomen besluitvorming onvoldoende rekening is gehouden met de (financiële) gevolgen van het plan.</p>	<p>Voor wat betreft de schadeloosstelling in het geval van verplaatsing verwijzen wij u naar onze reactie bij punt 5.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking soms schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹³.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>26 Voor insprekers is thans niet duidelijk noch inzichtelijk of het plan financieel haalbaar is.</p>	<p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>

¹³ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Indiener BHB-028

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	<p>Insprekers geven aan dat u de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren heeft en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoekt wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolgtraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>

<p>2</p>	<p>Insprekers geven aan te verwachten dat er zorgvuldig met hun belangen rekening wordt gehouden en zij verzoeken op korte termijn duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande het maatwerk dat geleverd zal worden.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien, de uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>Met het 'maatwerk' nemen wij aan dat u duidt op de plankaart, waarop voor een aantal woningen wordt aangegeven dat er maatwerk zal plaatsvinden. Met maatwerk wordt bedoeld dat wij allereerst nagaan of de woning zo kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Mocht dit of eventuele nieuwbouw niet kunnen of niet proportioneel zijn, dan is verplaatsen wellicht een optie. De mogelijkheden hiervoor worden in de komende fase nader onderzocht. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat het voorsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de 'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening' worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft. Het is daarmee ook nog onzeker of er überhaupt sprake is van het hoeven uitvoeren van maatwerk.</p> <p>Meer informatie over wat maatwerk voor u kan inhouden kunt u ook lezen in de folder "Dijk op een andere plek? Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>
----------	--	--

3	Samenvatting zienswijze	Reactie
	<p>Insprekers geven aan dat zij op hun huidige locatie kunnen blijven wonen omdat er achter hun woning een dijk is geprojecteerd. Zij verwachten dat als de plannen ertoe leiden dat hun perceel opgehoogd moet worden en dat ten behoeve van de aanleg van de dijk, er een volledige compensatie plaatsvindt. Tevens wensen uw cliënten een bouwka­vel.</p>	<p>In de voorgaande 'verkenning' is het detailniveau van het ontwerp met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (technische) knelpunten. In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald en wat dus de omvang van de ingreep is op uw locatie.</p> <p>In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹⁴.</p> <p>Voor wat betreft uw verzoek om een bouwka­vel, willen we hier graag rekening mee houden, maar zal het plan eerst verder moeten worden uitgewerkt zodat we hier op dit moment nog geen concrete toezeggingen kunnen doen.</p>
	<p>4 Zoals gezegd kunnen insprekers op hun huidige locatie blijven wonen omdat er achter hun woning een dijk is geprojecteerd. Gelet ook op het feit dat in voldoende mate de veiligheid gegarandeerd moet worden, is het van belang dat de dijk ook de vereiste veiligheid garandeert.</p>	<p>Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen periodiek worden beoordeeld of ze voldoen aan de normering volgens de Waterwet https://www.resnml.nl/ (in de toekomst Omgevingswet). Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, moeten worden versterkt. Afspraken over welke primaire waterkeringen wanneer aangepakt worden, leggen het Rijk en de waterschappen gezamenlijk vast in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). In 2010 zijn de waterkeringen in Limburg getoetst en voor een groot deel afgekeurd. Ook de kering van Baarlo – Hout-Blerick is in deze ronde afgekeurd en dient daarom versterkt te worden. De nieuw aan te leggen dijk zal uiteraard voldoen aan de geldende normering.</p>

¹⁴ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 Insprekers gaan ervan uit dat er, net als in de bestaande situatie, een bouwvlak wordt toegekend waarbinnen voldoende bouw mogelijkheden beschikbaar zijn. Het gebied achter het bouwvlak moet als tuin kunnen worden ingericht.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>Wanneer er meer duidelijkheid is over het aantal te realiseren woningen kunnen deze pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Daarna zullen zaken als bouwvlak, bouw mogelijkheden in de te zijner tijd op te stellen omgevingsplan van de gemeente worden vastgelegd.</p>
<p>6 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>7 Insprekers wensen dat in het toekomstige omgevingsplan rechtstreeks (vergunningsvrij) de mogelijkheid voor een bed & breakfast wordt geboden waarbij dit beperkt kan blijven tot 2 bed & breakfast-voorzieningen.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 6.</p>
<p>8 Verder is het van belang dat de thans aanwezige vergunningsvrije mogelijkheid voor het realiseren van een mantelzorgwoning, in het toekomstige omgevingsplan ook vergunningsvrij blijft en dat er geen belemmeringen worden opgeworpen.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 6.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>9 Insprekers wensen dat de recreatiemogelijkheden beperkt blijven tot extensieve recreatie zoals dat thans ook in het bestemmingsplan is gedefinieerd. Het omgevingsplan moet dus niet de mogelijkheid bieden voor het realiseren van verblijfsrecreatie in de vorm van een golfbaan, camping, speeltuin of iets dergelijks.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>10 In aanvulling daarop wensen insprekers nog op te merken dat bij het toestaan van wandel- en fietspaden in het gebied wel rekening moet worden gehouden met de belangen van de bewoners. Insprekers verwachten dat er in de toekomst een mooi natuurlandschap gaat ontstaan waar meerdere recreanten gebruik van zullen maken. Insprekers verzoeken in het omgevingsplan te borgen dat wandel- en fietspaden op gepaste afstand, bijvoorbeeld 100 meter, van de woningen aangelegd mogen worden.</p>	<p>Bij de verdere uitwerking zullen wij zeker rekening houden met de belangen van de bewoners, ook als het gaat over de locatie en inrichting van wandel- en fietspaden. Op dit moment kunnen wij echter geen toezeggingen doen ten aanzien van uw verzoek om in het omgevingsplan gepaste afstanden van wandel- en fietspaden te borgen.</p>
<p>11 Insprekers wensen kenbaar te maken dat het toestaan van windturbines dan wel velden met zonnepanelen moet worden uitgesloten.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 9.</p>
<p>12 De bewoners hebben zich verenigd in een vereniging (Vereniging Collectieve Belangen Laerbroeck) die enerzijds voor hun belangen opkomt maar die ook kan dienen als aanspreekpunt voor de verdere uitvoering van de plannen. In dat kader vinden insprekers het belangrijk dat de Vereniging wordt betrokken bij het ontwikkelen van de ideeën voor de invulling van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Het waterschap zet deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>13 Ook zal in voldoende mate verzekerd moeten zijn dat de begroeiing beperkt moet blijven tot laaggroei.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>
<p>15 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels.</p>	<p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwlocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwlocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Ook zal in dit plan worden aangegeven hoe om te gaan met de aanwezige milieu-, natuur- en landschapswaarden.</p>
<p>16 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>

Samenvatting zienswijze		Reactie
17	Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen	De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/ Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.
18	Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.	Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.
19	Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen.	In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.
20	Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.	Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.
21	Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.	Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).

Indiener BHB-029

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker verzoekt in het programma op te nemen dat, op de door inspreker, aangedragen locatie, de mogelijkheid wordt geboden om twee tot drie woningen te bouwen, omdat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het oppervlak van het perceel voldoende groot is om 2 tot 3 woningen passend binnen de structuur van de Tangweg en D'Ohenweg te realiseren; 2. het perceel wordt ingesloten door woonbestemmingen waardoor het een geschikte inbreidingslocatie is voor woningen; 3. agrarisch gebruik niet meer mogelijk is gezien de omvang van het perceel; 4. bebouwing binnen de bestemming is al toegestaan: binnen de bestemming is een gebouw met binnen zwembad gerealiseerd; 5. de openheid van het gebied kan worden gegarandeerd gelet de grootte van het perceel; 6. de locatie die u aandraagt, beschouwt kan worden als een inbreidingslocatie en het geen uitbreiding van een woningbouwgebied betreft waarbij het buitengebied wordt opgeofferd. 	<p>Voor wat betreft de in het Ontwerp Programma opgenomen potentiële herbouwlocaties geldt dat in het Programma nu een zoekgebied is aangegeven dat voor zowel inspreker als het project tot een verruiming van de mogelijkheden kan leiden. Of en welke mate de herbouwlocaties daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken uit de volgende fase. Idem het exacte aantal woningen per locatie. De planologische borging, op grond waarvan de woningen ook daadwerkelijk gebouwd kunnen worden, volgt daarna.</p>

Indiener BHB-030

	Samenvatting zienswijze	Reactie
1	<p>Inspreker verzoekt een Landbouw-effect-rapport op te stellen zodat voor- en nadelen in oog komen.</p>	<p>De voor- en nadelen van de verschillende alternatieven op het aspect landbouw zijn in het PlanMER in beeld gebracht. Hierbij is onder meer gekeken naar de effecten van ruimtebeslag maar ook verdroging, vernatting en het effect van chemische verontreiniging door Maaswater op landbouw.</p> <p>Voor wat betreft de keuzes voor het tracé en het (principe) ontwerp van de maatregelen geeft het PlanMER voldoende beslisinformatie om tot een afweging te komen en zal een Landbouw Effect Rapport ook niet tot andere keuzes leiden.</p> <p>Wel is het zo dat het instrument LER meer inzicht kan geven in de mate van optredende schades, kapitaalvermindering van bedrijven en mogelijke compenserende maatregelen. Juist deze informatie is relevant in de vervolgfase waarin de maatregelen ook nader worden gedetailleerd en geoptimaliseerd. In deze fase zal expliciet aandacht zijn voor de effecten op de individuele landbouwbedrijven in het gebied, het toekomstperspectief van deze verschillende landbouwbedrijven, het proces rondom grondverwerving en het waar mogelijk optimaliseren van het tracé.</p> <p>Het is dan ook daarom dat deze specifieke onderdelen van het LER in de planuitwerking worden opgepakt.</p>
2	<p>Inspreker verzoekt in overleg met grondeigenaren afspraken te maken over Groen-Blauwe diensten in plaats van TBO beheer.</p>	<p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick. Hierover zullen afspraken worden gemaakt en vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten. In de planuitwerking gaat het waterschap in gesprek met beheerders en eigenaren in het plangebied om het toekomstig beheer van gronden te organiseren.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Inspreker verzoekt kringlooplandbouw en het huidige gebruik van gronden door paardenhouders te stimuleren en daarbij ook rekening te houden met wildbeheer.</p>	<p>Het (Ontwerp) Programma Baarlo-Hout Blerick heeft als doel om de veiligheid in het gebied te vergroten, de landschappelijke kwaliteit te verbeteren en bij te dragen aan economische structuurversterking.</p> <p>Zo is het uitgangspunt dat het gebied een open karakter krijgt dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas.</p> <p>In de volgende fase, de planuitwerking, wordt de inrichting van het buitendijks gebied verder uitgewerkt, waarbij in een nog op stellen 'Landschapsplan' ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Uitgangspunt is dat het wordt ingericht als een kleinschalig en afwisselend open landschap met natuur en een waterbergende functie bij hoge waterstanden in de Maas.</p> <p>Wij begrijpen dat u het belangrijk vindt om kringlooplandbouw te stimuleren als ook gebruik van gronden door paardenhouders en wildbeheer. Wanneer u concrete projecten of activiteiten heeft op dit gebied en bent u van mening dat deze aansluiten bij de doelen van het programma, dan bespreken wij dit graag met u.</p>
<p>4 Inspreker verzoekt geen percelen te doorsnijden met de aanleg van de waterkering, maar deze zo logisch mogelijk langs randen van percelen aan te leggen.</p>	<p>Uiteraard zullen wij waar mogelijk rekening houden met perceelgrenzen, echter kan dit niet worden gegarandeerd. In de vervolgfase zullen we het ontwerp van de dijk nader detailleren en optimaliseren waarbij we ook zullen kijken of en waar het mogelijk is het ruimtebeslag te minimaliseren.</p> <p>Zodra het ontwerp is geoptimaliseerd en het ruimtebeslag bekend is, gaan wij met u in gesprek om de gevolgen hiervan op uw situatie door te nemen.</p>
<p>5 Inspreker verzoekt een tekstuele correctie: N237 dient N 273 te zijn.</p>	<p>Een terechte opmerking, de N237 ligt in Utrecht en niet in Limburg. Wij zullen dit in de teksten aanpassen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Inspreker verzoekt duidelijk te maken hoe het verlies van gronden voor landbouw wordt gecompenseerd, mede met het oog op retentiegebieden.</p>	<p>Bij een eventuele onteigening geldt het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Onteigeningswet. Hierbij wordt tevens alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten. Een andere mogelijkheid is dat er sprake is van een permanente gedoogplicht.</p> <p>Op grond van de Waterwet https://www.resnml.nl/(in de toekomst Omgevingswet) kan er sprake zijn van een gedoogplicht op grond van de Waterwet, bijvoorbeeld voor gronden die onderdeel zijn van het rivierbed om wateroverlast en overstroming te dulden. Het betreft dan situaties die geen onteigening rechtvaardigen.</p> <p>Uiteindelijk beslist de rechter over het al dan niet onteigenen of de gedoogplicht en de hoogte van de schadevergoeding. Meer informatie over onteigenen of gedogen kunt u vinden in de folder "Dijk op een andere plek. Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op de site van het Waterschap Limburg: https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p>
<p>7 Inspreker verzoekt compensatie van landbouwgronden samen met agrarische ondernemers op te pakken en daarbij de mogelijkheden van kavelruil mee te nemen.</p>	<p>Zodra het ontwerp is geoptimaliseerd en het definitief ruimtebeslag bekend is, gaan wij met u en de andere agrarische ondernemers in gesprek om de gevolgen hiervan op uw situatie door te nemen. Uiteraard denken wij dan ook graag met u mee of er mogelijkheden zijn voor kavelruil, echter kan daar nu nog geen uitsluitsel over worden gegeven.</p>

	Samenvatting zienswijze	Reactie
8	<p>Inspreker verzoekt stikstofcompensatie mee te nemen in de stukken en transparant te beschrijven.</p>	<p>Als het gaat om stikstofdepositie is in het PlanMER gemotiveerd dat er in de uiteindelijke gebruiksfase geen sprake is van stikstofdepositie. Anders dan bijvoorbeeld wegverkeer stoot een dijk na aanleg geen stikstof uit. Er dus alleen sprake van stikstofdepositie tijdens de aanleg als gevolg van de inzet van machines en materieel.</p> <p>In het PlanMER behorende bij het Ontwerp Programma is uitgegaan van de (toen geldende) bouwvrijstelling en is op basis van expert judgement alleen aangegeven.</p> <p>In de Porthos-uitspraak van 2 november 2022 heeft de Raad van State geoordeeld dat de stikstof die vrijkomt tijdens de realisatiefase niet buiten beschouwing kan worden gelaten. Daarmee zet de Raad van State een streep door deze zogeheten (bouw)vrijstelling. Het is ook daarom dat er voor stikstofdepositie een aanvulling is gemaakt op het PlanMER.</p> <p>Hierbij is ook rekening gehouden dat er door functieverandering juist ook sprake kan zijn van minder uitstoot. Dit komt doordat landbouwpercelen door de maatregelen worden onttrokken of bijvoorbeeld worden omgezet kwelgeulen die als natuur worden beheerd. Het staken van bemesting is in het PlanMER niet beschreven en is op advies van de Commissie m.e.r. ook opgenomen in deze aanvulling op het PlanMER.</p>
9	<p>Inspreker geeft aan dat veiligheid voor mens en dier nog onvoldoende beschreven zijn en verzoekt evacuatie en daarvoor benodigde tijd toe te voegen.</p>	<p>De gemeente Peel en Maas is mede naar aanleiding van het hoogwater van juli 2021 samen met bewoners en bedrijven gestart met het opstellen van een Hoogwaterplan. In dit Hoogwaterplan zal de evacuatie van het buitendijkse gebied concreet worden beschreven. Enerzijds komt daarin aan bod het geactualiseerde evacuatieplan, de infrastructurele maatregelen die getroffen moeten worden om een goede en tijdige evacuatie mogelijk te maken en ten derde het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners en bedrijven. Ook de evaluatie van het hoogwater in juli 2021 vormt hiervoor belangrijke input. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatiewegen in het programma.</p>
10	<p>Inspreker verzoekt de lessen van het laatste hoogwater van juli 2021 meenemen in de stukken.</p>	<p>Zie punt 9.</p>

Indiener BHB-031

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan dat de aanleg van de dijk vanaf Hummerenweg in Baarlo richting Napoleonsbaan-Zuid en het verlagen van een zandweg vanaf de aan te leggen dijk richting zuiden, het bergend rivierbed ten noorden van de dijk verkleind. Ter compensatie wordt het bergend rivierbed ten zuiden van de dijk aanzienlijk vergroot. Het gevolg is dat meer percelen van inspreker worden bedreigd door overstromingen. Inspreker geeft aan het niet eens te zijn met de compensatie en de gevolgen daarvan voor zijn percelen en huis met kelder en kruipruimtes.</p>	<p>Het is correct dat de keuze voor het voorkeursalternatief (alternatief 6) leidt tot een verkleining van het bergend rivierbed. Ook wordt onderkend dat dit nadelige gevolgen kan hebben voor uw percelen. In de afweging hebben echter meerdere overwegingen een rol gespeeld in de keuze voor het voorkeursalternatief.</p> <p>De belangrijkste zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de kering wordt op een toekomstbestendige plek aangelegd, waarmee de panden aan beide zijden van de Hummerenweg nu en in de toekomst beschermd worden; 2. er komt weer ruimte voor ontwikkeling (zoals nieuwbouw of bedrijfsuitbreiding) nu ook de beperkingen vanuit de BGR komen te vervallen achter de nieuw aan te leggen kering; 3. het dijktracé van alternatief 6 ligt op een logische plek gelet op landschap en het feit dat de dijk de hoogtes in het landschap volgt, waardoor deze niet dominant aanwezig is. 4. Niet in de laatste plaats speelt mee dat de ligging van de dijk een (beperkte) gebiedsontwikkeling mogelijk maakt. Kaseigenaren hebben te kennen gegeven op termijn de kassen te willen verwijderen, waardoor ruimte ontstaat voor nieuwe bij dit gebied passende ontwikkelingen. Dit past ook binnen het streven van de gemeente Peel en Maas om een duurzame economische structuurversterking te realiseren op het laagterras. <p>De nieuwe aansluiting op hoge grond verloopt door het beekdal en door de nieuwe aansluiting op hoge grond neemt het bergend volume van de rivier af waarmee de waterstanden stroomafwaarts van het beekdal licht stijgen. In de volgende fase, de planuitwerking, wordt het effect op de waterstand berekend.</p> <p>In deze fase willen we ook graag met u de specifieke gevolgen voor uw perceel en woningen doornemen en de wijze waarop dit mogelijk voorkomen of gecompenseerd kan worden.</p>

Indiener BHB-032

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan met verbazing kennis te hebben genomen van het voorkeursalternatief. In de plannen zijn zijn eigendommen meegenomen zonder hierover tevoren in overleg te treden.</p>	<p>Het spijt ons terdege dat u niet tijdig betrokken bent geweest bij de totstandkoming van het (Ontwerp) Programma en het Voorkeursalternatief waarin opgenomen de potentiële herbouwlocaties. Dit is niet zoals wij met direct betrokkenen willen afstemmen en communiceren. Inmiddels is wel met u gesproken en zullen wij u in de vervolgfase blijven informeren en betrekken bij de voortgang, zeker ook wanneer dit direct betrekking heeft op uw eigendommen.</p>
<p>2 Inspreker geeft aan de lokale overheid meerdere malen verzocht te hebben medewerking te verlenen aan het verder ontwikkelen van zijn percelen. Meest recent heeft inspreker op 03 april 2020 hiervoor een aanvraag gedaan bij gemeente Venlo. Nu in de omgeving naast woningen ten behoeve van de herlocatie van bewoners uit de lagergelegen gebieden bij de Maas, ook een aantal woningen in de vrije sector zijn gepland, verzoekt inspreker om zijn plannen zoals op 03 april 2020 aangeboden aan gemeente Venlo mee te nemen in de verdere plannen voor ontwikkeling van het gebied.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 1.</p>

Indiener BHB-033 Groepsaccommodatie Kasteel de Berckt

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan zich in grote lijnen te kunnen vinden in de voorgestelde plannen, maar dat niet duidelijk is wat bedoeld wordt met kleinschalige toeristische ontwikkelingen en extensieve recreatie. Inspreker verzoekt duidelijk te maken dat Kasteel de Berckt past binnen deze doelstellingen zodat het niet geremd c.q. gestopt wordt in haar ontwikkeling.</p>	<p>De duiding kleinschalige toeristische ontwikkelingen en extensieve recreatie hebben betrekking op het gebiedsplan Laerbroeck. Dit plan gaat over het gebied waar de dijk zal worden verlegd. Kasteel de Berckt zal in de toekomst binnendijs (blijven) liggen en de genoemde duidingen hebben geen betrekking op het kasteel.</p>
<p>2 Inspreker geeft aan eerder aangegeven te hebben dat geplande uitbreidingen rond het Kasteel mogelijk gecombineerd kunnen worden met de aanleg van de dijk achter het Kasteel. In het plan is hier sprake van een groene kering, maar dat is niet in de lijn van de gedachten die inspreker daarover gecommuniceerd heeft.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is inderdaad aangegeven dat er wordt uitgegaan van een groene dijk, maar waarbij de kruising met de golfbaan wel zodanig wordt ingepast dat behoud van de functionaliteit van het golfterrein kan worden gewaarborgd. Daarnaast is ook de wens om de dijk glooiend in te passen.</p> <p>In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Dan ook wordt de exacte ligging en hoogte bepaald alsook de wijze waarop de dijk landschappelijk kan worden ingepast. Dit zal zijn uitwerking krijgen in een nog op stellen 'Landschapsplan'. Wij gaan in deze fase ook graag met u in overleg of en op welke wijze uw wensen gecombineerd kunnen worden met de aanleg van de dijk.</p>
<p>3 Inspreker geeft aan afgesproken te hebben te allen tijde eigenaar te willen blijven van de grond waar de dijk op komt te liggen en dat de dijk in dat gebied ook geen openbaar toegankelijke ruimte wordt.</p>	<p>Uw standpunt is duidelijk. Op dit moment ligt er echter nog niet een zodanig concreet ontwerp dat wij hierover nu al afspraken kunnen maken. Wat ons betreft geldt ook voor het eigenaarschap en de toegankelijkheid van de kering dat wij hier tijdens de planuitwerking in overleg met u meer concreter in kunnen worden.</p>
<p>4 Inspreker geeft aan dat de dijk over het terrein van de golfbaan in goed overleg aangepast moet worden op de afslagplaatsen en ingepast in het landschap.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 2.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>5 Insprekers sluit zich aan bij vragen van medebewoners van het gebied, te weten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bescherming tegen hoogwater door snelle afronding dijkversterking in het gebied en ook tijdens de technische uitvoering van de dijkversterking om (herhaal)schade te voorkomen; 2. Ontwikkelruimte mogelijk maken door de overstroombaarheidseis en het regime van de Waterwet zo snel mogelijk te laten vallen en ondernemers en bewoners in de tussentijd al de ruimte te geven om vergunningtrajecten te laten toetsen aan de toekomstige situatie; 3. Dat ieder persoonlijke situatie anders is en daarom de vraag aan het waterschap om goede afstemming en instemming met de individuele ondernemer en/of bewoner bij de ontwikkeling en uitvoering van de plannen op zijn of haar bedrijf of woning. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen. 2. In haar brief van 18 juni 2020 aan de 2e Kamer besluit de Minister¹⁵: "Het op dit moment als rivierbed opgenomen deel achter de primaire waterkeringen wordt pas bij realisatie van een dijkversterking (waar aan de orde uitgevoerd als systeemwerkingsmaatregel) uit de Waterwet https://www.resnml.nl/(in de toekomst Omgevingswet) verwijderd (en van de kaart afgehaald). Het onherroepelijk worden van een besluit over de realisatie van een dijkversterking/systeemwerkingsmaatregel is het moment om doorvoeren van een andere status van het gebied achter de primaire kering in gang te zetten. De inwerkingtreding volgt zodra met de fysieke wijziging van de kering is begonnen. Het eerder toestaan van (grootschalige) ontwikkelingen zou betekenen dat de schade bij een overstroming toeneemt, terwijl de kans op een overstroming nog niet is verkleind. Dat is onwenselijk. 3. Wij zijn ons hier terdege van bewust en zullen in de volgende fase ook specifiek inventariseren welke behoeften en wensen direct betrokken hebben. Echter kunnen nu nog geen concrete toezeggingen worden gedaan.

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/18/beleidsuitwerking-rivierbed-maasvallei-en-vka-thorn-wessem>

Indiener BHB-034

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat hun melkveebedrijf in het plangebied ligt en dat het plan gevolgen heeft voor hun melkveebedrijf.</p>	<p>Voorzover wij kunnen nagegaan hebben de maatregelen (kwelgeulen) uit het (Ontwerp) Programma vooral betrekking op gronden die ten noorden van uw percelen liggen zodat de gevolgen voor uw melkveebedrijf naar ons oordeel beperkt zullen zijn.</p> <p>Het is wel zo dat op verzoek van Rijkswaterstaat tijdens de planuitwerking opnieuw onderzoek wordt gedaan naar de haalbaarheid van de eerder als niet kansrijke betitelde kwelgeulen. Wanneer hier meer duidelijkheid over is en over de eventuele effecten daarvan op uw eigendom nemen wij uiteraard contact met u op.</p>
<p>2 Insprekers geven aan bezwaar te hebben tegen de aanleg van waterbuffers in het plangebied. Deze lossen weinig tot niets op aan de hoge waterstand bij overstromingen. In plaats daarvan kan beter de flessenhals in Venlo opgelost worden.</p>	<p>U heeft gelijk dat de kwelgeulen die onderdeel uitmaken van het plan geen/nauwelijks effect hebben op de waterstanden bij overstroming. De kwelgeulen zijn dan ook niet bedoeld als hoogwatermaatregelen maar zijn bedoeld om de natuurontwikkeling verder op gang te krijgen.</p> <p>De aanleg van de kwelgeulen volgt uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) die onder meer tot doelstelling heeft het creëren van een beter leefgebied voor planten en dieren die van oorsprong in de rivier thuishoren, zodat de biodiversiteit toeneemt en de ecologische waterkwaliteit kan verbeteren. Het dijktraject Baarlo – Hout-Blerick is één van de locaties die Rijkswaterstaat in beeld heeft voor aanleg van kwelgeulen. In overleg tussen Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat is besloten om de KRW-kwelgeulen Baarlo te betrekken in de scope van de integrale gebiedsontwikkeling Laerbroeck.</p> <p>Voor wat betreft de door insprekers genoemde flessenhals blijkt uit eerdere studies dat het rivierbed van de Maas in de passage door Venlo/Blerick over grote lengte erg smal is en dat het gehele stedelijke gebied hierdoor werkt als een hydraulische flessenhals (bronnen: 'Hydraulische knelpunten Rijntakken en Maas. Een analyse op basis van verhanglijnen. Deltares, 2016' & MIRT onderzoek Koploperproject Maas Venlo, 'Bouwen met Maaswater', augustus 2016).</p> <p>Wanneer de afvoercapaciteit van de Maas door Venlo/Blerick zou worden vergroot door het rivierbed (winterbed) daar over de volle lengte substantieel te verbreden dan zal dat helpen om het opstuwende effect van deze hydraulische flessenhals te verkleinen. Het verbreden van het rivierbed vraagt dan wel om het terugleggen van de dijken en het verwijderen van significante hoeveelheden stedelijke bebouwing aan de west- en/of oostzijde van de Maas in Blerick/Venlo.</p> <p>Dit is aanzienlijk ingrijpender dan de dijkteruglegging zoals nu voorgesteld in Hout-Blerick.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers geven aan dat hun bedrijfsvoering ernstig in het geding komt door het plan, omdat zij de gronden die in het plan omgezet worden naar natuurgrond en/of waterbuffer nodig heeft voor de bedrijfsvoering.</p>	<p>Zie punt 1.</p>

Indiener BHB-035

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan dat door de aanleg van een dijk bij Baarlo-Zuid het winterbed van de Maas verkleind wordt, waardoor de waterstand op zijn perceel verhoogd wordt. Daarnaast wordt een zandweg verlaagd waardoor er eerder water op zijn perceel stroomt. Er heeft nog nooit water vanuit de rivier de Maas op zijn perceel gestaan. Door toekomstige veranderingen gaat dit wel gebeuren en zal inspreker schades krijgen zoals niet (of later) kunnen zaaien, bewerken en oogsten van gewassen, oogsten die verloren gaan, verhoging van het grondwater, etc. Inspreker verzoekt compensatie van deze schade.</p>	<p>Door de aanleg van de dijk wordt de waterstand in de rivier, bij hoge afvoeren, inderdaad iets hoger dan vroeger, toen hier nog geen dijk lag en de dijken nog moesten kunnen overstromen.</p> <p>In de volgende fase, 'de planuitwerkingsfase' wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald. Hierbij zullen we ook expliciet aandacht geven aan de door u geuite zorg van het effect ervan op de waterstandsverhoging. Dit betreft hooguit enkele centimeters. Aan het einde van de planuitwerking worden de effecten van het plan op de waterstand tijdens hoogwater bepaald en beschreven in het ProjectMER. Tevens wordt hierin aangegeven hoe met de effecten op de waterstand wordt omgegaan.</p> <p>Wij begrijpen dat u vreest dat water op uw perceel komt te staan, terwijl dit eerder niet het geval was. Wij zullen in de volgende fase nagaan hoe groot de kans is dat deze situatie zich voordoet, en ook nagaan welke opbrengstderving dit mogelijk tot gevolg heeft. Daarover zullen wij met u in gesprek gaan.</p>

Indiener BHB-036

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	Insprekers geven aan dat de bewoners van deelgebied Baarlo-Zuid blij zijn met het Voorkeursalternatief.	Wij zijn verheugd te vernemen dat u zich kunt vinden in het VKA.
2	Insprekers geven aan dat uit gebiedsbijeenkomsten is gebleken dat er een zeer groot draagvlak bij grondeigenaren en direct omwonenden is voor het VKA (nummer 6) en dat voor andere tracés (nummer 2, 3 en 4) het draagvlak zeer klein is.	
3	Insprekers vragen aandacht voor de veiligheid van de bewoners van het gebied Baarlo - Hout-Blerick, zeker na de overstromingen van de Maas in juli 2021.	Gelukkig hebben de dijken het in Baarlo-Hout-Blerick gehouden ook al was de rivierafvoer groter dan in 1993/1995. Tegelijkertijd hebben veel buitendijkse inwoners en bedrijven (grote) schade ondervonden. Een combinatie van rivierversuiming, dijkversterking en het verbeteren van evacuatiemogelijkheden zijn nodig om ook in de toekomst de hoogwaterveiligheid te borgen, in die zin sluit het (Ontwerp) Programma aan op uw zienswijze.

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers vragen aandacht voor de voortgang van de dijkversterking Baarlo - Hout-Blerick in relatie tot de veiligheid van de bewoners in dit gebied en verzoekt te bezien of het project versneld uitgevoerd kan worden.</p>	<p>Wij begrijpen de wens van insprekers het tempo waarin het project wordt uitgevoerd te versnellen. Echter is een dijkversterking voor veel betrokkenen een ingrijpende gebeurtenis met veel impact op hun omgeving. Dit vraagt om een secuur onderzoek en afweging van belangen.</p> <p>Dit is ook terug te zien in de procedure waarbij in verschillende stappen naar de realisatie toe wordt gewerkt. In de verkenning is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van de tracés en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Na een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van deze alternatieven is het resultaat van deze fase, het 'voorkeursalternatief' opgenomen in het (Ontwerp) Programma. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt, waar nodig ook geoptimaliseerd en wordt het ontwerp ook landschappelijk ingepast. Daarnaast worden er diverse milieuonderzoeken uitgevoerd. Deze uitwerking zal in nauw overleg met direct betrokken worden vormgegeven en opgenomen in een Projectbesluit.</p> <p>Op het ontwerp van dit Projectbesluit kan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitief Projectbesluit kan beroep worden ingesteld bij de rechter.</p> <p>Het doorlopen van al deze onderzoeken alsook de procedure zelf vraagt tijd, zodat de mogelijkheden om te versnellen ook beperkt zijn. Desalniettemin zullen wij de mogelijkheden hiervoor - zoals een fasering - in de planuitwerking onderzoeken. Hierbij geldt wel dat snelheid niet ten koste mag gaan van kwaliteit en zorgvuldigheid.</p> <p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>

Indiener BHB-037 De Limburgse Land- en Tuinbouwbond

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker spreekt zijn waardering uit dat het toekomstperspectief voor de landbouw als criterium is meegenomen in het proces om tot een voorkeursalternatief te komen.</p>	<p>Dank u voor uw waardering.</p>
<p>2 Inspreker stelt vast dat de land- en tuinbouw per saldo grond inlevert en dat de gebruikswaarde van de grond afneemt omdat deze buitendijks komt te liggen en/of omdat weerdverlaging plaatsvindt. Inspreker verzoekt dit tot een minimum te beperken en te onderzoeken op welke manieren agrariërs een aanvullend toekomstperspectief voor hun bedrijf geboden kan worden, bijvoorbeeld door agrarisch beheer van buitendijkse gronden die niet meer voor de huidige landbouwpraktijk te gebruiken zijn.</p>	<p>Mede naar aanleiding van reacties van buitendijkse bewoners en ondernemers is één van de hoofdoelstellingen van het plan 'economische structuurversterking'. In het (Ontwerp) Programma wordt daarom ook specifiek aandacht gegeven aan de wijze waarop het gebied kan worden ingericht met toekomstperspectief voor de functies wonen, werken, recreëren, natuur en landschap.</p> <p>Met het vaststellen van het (ontwerp) programma is hiermee weliswaar een 1^e stap gezet, maar in de vervolgfase zal dit nader uitgewerkt worden. Wij gaan in de vervolgfase de mogelijkheden hiertoe ook graag samen met u verder onderzoeken en concretiseren.</p>
<p>3 Inspreker verzoekt om doorsnijding van percelen ten behoeve van nieuwe aan te leggen dijken of kwelgeulen te voorkomen en bestaande perceelgrenzen aan te houden. Indien dit niet mogelijk is, verzoekt inspreker een agrarische herverkaveling om de landbouwstructuur te herstellen en liefst te verbeteren.</p>	<p>Uiteraard zullen wij waar mogelijk rekening houden met perceelgrenzen, echter kan dit niet worden gegarandeerd. In de vervolgfase zullen we het ontwerp van de maatregelen nader detailleren en optimaliseren waarbij we ook zullen kijken of en waar het mogelijk is het ruimtebeslag te minimaliseren en perceelgrenzen te volgen.</p> <p>Zodra het ontwerp is geoptimaliseerd en het definitief ruimtebeslag bekend is, gaan wij met u en de andere agrarische ondernemers in gesprek om de gevolgen hiervan op uw situatie door te nemen. Uiteraard denken wij dan ook graag met u mee of er mogelijkheden zijn voor kavelruil.</p>
<p>4 Inspreker verzoekt de aanleg of verbreding van de dijken op ruime afstand van de agrarische bouwkavels aan te leggen zodat toekomstige bedrijfsontwikkeling mogelijk blijft.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 3.</p>
<p>5 Inspreker verzoekt zijn opmerkingen te verwerken in het definitieve programma.</p>	<p>Wij zien naar aanleiding van uw zienswijze geen noodzaak tot wijzigingen in het definitief vast te stellen programma, echter worden uw zienswijzen en onze reactie daarop wel expliciet vastgelegd in deze Nota van Antwoord die ook als bijlage bij het definitief programma wordt gevoegd.</p>

Indiener BHB-038 Vereniging Baarlo-Noord

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan content te zijn met de in juni 2020 en in Q4 2019 genomen beslissingen om de overstroombaarheidseis en de status rivierbed achter een versterkte kering in Baarlo-Noord - Hout-Blerick op te heffen en de ligging van de huidige kering in Baarlo-Noord te handhaven en de kering te versterken, maar verzoekt dringend aan te geven wanneer de genomen besluiten worden uitgevoerd.</p>	<p>Wij zijn net als u content met het feit dat de minister het besluit heeft genomen om de beperkingen van de Beleidslijn Grote Rivieren op te heffen. Wij begrijpen ook uw verzoek om meer concreet aan te geven wanneer de dijkversterking zal plaatsvinden.</p> <p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
<p>2 Inspreker verzoekt duidelijkheid te geven over het moment waarop de dijkversterking gaat plaatsvinden en de overstroombaarheidseis en het regime van de Waterwet vervalt.</p>	<p>Het doorvoeren van een andere status van het gebied achter de primaire kering wordt pas in gang gezet na het onherroepelijk worden van een besluit over de realisatie van een dijkversterking en of systeemwerkingsmaatregel. De reden hiervoor is dat er op dit besluit nog beroep kan worden aangetekend bij de Raad van State en de uitspraak van de Raad van State nog invloed kan hebben op het besluit. De inwerkingtreding volgt zodra met de fysieke wijziging van de kering is begonnen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Insprekers verzoeken een voortvarende uitvoering van de dijkversterking, zodat het gebied met bedrijven en bewoners zo snel mogelijk aan de nieuwe normen voldoet.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, echter is een dijkversterking voor veel betrokkenen een ingrijpende gebeurtenis met veel impact op hun omgeving. Dit vraagt om een secuur onderzoek en afweging van belangen.</p> <p>Dit is ook terug te zien in de procedure waarbij in verschillende stappen naar de realisatie toe wordt gewerkt. In de verkenning is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van de tracés en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Na een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van deze alternatieven is het resultaat van deze fase, het 'voorkeursalternatief' opgenomen in het (Ontwerp) Programma. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt, waar nodig ook geoptimaliseerd en wordt het ontwerp ook landschappelijk ingepast. Daarnaast worden er diverse milieuonderzoeken uitgevoerd. Deze uitwerking zal in nauw overleg met direct betrokken worden vormgegeven en opgenomen in een Projectbesluit.</p> <p>Op het ontwerp van dit Projectbesluit kan een zienswijze worden ingediend en tegen het definitief Projectbesluit kan beroep worden ingesteld bij de rechter</p> <p>Het doorlopen van al deze onderzoeken alsook de procedure zelf vraagt tijd. Desalniettemin zullen wij de mogelijkheden tot een zo snel mogelijke uitvoering- zoals een fasering - in de planuitwerking onderzoeken. Hierbij geldt wel dat snelheid niet ten koste mag gaan van kwaliteit en zorgvuldigheid.</p>
<p>4 Inspreker vraagt zich af hoe bedrijven en bewoners tegen hoog water worden beschermd tijdens de technische aanpassingen van de bestaande dijk.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>5 Inspreker verzoekt toestemming om zijn ontwikkelingsplannen in procedure te brengen in afwachting van de daadwerkelijke uitvoering van de systeemmaatregelen.</p>	<p>Zoals bij punt 2 aangegeven kan de uitspraak van de Raad van State nog invloed hebben op het besluit. Er kan zodoende bij het doorvoeren van bestemmingsplanwijzigingen of vergunningtrajecten ook nog niet worden geanticipeerd op deze toekomstige situatie.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Inspreker verzoekt de (bestemmings)plannen te toetsen aan de toekomstige situatie om te voorkomen dat bestemmingsplanwijzigingen pas kunnen worden opgestart, nadat het regime van de Waterwet formeel is opgeheven. Hierdoor gaat kostbare tijd verloren.</p>	<p>Zoals bij punt 2 aangegeven kan de uitspraak van de Raad van State nog invloed hebben op het besluit. Er kan zodoende bij het doorvoeren van bestemmingsplanwijzigingen of vergunningtrajecten ook nog niet worden geanticipeerd op deze toekomstige situatie.</p>
<p>7 Inspreker verzoekt om, naast het collectieve belang, ook naar het belang van individuele ondernemers en/of bewoners te kijken en met hen in gesprek te gaan over de uitvoering van de dijkverbetering op zijn/haar vestigingsplaats van woning en/of bedrijf.</p>	<p>Het waterschap is zich bewust van de belangen van ondernemers/bewoners in het plangebied. Wij gaan in de planuitwerking met alle direct betrokken individuele bewoners/ondernemers in gesprek over de uitvoering van de dijkversterking.</p>

Indiener BHB-039 Limburgs Landschap

Samenvatting zienswijze		Reactie
1	Inspreker spreekt zijn waardering uit voor de koppeling van natuurontwikkeling aan het versterken van de Maasterrassen waarbij het landschap leidend is.	Dank u voor uw waardering.
2	Inspreker kan zich vinden in het voorgestelde herstel van het Maasdallandschap en de aanleg van kwelgebieden, maar verzoekt ook kwelgeul 2A te herstellen.	Het voorkeursalternatief voor kwelgeulen omvat naast het realiseren van traject 1A en 1B ook de realisatie van kwelgeul 2A. Aan uw verzoek wordt dus voldaan.
3	Inspreker geeft aan dat de te kappen bosschages in de Romeinenweerd natuurwaarde en een belevingswaarde hebben. De compensatie hiervan bij het 'Retekuulke' sluit aan bij bestaande begroeiing. Inspreker verzoekt de aanplant zo snel mogelijk te realiseren en ruim vóór dunning/kap in de Romeinenweerd, gezien de lange ontwikkelingstijd van bos.	In de volgende fase zal de inrichting van het gebied nader worden uitgewerkt in een 'Landschapsplan'. Voor wat betreft het verlies aan natuurwaarden wordt dit meegenomen in het ProjectMER en wordt tevens een 'Compensatieplan' opgesteld. In dit Compensatieplan komen ook de door u aangegeven uitvoeringsaspecten aan de orde. Voor wat betreft de uitwerking van de maatregelen in het 'Landschapsplan en de uitgangspunten voor het Compensatieplan gaan wij graag met u in overleg.
4	Inspreker geeft aan eigenaar/beheerder te zijn van aansluitend gebied en verzoekt de planuitwerking af te stemmen.	Zie onze vorige reactie bij punt 3.
5	Inspreker ziet een mogelijkheid om een verbinding te creëren tussen natuurgebied de Tangkoel en de Springbeek en de Maas aangezien de watermolen buitendijks komt te liggen.	Wij gaan in de komende fase graag met u in overleg om te verkennen of en op welke deze mogelijkheid vorm kan worden gegeven.
6	Inspreker pleit voor behoud van een stuifduintje in het plangebied.	Zie onze vorige reactie bij punt 5.

7	Samenvatting zienswijze	Reactie
	<p>Inspreker verzoekt het zoekgebied voor herplaatste woningen [locatie Tangveld, red] te schrappen en hier natuur meer ruimte te geven.</p>	<p>In verband met de dijkverlegging en de maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn, is sprake van het moeten slopen van diverse woningen. De betrokken overheden hebben aangegeven zich te willen inspannen voor de verplaatsing van deze bewoners in het gebied. Daartoe zijn in het Ontwerp Programma verschillende potentiële herbouwlocaties geïnterpreteerd waaronder ook het Tangveld. Het Tangveld is van daaruit als woningbouwlocatie in het Programma opgenomen.</p> <p>Wanneer meer duidelijkheid is verkregen om hoeveel woningen het gaat, zal voordat er sprake is van een planologische wijziging eerst een stedenbouwkundig plan en vervolgens een ruimtelijke onderbouwing moeten worden gegeven van het plan. Hierin dient ondermeer te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal. Ook zal in dit plan worden aangegeven hoe om te gaan met de aanwezige milieu-, natuur- en landschapswaarden.</p> <p>Van het schrappen van de locatie Tangveld is geen sprake.</p>
8	<p>Inspreker geeft aan dat hun stichting graag bereid is beheerverantwoordelijkheid te nemen in het plangebied en verzoekt daarover in overleg te treden.</p>	<p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick. Hierover zullen afspraken worden gemaakt en vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten. Het waterschap waardeert uw aanbod om daar een rol in te vervullen en gaat hierover graag met u in gesprek.</p>
9	<p>Inspreker geeft aan dat ook anderen beheer kunnen uitvoeren en beveelt aan de organisatie van het beheer zo snel mogelijk op te pakken en bij het beheer alle in het gebied liggende (potentiële) natuurgebieden te betrekken, inclusief de Romeinenweerd en het Berckterveld.</p>	<p>Zie onze vorige reactie bij punt 8.</p>
10	<p>Inspreker pleit ervoor verschillende compensatieopdrachten die voortkomen uit projecten van het waterschap te concentreren in het onderhavige plangebied.</p>	<p>Uitgangspunt is dat wanneer natuurwaarden gecompenseerd moeten worden dit zoveel mogelijk in het betreffend plangebied zal moeten plaatsvinden. Uw verzoek om waar mogelijk ook compensatieopgaven vanuit andere projecten in dit plangebied te realiseren zijn, zullen we in planuitwerking verkennen en indien aan de orde, ook opnemen in het Compensatieplan.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>11 Inspreker geeft aan dat op de kaart van figuur 2.6 een pijl zichtbaar is, die inspreker het idee geeft dat daar een waterinstroom mogelijk wordt. Het programma geeft echter ook aan dat de Legioenweg een evacuatiweg blijft. Het is inspreker niet helemaal duidelijk hoe de natuurlijke stroming van de rivier bij hoogwater daaraan gekoppeld is. In hoeverre blijft een deel van de Romeinenweg ook daarvoor bedoeld, meer precies richting de D'Ohenweg?</p>	<p>Uw constatering is correct. De legioenweg blijft een evacuatierroute, totdat de waterstand ter plaatse hoger is dan de huidige weg. Dit betekent dat evacuatie van het gebied mogelijk is tot een waterhoogte van ca 19 meter + NAP, zijnde de huidige hoogte van de Legioenweg. Op het moment dat dergelijke waterstanden zijn bereikt, is evacuatie richting de d'Ohenweg niet meer mogelijk, aangezien de d'Ohenweg veel lager ligt dan de Legioenweg.</p>

Indiener BHB-040

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker geeft aan het er niet mee eens te zijn dat de nieuwe dijk is ingetekend op gronden die in eigendom zijn van de inspreker, te meer dit gedaan is zonder overleg.</p>	<p>Het spijt ons zeer te vernemen dat er voorafgaand aan de publicatie van het Ontwerp Programma niet met u gesproken is over het voornemen om een nieuwe waterkering over de betreffende gronden aan te leggen.</p> <p>Inmiddels hebben wij met u gesproken en een toelichting gegeven op de wijze waarop het voorkeursalternatief tot stand is gekomen, alsook een toelichting op de aanpak in de volgende fase. In deze volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte worden bepaald, zodat ook meer duidelijk wordt wat het effect hiervan is op uw eigendommen.</p>
<p>2 Inspreker verzoekt geen openbare wandel-, fiets, paarden-, of andere route aan te leggen / toe te staan op /rondom de nieuwe dijk, behoudens een onderhoudspad. Dit om de privacy van inspreker te waarborgen en waardedaling van zijn eigendom te voorkomen.</p>	<p>Wij begrijpen uw zorg over aantasting van de privacy, leefgenot en eventuele waardevermindering. Uitgangspunt is echter om de dijk waar mogelijk toegankelijk te maken voor publiek. Wel willen we met u in gesprek gaan om te kijken of en waar er mogelijkheden zijn het ontwerp te optimaliseren rekening houdende met de door u geuite zorgen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>3 Inspreker geeft aan dat de nieuwe dijk zijn perceel splitst waardoor een deel binnendijks en een deel buitendijks komt te liggen. De binnendijkse gronden zou inspreker beschikbaar moeten stellen voor woonhuizen/bedrijven, terwijl inspreker met zijn bedrijfslocatie tegen zijn wens buitendijks en in de beschermingszone van de nieuwe kering komt te liggen. Inspreker verzoekt het plan aan te passen, dan wel op passende wijze gecompenseerd te worden.</p>	<p>In de volgende fase, de 'planuitwerking' wordt het ontwerp meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging (en hoogte) wordt bepaald. Wij zullen in deze fase ook met u in overleg gaan om te bekijken of en hoe het tracé eventueel kan worden aangepast.</p> <p>En ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan de dijkversterking zoals in uw geval schade met zich meebrengen. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op onze website: https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Inspreker geeft aan dat de percelen in zijn eigendom van belang zijn voor de voederwinning en mestafzet van het agrarisch bedrijf waarin hij participeert, alsmede voor het handelsbedrijf waar hij eigenaar van is.</p>	<p>Wij zijn ons bewust van het belang dat de percelen hebben voor uw bedrijfsvoering. Het is ook daarom dat wanneer het niet lukt het tracé in voldoende mate te optimaliseren u recht heeft op schadevergoeding. In het geval van een eventuele onteigening geldt het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Onteigeningswet. Hierbij wordt tevens alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten. In hoeverre er sprake kan zijn van grondruil is op dit moment niet aan te geven, echter denken wij graag met u mee over de mogelijkheden.</p> <p>Een andere mogelijkheid is dat er sprake is van een gedoogplicht op grond van de Waterwet https://www.resnml.nl/ (in de toekomst Omgevingswet), bijvoorbeeld voor gronden die onderdeel zijn van het rivierbed om wateroverlast en overstroming te dulden. Het betreft dan situaties die geen onteigening rechtvaardigen.</p> <p>Uiteindelijk beslist de rechter over het al dan niet onteigenen of de gedoogplicht en de hoogte van de schadevergoeding. Meer informatie over onteigenen of gedogen kunt u vinden in de folder "Dijk op een andere plek. Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op de site van het Waterschap Limburg: https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf</p>
<p>5 Inspreker heeft een scenario uitgewerkt [toegevoegd aan zienswijze, red.] voor inpassing van de nieuwe dijk op zijn percelen rekening houdend met het gebruik van huiskavel, privacy, het agrarisch bedrijf en beschermende maatregelen buiten het dijklichaam. Inspreker verzoekt dit scenario nader te bekijken.</p>	<p>Dank u voor uw suggesties voor een alternatief tracé. Wij zullen bij de start van de planuitwerking met u en de andere belanghebbende grondeigenaren contact opnemen en bekijken of het wellicht mogelijk is uw scenario in de verdere uitwerking te betrekken.</p>
<p>6 Inspreker geeft aan op maandag 11 maart 2019 per e-mail om een afspraak hebt gevraagd om plannen voor de dijkverbetering te bespreken, maar dat deze afspraak na diverse annuleringen niet meer heeft plaatsgevonden.</p>	<p>Het spijt ons ten zeerste dat deze afspraak na verschillende annuleringen niet meer heeft plaatsgevonden. In het kader van uw ingediende zienswijze is er alsnog een gesprek geweest waarin we een toelichting hebben gegeven op de plannen en de stand van zaken.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>7 Gezien het belang van de huiskavel voor de bedrijfsvoeringen op de beide bedrijfslocaties waarvan inspreker eigenaar is, dan wel in participeert, verzoekt inspreker een schadevergoeding voor de waardedaling van zijn huiskavel en de belemmeringen voor de toekomstige bedrijfsvoering door de buitendijkse ligging.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 3 en 4.</p>
<p>8 Inspreker verzoekt het plan aan te passen en met hem in overleg te treden om tot een passende oplossing te komen, waarin zijn bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden niet beperkt worden en om eventuele schade passend te vergoeden.</p>	<p>Zie onze reactie bij punt 3, 4 en 5.</p>

Indiener BHB-041

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker verzoekt extra maatregelen zoals weerdverlaging of andere rivierverruimende maatregelen te nemen om de opstuwende werking van de nieuwe dijk in Baarlo-Zuid (Hummerenweg - aansluiting hoge grond) in Oyen en omgeving te compenseren. Dit met het oog op het toekomstperspectief voor ondernemers (veebedrijven) in het buitendijks gebied.</p>	<p>De weerdverlagingen zoals in de verkenning beschouwd (lange termijn maatregelen), worden na overleg met het ministerie en Rijkswaterstaat - in het kader van dit project - niet verder uitgewerkt. Wel wordt in de planstudie onderzoek gedaan naar mogelijke weerdverlaging ter compensatie van de rivierkundige effecten. Bij de uitwerking hiervan wordt rekening gehouden met het niet onmogelijk maken van de lange termijn maatregelen.</p>
<p>2 Inspreker geeft aan dat in het plan onvoldoende aandacht wordt besteed aan het effect dat gebiedsontwikkeling Hummerenweg heeft op het buitendijks gebied en verzoekt om de (agrarische) ondernemers meer te betrekken bij de opgave in het gebied.</p>	<p>Zoals hierboven aangegeven loopt er nog onderzoek naar (aanvullende) rivierkundige maatregelen. In de planuitwerking gaan we graag nader met u en de overige betrokken agrarische ondernemers in overleg om de plannen nader uit te werken.</p>
<p>3 Inspreker geeft aan dat een Landbouw Effect Rapportage (LER) ontbreekt.</p>	<p>De voor- en nadelen van de verschillende alternatieven op het aspect landbouw zijn in het PlanMER in beeld gebracht. Hierbij is onder meer gekeken naar de effecten van ruimtebeslag maar ook verdroging, vernatting en het effect van chemische verontreiniging door Maaswater op landbouw.</p> <p>Voor wat betreft de keuzes voor het tracé en het (principe) ontwerp van de maatregelen geeft het PlanMER voldoende beslisinformatie om tot een afweging te komen en zal een Landbouw Effect Rapport ook niet tot andere keuzes leiden.</p> <p>Wel is het zo dat het instrument LER meer inzicht kan geven in de mate van optredende schades, kapitaalvermindering van bedrijven en mogelijke compenserende maatregelen. Juist deze informatie is relevant in de vervolgfase waarin de maatregelen ook nader worden gedetailleerd en geoptimaliseerd. In deze fase zal expliciet aandacht zijn voor de effecten op de individuele landbouwbedrijven in het gebied, het toekomstperspectief van deze verschillende landbouwbedrijven, het proces rondom grondverwerving en het waar mogelijk optimaliseren van het tracé.</p> <p>Het is dan ook daarom dat deze specifieke onderdelen van het LER in de planuitwerking worden opgepakt.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Inspreker geeft aan dat kwelgeulen weinig of geen waterstandsverlagend effect hebben en geeft de voorkeur aan andere rivierverruimende maatregelen.</p>	<p>Kwelgeulen hebben inderdaad geen waterstandsverlagende functie en maken dus ook niet onderdeel uit van de rivierverruimende maatregelen. Kwelgeulen versterken wel de natuurwaarden in het plangebied, dragen bij aan het bereiken van doelstellingen van de Kader Richtlijn Water (KRW) en vergroten de biodiversiteit in het plangebied.</p>
<p>5 Inspreker geeft aan dat ondernemers kwelgeulen in het kader van natuurontwikkeling kunnen beheren en onderhouden door middel van extensief begrazen met een verdienmodel.</p>	<p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick. Hierover zullen afspraken worden gemaakt en vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten. Het waterschap waardeert uw aanbod om daar een rol in te vervullen en gaat hierover graag in de planuitwerking met u in gesprek.</p>
<p>6 Inspreker geeft aan dat het voorkeursalternatief weinig voordelen voor het buitendijks gebied biedt ten opzichte van niets doen, maar dat het ophogen van enkele wegen, waaronder de Ondersteweg, als onderdeel van een evacuatieleroute positief is. Inspreker verwacht daardoor minder overstromingen in het buitendijks gebied en verzoekt hieraan in de volgende fase nadrukkelijk de volle aandacht te geven.</p>	<p>Met de realisatie van het voorkeursalternatief krijgt het buitendijks gebied (deels) nieuwe functies en zal het gebied worden ingericht als een kleinschalig en afwisselend open landschap met lage begroeiing en ruimte voor natuur, landbouwkundig gebruik, en andere gebiedspassende functies. Deze functieveranderingen dragen bij aan een betere ruimtelijke kwaliteit. Uit het participatieproces blijkt ook dat deze functieveranderingen op draagvlak kunnen rekenen. Anders dan inspreker stelt zijn er dus wel degelijk voordelen te onderscheiden.</p> <p>In het Ontwerp Programma is onder andere in paragraaf 6.3.1 aangegeven dat evacuatie een onderdeel is van het programma. Wij kunnen ons vinden in uw verzoek om evacuatie als hoofdpoging mee te nemen in het programma, dit als onderdeel van de doelstelling om veiligheid te bieden aan bewoners en ondernemers in het gebied.</p> <p>Voor wat betreft de door inspreker genoemde evacuatieleroute wordt nog opgemerkt dat de gemeente Peel en Maas, in afstemming met bewoners en ondernemers in het gebied, bezig is met het opstellen van een Hoogwaterplan. Hierin is onder meer aandacht voor het actualiseren van het evacuatieplan, het verbeteren van de zelfredzaamheid en het aanpassen van infrastructuur en evacuatielwegen. Dit Hoogwaterplan wordt ook betrokken in de verdere uitwerking van de evacuatielwegen in het programma.</p>

Indiener BHB-042 Vereniging collectieve belangen Laerbroeck

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Insprekers geven aan dat zij de participatie in het voortraject van het ontwerpprogramma als constructief ervaren hebben en dat het ontwerpprogramma door alle partijen gedragen wordt, maar verzoeken wel verduidelijking van een aantal punten in het vervolotraject.</p>	<p>Wij hebben uw bijdrage in het voortraject eveneens als constructief ervaren en danken u voor uw bijdrage. In de verdere beantwoording hieronder trachten we u de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.</p>
<p>2 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van de insteek, kaders en randvoorwaarden aangaande verplaatsingen en verbouwingen van woningen in het plangebied.</p>	<p>Wij begrijpen dat zolang de voorgenomen gebiedsontwikkeling nog niet concreet is gemaakt, dit leidt tot onzekerheden voor de bewoners in het plangebied. In het Programma kunnen wij helaas nog alleen op hoofdlijnen weergeven hoe de gebiedsontwikkeling Laerbroeck eruit gaat zien, de uitwerking is onderdeel van de planstudie.</p> <p>Voor wat betreft de verplaatsingen dient te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of verplaatsen binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>De planologische borging, op grond waarvan de woningen ook daadwerkelijk gebouwd kunnen worden, volgt in de volgende fase, de 'planuitwerking'. In deze fase zal de haalbaarheid, exacte omvang en inrichting van de herbouwlocaties verder worden uitgewerkt.</p> <p>Hoewel wij zeer goed begrijpen dat het voor u van groot belang is om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen moeten wij u vragen nog even geduld te hebben tot afronding van de planuitwerking. Tijdens de planuitwerking zullen wij concreet met u overleggen over uw wensen - los van de wensen die u in de verkenning al kenbaar heeft gemaakt- en de mogelijkheden die er zijn.</p>
<p>3 Insprekers verzoeken op korte termijn (op aanvraag binnen 2 maanden) gelden beschikbaar te stellen voor bewoners die, rekening houdend met de bestaande plannen, voor uitplaatsing willen kiezen.</p>	<p>De financiering maakt onderdeel uit van de Bestuursovereenkomst. De inhoud van deze bestuursovereenkomst is openbaar.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>4 Insprekers verzoeken de drie aangewezen potentiële herbouwalocaties Wooneiland, Tangveld en De Berktweg concreter te maken en waar mogelijk te verruimen en buiten deze locaties maatwerk mogelijk te maken voor herbouw.</p>	<p>Waren in het Ontwerp Programma nog potentiële herbouwalocaties opgenomen, in het Programma is dit gewijzigd in zoekgebieden. In de komende fase wordt nader onderzocht of er binnen deze zoekgebieden geschikte locaties zijn voor eventuele herbouw. Of en in welke mate deze herbouwalocaties ook daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken. Idem het aantal woningen per locatie.</p> <p>Wanneer hier meer duidelijkheid over is kunnen de woningen ook pas na een planologisch wijziging worden gerealiseerd. Daarvoor is eerst ook nog een stedenbouwkundig plan en een ruimtelijke onderbouwing nodig waarin ondermeer dient te worden ingegaan op aard en omvang van de ingreep en de wijze waarop de woningen ruimtelijk en landschappelijk verantwoord kunnen worden ingepast. Een goed woon- en leefklimaat voor zowel de nieuwe als bestaande woningen staat daarbij centraal.</p>
<p>5 Insprekers verzoeken aan het programma toe te voegen dat maatwerk ook kan bestaan uit nieuwbouw en niet alleen betrekking heeft op de 4 woningen die in het programma benoemd zijn.</p>	<p>Inspreker heeft gelijk dat maatwerk ook kan bestaan uit nieuwbouw en dat niet alleen betrekking heeft op de 4 woningen die in het programma benoemd zijn. Per woning zal nader onderzoek allereerst moeten uitwijzen of en welke mogelijkheden er zijn om een woning dusdanig aan te passen zodat van sloop geen sprake hoeft te zijn. Met andere woorden of uw woning zodanig kan worden aangepast dat het veilig wonen is bij hoog water. Maar maatwerk kan ook betekenen dat sloop of herbouw op de huidige locatie de beste optie is. Uiteraard zal hierbij rekening worden gehouden met de financiële doelmatigheid van de kosten (zijn de kosten proportioneel). Dit zal in het programma worden verduidelijkt. De betrokken overheden hebben verder aangegeven zich ook in te willen spannen voor de verplaatsing van de bewoners in het gebied, wanneer sloop onvermijdelijk is. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse.</p> <p>Meer informatie over wat maatwerk voor u kan inhouden kunt u ook lezen in de folder "Dijk op een andere plek? Wat betekent dat voor uw situatie" te vinden op https://www.waterschaplimburg.nl/publish/pages/4908/2019-12-12_brochure-beschermingsaanpak.pdf Helaas kunnen wij nu nog niet concreet aangeven hoe dit uitpakt voor de verschillende woningen.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>6 Insprekers verzoeken de mogelijkheden die Artikel 6.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" biedt ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat het perceel voldoende ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor kleinschalige uitbreidingen.</p>	<p>In beginsel worden bestaande rechten en mogelijkheden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan. Echter is hier sprake van de ontwikkeling van een nieuwe locatie en zal opnieuw worden afgewogen welke (commerciële) functies inpasbaar zijn in de nieuwe bestemming voordat e.e.a. wordt opgenomen in het omgevingsplan. Uw wens zullen wij in deze afweging betrekken.</p>
<p>7 Insprekers verzoeken, zoals eerder is toegezegd, op te nemen in het programma dat woningen die nu binnendijks en straks buitendijks liggen, maar die niet in aanmerking komen voor uitplaatsing of nieuwbouw, wel in aanmerking komen voor toekomstbestendige herinrichting van tuinen en bijgebouwen.</p>	<p>Wij begrijpen uw wens, maar op dit punt kunnen we u helaas nog geen concrete toezeggingen doen.</p> <p>In het (Ontwerp) Programma is de hogere rug in het landschap langs de Romeinenweg als een potentiële herbouwlocatie aangewezen. In de komende fase (planuitwerking) zal nader onderzoek worden gedaan naar deze potentiële herbouwlocaties. Hierbij zal ook de nieuwe beleidslijn zoals door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uiteengezet in de <i>'Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening'</i> worden betrokken.</p> <p>Voor wat betreft de technische uitvoering zal in het onderzoek specifieke aandacht uitgaan naar de wijze waarop de hoogwaterveiligheid in deze bijzondere situatie kan worden vormgegeven. Hiervoor bestaan verschillende varianten zodat nu ook nog niet is aan te geven op welke wijze dit precies wordt uitgevoerd en of dit dan een buitendijkse of binnendijkse variant betreft en wat dit dan betekent voor een toekomstbestendige (her)inrichting van tuinen en bijgebouwen. Uiteraard houden we u op de hoogte.</p>
<p>8 Insprekers geven aan dat voor hun van belang is dat bij vervangende nieuwbouw en taxatie van bestaande gebouwen het principe "nieuw voor oud" wordt gehanteerd en dat alle onderdelen van te verwerven objecten worden meegenomen in de waardebeoordeling.</p>	<p>Voor de verwerving wordt uitgegaan van het principe dat de vermogens- en inkomenspositie van de betrokkenen voor en na de aankoop van de grond en/of opstallen gelijk moet blijven. Dit zoals ook vastgelegd in de Onteigeningswet. Dit betekent dat er niet meer wordt vergoed dan de getaxeerde waarde van uw grond en woning. Verder wordt wel alle schade vergoed. Onder schade valt onder andere aantoonbare vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schades als verhuis- en herinrichtingskosten, verwervingskosten.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>9 Insprekers verzoeken een volledige schadeloosstelling en geven daarbij aan nu al geconfronteerd te worden met schade ten gevolge van de voorgenomen besluitvorming (schaduw schade) in geval insprekers hun woning zouden willen verkopen, of in gevallen waarin zij regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan hun woning zouden willen doen.</p>	<p>Ondanks dat we de plannen en de uitvoering zo zorgvuldig mogelijk voorbereiden, kan er toch schade ontstaan. Dit betreft ook schade die veroorzaakt wordt door wat we formeel noemen een plan dat met een onherroepelijk besluit is vastgesteld door een waterschap, gemeente zoals een projectbesluit en/of omgevingsplan. Als gevolg van deze schade komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding (nadeelcompensatie en/of planschade). In hoeverre er sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectbesluit beoordeeld volgens de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de "Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg" is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg¹⁶.</p> <p>Tot slot, zolang er nog geen sprake is van een vastgesteld ontwerp projectbesluit en/of ontwerp omgevingsplan, geldt dat investeringen in regulier onderhoud, verduurzaming of andere verbouwingen aan uw woning, worden meegenomen in de uiteindelijke waardebeoordeling van uw woning.</p>
<p>10 Insprekers geven aan te vrezen dat in een eventuele schade-of onteigeningsprocedure investeringen [in de woning - red.] teruggeworpen kunnen worden, en dat naar hun oordeel het plan onvoldoende rekening houdt met de financiële gevolgen, dat de financiële haalbaarheid niet inzichtelijk is en dat planinitiatiefnemers de economische uitvoerbaarheid goed dienen te onderbouwen.</p>	<p>Zie ook onze reactie bij punt 9.</p> <p>Gelijktijdig met deze Nota van Antwoord is ook het definitieve programma, het PlanMER en de bestuursovereenkomst (BOK) door de betrokken overheden vastgesteld. In de BOK zijn afspraken gemaakt over de kosten en financiering van het plan. Op grond daarvan achten wij het plan financieel haalbaar.</p>
<p>11 Insprekers verzoeken Artikel 12.1 van het huidige bestemmingsplan "Buitengebied Laerbroeck" ook in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan op te nemen, zodat de bewoners de mogelijkheid hebben om aan een huis gebonden beroep c.q. bedrijf te hebben.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent een regeling voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven (zie art. 12.1 onder e). Zie verder ook onze reactie bij punt 6.</p>

¹⁶ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>12 Insprekers verzoeken in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan de mogelijkheid op te nemen om 2 bed & breakfast voorzieningen en mantelzorgwoningen vergunningvrij te kunnen realiseren in het plangebied.</p>	<p>Het vigerende bestemmingsplan kent op dit moment de mogelijkheid voor het vestigen van een B&B met een omgevingsvergunning onder voorwaarden. Verwezen wordt naar art. 12.6 van de bestemming Wonen van het Bp Buitengebied Laerbroeck. Zie verder ook onze reactie bij punt 6.</p>
<p>13 Insprekers verzoeken in het nieuwe omgevingsplan recreatiemogelijkheden te beperken tot extensieve recreatie, zoals nu ook opgenomen is in het bestemmingsplan, en dat wandel- en fietspaden om voldoende afstand (indicatief 100 meter) van woningen/bouwvlakken worden geprojecteerd teneinde de privacy van bewoners te waarborgen.</p>	<p>Bewoners van Laerbroeck zijn sinds het begin van de verkenning betrokken bij de plannen voor de herinrichting. Zo hebben de bewoners al in juni 2019 een intentieverklaring aan de minister afgegeven waarin zij aangegeven enkel zaken cruciaal te vinden bij de verdere uitwerking. Dit betreft onder meer het open en groen houden van het middengebied, waarbij de gebiedskwaliteit erop vooruit moet gaan en de recreatiemogelijkheden ook worden beperkt tot extensieve recreatie. Ook de aanleg van de kwelgeul wordt gesteund, én dat als onderdeel van de gebiedsontwikkeling ook de herontwikkeling van de Romeinenweerd tot een gebied met een meer open karakter wordt betrokken.</p> <p>Bovenstaande is ook opgenomen in het (Ontwerp) Programma. Van de door inspreker genoemde voorbeelden van verblijfsrecreatie en/of het plaatsen van zonnepanelen of windmolens is geen sprake. Dit laatste sluit ook aan bij de regionale energiestrategie RES 1.0 Noord- en Midden Limburg (https://www.resnml.nl) waarin is opgenomen dat zonneweides en windturbines zijn uitgesloten in het rivierbed zoals begrensd in de Waterwet (in de toekomst Omgevingswet).</p> <p>Mocht er in de toekomst onverhoeds toch sprake zijn van een behoefte aan (kleinschaligere) initiatieven in het rivierbed dan geldt dat hiervoor moet worden aangetoond dat er buiten het rivierbed geen passende locaties beschikbaar zijn en geldt voor alle ingrepen een plicht tot compensatie van effecten op de waterstand of het waterbergend vermogen.</p> <p>Het gebied krijgt een open karakter dat mede als functie heeft water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. In de komende fase wordt de haalbaarheid van een nieuwe inrichting van het gebied verder onderzocht. Dit zal moeten resulteren in een 'Landschapsplan' waarin ook meer specifiek wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>14 Insprekers geven aan dat niet duidelijk is wat bedoeld wordt met voorgenomen energie/duurzaamheidsfuncties in het plangebied, maar dat insprekers het toestaan van windturbines of velden met zonnepanelen wenst uit te sluiten.</p>	<p>Zie onze vorige reactie bij punt 13.</p>
<p>15 Insprekers geven aan dat hun vereniging in zowel de planvormings- als uitvoeringsfase betrokken wil worden bij de zorgvuldige inrichting van het plangebied.</p>	<p>In de verkenning van het project is een uitgebreid omgevingsproces doorlopen waarin op verschillende manieren overleg is gevoerd met de betrokkenen in het plangebied. Wij zetten deze werkwijze voort in de plan- en uitvoeringsfase van het project waarin de inrichting van het plangebied nader zal worden uitgewerkt. Uw vereniging zal op vergelijkbare wijze als in de verkenning betrokken worden in het omgevingsproces in de plan- en uitvoeringsfase.</p>
<p>16 Insprekers geven aan dat de nieuwe inrichting vergelijkbaar dient te zijn met die van vroeger (oude Maasarm) en dat begroeiing laag moet zijn en onderhouden moet worden zodat die ook laag blijft.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma is opgenomen dat dit gebied in samenhang met de kwelgeulen wordt (her)ontwikkeld tot een gebied met een meer open karakter. Het gebied heeft daarnaast ook de functie om water te bergen bij hoge waterstanden in de Maas. Het toekomstig beheer en onderhoud is dan ook gericht op het behoud van die waterbergende functie waarbij van hoog opgaande beplanting geen sprake kan zijn.</p> <p>Het inrichten van het toekomstig beheer en onderhoud maakt onderdeel uit van de volgende fase (planuitwerking) van het project Baarlo - Hout-Blerick en de afspraken hieromtrent worden ook vastgelegd in één of meerdere beheerovereenkomsten.</p>
<p>17 Insprekers signaleren een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwikkelen van rivierdalbossen in het plangebied en de voorgenomen inrichting met lage begroeiing en hecht eraan de lage begroeiing te borgen in de planvoorschriften van het omgevingsplan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma wordt inderdaad melding gedaan van de kans om binnen dit plan invulling te geven aan de Nationale bossenstrategie in combinatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierdoor zou het mogelijk zijn rivierdalbossen te ontwikkelen in vooral de zones buiten de stroombanen.</p> <p>In de verdere uitwerking geldt als leidend principe herstel en behoud van openheid van het gebied zodat niet zonder meer sprake kan zijn van de ontwikkeling van rivierdalbossen. In de verdere uitwerking zal dan ook specifiek in beeld worden gebracht of en waar (niet) dergelijke kansen benut kunnen worden.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>18 Insprekers vragen waarom in aanvulling op de locaties 1a en 1b het tussenliggende gebied niet is benoemd als kwelgeulgebied. Dit gebied is eveneens dichtgegroeid en dient aangepakt te worden om het landschap opener te maken. Insprekers verzoeken hiervoor regels op te nemen in het omgevingsplan.</p>	<p>In het programma hebben wij inderdaad het gebied tussen 1a en 1b niet aangemerkt als kwelgeulgebied. Wij zullen in de planuitwerking in overleg treden met Rijkswaterstaat en bekijken of de herinrichting van de Romeinenweerd als nog kan plaatsvinden binnen het Kaderrichtlijn Water programma.</p>
<p>19 Insprekers uiten hun frustratie over het laten begroeien van de Romeinenweerd waardoor zicht op- en doorstroming van de Maas worden belemmerd, terwijl bewoners en ondernemers in het stroomvoerend deel van de Maas er altijd op gewezen zijn geen belemmering aan te brengen. Het open karakter van het plangebied dient in het omgevingsplan geborgd te worden zodat zicht en onbelemmerde doorstroming geborgd worden.</p>	<p>Zie onze vorige reacties bij de punten 16, 17 en 18.</p>
<p>20 Insprekers verzoeken om duidelijkheid ten aanzien van het aantal nieuwe woningen voor bewoners die uitgeplaatst worden, plus het aantal extra woningen, op de voorziene locaties voor nieuwbouw. De nieuwbouw zou verder moeten passen binnen het open karakter van gebied, dus met ruime kavels, waarbij bewoners die uitgeplaatst worden eerste keus hebben uit beschikbare kavels voor woonlocaties.</p>	<p>Voor wat betreft uw zienswijze dat uitgeplaatste burgers voorrang moeten krijgen is deze ons duidelijk. Wij zullen in de planuitwerking de wensen van alle belanghebbenden meenemen en een zorgvuldige belangenafweging uitvoeren. Daarnaast zullen we ook moeten toetsen of en onder welke voorwaarden het juridisch mogelijk is uw voorkeur te borgen. Op dit moment kunnen wij daar helaas nog geen toezeggingen in doen. Zie verder onze reactie bij punt 2.</p>
<p>21 Insprekers pleiten ervoor dat er in het omgevingsplan voor dit plangebied geen regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken (welstand).</p>	<p>Het is niet aannemelijk dat er geen eisen aan het uiterlijk van woningen en gebouwen worden gesteld. Ook in het stedenbouwkundig plan en de ruimtelijke onderbouwing zal aandacht worden gegeven aan de verschijningsvormen van gebouwen en objecten aangezien deze niet alleen een raakvlak hebben met de wens om de woningen op een verantwoorde ruimtelijk en landschappelijk in te passen maar ook met de wens voor een goed woon- en leefklimaat. Het bouwwerk zal ook moeten passen binnen de kaders van de welstandnota waarmee de gemeente stuurt op de verschijningsvorm van de gebouwde omgeving.</p>

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>22 Insprekers verzoeken een uiterste planning op te nemen in het project en een uiterste inspanning te leveren deze planning te halen</p>	<p>De actuele planning van het project is te downloaden op: https://www.waterschaplimburg.nl/@5766/dijkversterking-14/</p> <p>Op basis van deze planning wordt als onderdeel van de planuitwerking een meer gedetailleerd stappenplan opgesteld. Deze zal ook worden gedeeld met de direct betrokkenen.</p>
<p>23 Insprekers verzoeken in het programma op te nemen dat de huidige [hoogwater-, red.] veilige situatie blijft bestaan totdat het plan volledig is uitgevoerd.</p>	<p>Uitgangspunt is dat de hoogwaterveiligheid tijdens de uitvoering gewaarborgd blijft. De wijze waarop, wordt tijdens de planuitwerkingsfase op hoofdlijnen uitgewerkt in een Integraal Veiligheidsplan. De aannemer dient deze verder uit te werken. Tijdens de werkzaamheden aan de bestaande keringen dienen hiertoe adequate beheersmaatregelen te worden getroffen.</p>
<p>24 Insprekers verzoeken in het programma duidelijk te maken welke weg in het plangebied voor de bewoners als ontsluitingsweg gaat dienen, welke evacuatie route gevolgd moet worden en op welke plaats en hoogte de instroomdrempel wordt gelegd.</p>	<p>In de planuitwerking zullen wij de ontsluiting van het buitendijkse gebied en de daarvoor wenselijke/nodige aanpassingen aan de infrastructuur verder vormgeven. In beginsel wordt ernaar gestreefd de bestaande ontsluitingen wel te handhaven. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p> <p>Op dit moment zien wij de Legioenweg als meest logische evacuatie route. De Romeinenweg richting Hout-Blerick is hiervoor naar onze mening niet geschikt omdat deze ter hoogte van de Springbeek op het laagste punt in het gebied ligt. Dit deel van de Romeinenweg staat als eerste onder water bij stijgende Maasstanden.</p> <p>De locatie van de inlaat is opgenomen in figuur 2.2 'Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick' van het (Ontwerp) Programma. De hoogte van de inlaatdrempel is nog niet exact bepaald, dat wordt in de planuitwerking nader bepaald.</p>
<p>25 Insprekers verzoeken duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opruimen van afval dat na overstroming van de Maas in het plangebied achter zal blijven, hoe het beheer van het gebied uitgevoerd zal worden en of/hoe bewoners of genoemde vereniging hier een rol in kunnen vervullen.</p>	<p>Uw zorg omtrent het opruimen van achtergebleven afval is ons bekend en in de planuitwerking zal ook worden gekeken hoe dit mee te nemen in het toekomstig beheer en onderhoud.</p>
<p>26 Insprekers verzoeken bij de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van gebiedsvreemde grond en zoveel mogelijk van grond die zich al in het plangebied bevindt.</p>	<p>Uitgangspunt voor de werkzaamheden is dat transport van grond tot een minimum beperkt wordt. Grond die vrijkomt bij werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk lokaal weer toegepast (uiteraard met in acht name van wettelijke regels voor het hergebruik/ toepassen van grond).</p>

Indiener BHB-043 Bloemenkwekerij R.P.M. Peeters

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker is het niet eens als er een constructie komt die hoger wordt als zijn kas. Als deze constructie er komt, dan heeft inspreker hier heel veel schaduw van en dan wordt gewassen telen in deze kas sowieso onmogelijk gemaakt. Dan wil inspreker liever meedenken over een ander plan zoals het breder maken van de dijk en het eventueel helemaal afbreken van de kas. Hierdoor kun je de knik ook uit de dijk halen en heeft de maas een betere doorstroming. De coupure kan dan een stuk verplaatst worden en veroorzaakt dan ook geen stremming van water als de maas hoog staat. Inspreker wil dit in ieder geval aangeven en hier met het waterschap over in gesprek gaan.</p>	<p>In het (Ontwerp) Programma (de verkenning) is het detailniveau van de verschillende alternatieven met name gericht geweest op het bepalen van het tracé en het in beeld brengen van mogelijke (ontwerptechnische) knelpunten. Het resultaat van deze fase is het 'voorkeursalternatief'. In de volgende fase - de planuitwerking - wordt het voorkeursalternatief meer in detail uitgewerkt en waar nodig ook geoptimaliseerd. Het is ook dan dat de exacte ligging en hoogte wordt bepaald. Graag gaan wij in deze fase met in overleg om te kijken of en op welke wijze uw voorstel in deze uitwerking kan worden betrokken.</p>

Indiener BHB-044

Samenvatting zienswijze	Reactie
<p>1 Inspreker wil graag laten weten dat hij eigenaar is van het perceel aan de - <i>adres bekend bij de projectorganisatie</i> - en nooit betrokken is geweest bij de gemaakte plannen die daar nu liggen. Inspreker geeft aan graag mee te willen denken over de potentiële herbouwlocaties die nodig zijn voor nieuw te bouwen huizen. Als zijn perceel daar mogelijk voor in aanmerking kan komen dan wil hij hier graag met de projectorganisatie over aan tafel gaan.</p>	<p>Voor wat betreft de in het Ontwerp Programma opgenomen potentiële herbouwlocaties geldt dat in het Programma nu een zoekgebied is aangegeven dat voor zowel inspreker als het project tot een verruiming van de mogelijkheden kan leiden.</p> <p>Of en welke mate de herbouwlocaties daadwerkelijk realiseerbaar zijn moet nog blijken uit de volgende fase. Idem het exacte aantal woningen per locatie. Indien het geval gaan wij uiteraard graag met u hierover in gesprek.</p>

3. Advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. heeft op 16 november 2021 een voorlopig toetsingsadvies over het PlanMER uitgebracht¹⁷. In het advies is onderscheid te maken in essentiële tekortkomingen en aandachtspunten voor de vervolgfase.

De Commissie is van mening dat in het MER nog belangrijke informatie ontbreekt. Deze informatie is essentieel om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming over het Programma. Het gaat om de volgende punten:

1. De samenvatting geeft geen evenwichtig en volledig beeld van de belangrijkste (milieu)informatie die relevant is voor de besluitvorming. De samenvatting gaat niet in op de milieueffecten, maar geeft alleen een kwalitatieve beschrijving van 'dominante criteria'. Keuzes in het voorkeursalternatief zijn hierdoor vanuit de projectdoelstellingen en het milieubelang niet goed te begrijpen.
2. De effecten van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuur, en mogelijke maatregelen om dit tegen te gaan, zijn onvoldoende beschreven. Zo wordt de verlaging van de stikstofbelasting door het uit productie nemen van (bemeste) landbouwgrond niet in de beoordeling betrokken. Dit is van belang voor de afweging van het VKA.

De Commissie adviseert de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het programma. In haar toelichting op het advies behandelt de Commissie de volgende punten:

1. Samenvatting onvolledig en niet evenwichtig
2. Alternatieven en voorkeursalternatief
 - a. Studiealternatieven vertegenwoordigen de bandbreedte aan mogelijkheden.
 - b. Keuzes VKA vanuit doelstellingen en milieueffecten deels onlogisch.
 - c. Aandachtspunten voor uitwerking VKA.
3. Effectbeoordeling
 - a. Dominante en overige criteria onvoldoende onderbouwd.
 - b. Effecten ruimtelijke kwaliteit en landschap lastig te volgen.
 - c. Effecten op natuur:
 - o Effecten stikstofdepositie onjuist beoordeeld.
 - o Onvoldoende aandacht voor positieve effecten (kansen) voor natuur.

¹⁷ https://www.commissierner.nl/docs/mer/p32/p3296/3296_vts_voorlopig_toetsingsadvies.pdf

In de paragrafen hierna gaan we specifieker in op het advies van de Commissie.

Ad. 1 Samenvatting onvolledig en niet evenwichtig

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat een besluit wordt genomen over het programma, een aangepaste samenvatting op te nemen, waarin:

- *Dominante criteria, projectdoelstellingen en overige criteria worden onderbouwd;*
- *De milieueffecten en het doelbereik van de alternatieven en het voorkeursalternatief overzichtelijk (in een tabel) worden weergegeven en los worden gekoppeld van de effecten op andere thema's (zoals kosten, draagvlak, agrarisch gebruik).*

Reactie

Voor wat betreft de samenvatting delen wij het standpunt van de Commissie dat deze een evenwichtig en volledig beeld moet geven van de belangrijkste (milieu)informatie die relevant is voor de besluitvorming. Dit betreft in het bijzonder ook de opmerking dat er in het PlanMER (te)veel nadruk wordt gelegd op de 'dominante criteria', die niet goed onderbouwd zijn en weinig milieucriteria bevatten, waardoor het ook onduidelijk is welke rol het milieubelang nu heeft gespeeld in de afwegingen voor het VKA. Het is ook daarom dat wij dit advies ter harte hebben genomen en de samenvatting op dit punt hebben herschreven en aangevuld.

Ad.2 Alternatieven en voorkeursalternatief

De Commissie maakt hierbij onderscheid in de volgende items:

- a) Studiealternatieven vertegenwoordigen de bandbreedte aan mogelijkheden.

De alternatieven vertegenwoordigen volgens de Commissie goed de bandbreedte aan mogelijkheden om de doelen van het project te realiseren.

Zij maakt daarbij wel een kanttekening:

Uit het MER blijkt dat de 'scope' voor het project op voorhand is ingeperkt door het besluit van de Stuurgroep om de dijk in het zuidelijk deel van het deelgebied Baarlo-Noord niet te verleggen. De (milieu)argumenten hiervoor worden uit het MER niet helder. De Commissie beveelt aan om in het definitieve programma de argumenten voor deze 'inperking' van de oplossingsrichtingen nader toe te lichten.

Reactie

Wij zijn in ieder geval verheugd te lezen dat het project erin is geslaagd de alternatieven zo samen te stellen dat deze goed de bandbreedte aan mogelijkheden vertegenwoordigen. Dit is ook het resultaat van een intensieve samenwerking met de betrokken partners en stakeholders.

Voor wat betreft de door de Commissie aangehaalde 'inperking' betreft dit het besluit van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om de dijk in het zuidelijk deel van het deelgebied Baarlo-Noord niet te verleggen. Het is een terechte constatering dat een toelichting op dit besluit in het MER ontbreekt. Dit is alsnog toegevoegd aan de samenvatting van het PlanMER. Het zijn ook geen milieuargumenten die hiervoor de aanleiding zijn geweest. In het BO MIRT van november 2019 is op basis van advies van de regio afgesproken dat de systeemwerkingsmaatregel Baarlo-Hout-Blerick wordt uitgevoerd door de kering in het buitengebied van Hout-Blerick terug te leggen naar de hoge grond en zo winterbed te behouden. Ter hoogte van Baarlo tot en met kasteel De Berckt wordt de bestaande kering versterkt conform wettelijke norm. De achterliggende redenen hiervoor zijn de grote economische schade die ontstaat in Baarlo-Noord door het buitendijks plaatsen van vijf vitale bedrijven, de beperkte positieve rivierkundige effecten en de hoge kosten (dominante criteria).

- b) Keuzes VKA vanuit doelstellingen en milieueffecten deels onlogisch.

Dit wordt door de Commissie als volgt toegelicht:

Weerdverlaging' is wel onderdeel van alternatief 2, maar niet van het VKA. Ook de kwelgeulen uit alternatief 2 komen slechts gedeeltelijk terug in het VKA. Uit het MER blijkt dat weerdverlaging en kwelgeulen leiden tot een aanzienlijke bijdrage aan de waterstandsaling. Door het schrappen hiervan blijft bij het VKA een waterstandsaling van slechts 4,5 cm over, terwijl alternatief 2a en 2b tot respectievelijk 13,2 en 12,7 cm waterstandsaling leiden. Zeker met het oog op de wens om een oplossing te kiezen voor de lange termijn, is deze keuze niet

goed te begrijpen. De maatregelen kunnen mogelijk ook leiden tot verbetering van de grondbalans en tot vermindering van stikstofemissies.

Reactie

Allereerst de opmerking dat de kwelgeulen maar een beperkte bijdrage leveren aan het verlagen van de waterstanden, de kwelgeulen betreffen primair KRW-maatregelen. In het *Ontwerp Programma Baarlo – Hout-Blerick* is meer specifiek onderbouwd welke kwelgeulen wel en welke niet onderdeel zijn van het VKA (paragraaf 6.4.5.). De voornaamste redenen waarom enkele kwelgeulen zijn afgefallen zijn het gebrek aan draagvlak en de verkrijgbaarheid van de gronden. Deze toelichting en onderbouwing zijn toegevoegd aan de samenvatting van het PlanMER. Aan de planstudie is wel de opdracht gekoppeld om de haalbaarheid van de 'niet kansrijke' kwelgeulen opnieuw te onderzoeken.

De weerdverlaging - als onderdeel van de -lange termijn-rivierverruimingsmaatregelen - is inderdaad niet opgenomen in het voorkeursalternatief. Voor deze maatregel is gedurende de termijn waar het project tot uitvoering moet komen nog geen budget beschikbaar. Dit laat onverlet dat er als onderdeel van de planstudie wel onderzoek wordt gedaan naar weerdverlaging, maar dan als uitvloeisel van de rivierkundige compensatie door de dijkversterking. Dit wordt uiteraard ook betrokken in de grondbalans. Bij de uitwerking van de rivierkundige compensatie zal rekening worden gehouden met het niet onmogelijk maken van de lange termijn rivierverruimingsmaatregelen.

De weerdverlaging en kwelgeulen leveren bovendien een belangrijke bijdrage aan de KRW-doelen (zo blijkt ook uit het MER) en substantiële versterking van natuurwaarden. De meerwaarde voor natuur komt overigens in het MER nauwelijks tot uitdrukking, aangezien de beschrijving van de effecten op natuur (vanaf p. 163 in het MER) alleen aandacht besteedt aan de negatieve effecten.

Reactie

Anders dan de kwelgeulen levert de weerdverlaging geen directe bijdrage aan de KRW-doelen. Dit blijkt ook niet uit het MER. Na weerdverlaging kan in principe hetzelfde agrarisch gebruik terugkomen (grasland en akkerbouw). En alhoewel er in de eindsituatie sprake zal kunnen zijn van natuur in zowel de kwelgeulen als ook de weerdverlaging (rivierkundige compensatie) is in het MER ook aangegeven dat er weliswaar een groter oppervlak aan kwelnatuur wordt ontwikkeld dan er bijvoorbeeld aan bos verloren gaat, maar dat deze natuur niet de beheertypen compenseert met een lange ontwikkelingsduur.

Er had in het MER misschien meer aandacht kunnen zijn voor de natuurwinst. Dit heeft de keuze voor het VKA en de besluitvorming echter niet nadelig beïnvloedt.

Zo is in het VKA nog steeds sprake van significante KRW-maatregelen waarmee invulling wordt gegeven aan de opgave uit de Kaderrichtlijn Water (KRW): 'Het creëren van een beter leefgebied voor planten en dieren die van oorsprong in de rivier thuishoren, zodat de biodiversiteit toeneemt en de ecologische waterkwaliteit kan verbeteren.

Het PlanMER komt weliswaar 'negatief' over, echter de systematiek is zo opgezet dat de beoordeling een (kwalitatieve) indicatie geeft van de te verwachte omvang van de mitigatie- en compensatieopgave van de bestaande en toekomstige natuurwaarden zoals die in de vervolgfase nader moet worden gespecificeerd en uitgewerkt. Het is ook daarom dat er in de beoordeling bijvoorbeeld nog geen rekening is gehouden met eventuele mitigerende en compenserende maatregelen. Ook dit heeft de keuze voor het VKA niet nadelig beïnvloedt.

De zuidelijke aansluiting van de dijk op de hoge gronden wijkt in het VKA af van alle studiealternatieven. Het gekozen ontwerp gaat niet uit van de kortste route naar de hoge gronden en lijkt daardoor zowel vanuit de systeemopgave (het waterbergend vermogen neemt af) als vanuit het criterium 'landschap leidend' niet logisch.

Reactie

Het is een terechte constatering dat de aansluiting op de hoge grond in het VKA afwijkt van de studiealternatieven en dat deze afwijking niet in het PlanMER is gemotiveerd, maar alleen in het *Ontwerp Programma Baarlo – Hout-Blerick*. Dit is alsnog toegevoegd aan de samenvatting.

Samen met bewoners en bedrijven is tijdens de verkenning intensief gesproken over de wijze waarop de gebiedsontwikkeling Hummerenweg en de verschillende nog in studie zijnde alternatieven/tracévarianten voor de aansluiting op de hoge grond elkaar zouden kunnen versterken. Dit heeft geleid tot een extra alternatief 6, waarbij de nieuwe dijk op de steilrand wordt aangelegd waarmee alle woningen en bedrijven langs de Hummerenweg ook beschermd worden tegen hoog water en er bovendien ruimte ontstaat voor gebiedsontwikkeling met nieuwe bij het gebied passende functies. Door deze optimalisatie is een minder hoge dijk nodig, omdat gebruikt wordt gemaakt van de hoogtes in het landschap. Hierdoor wordt de impact van de nieuwe doorsnijding beperkt. Naar oordeel van betrokkenen leidt dit alternatief tot een landschappelijk logisch, goed ingepaste ligging en heeft deze daarmee ook vanuit ruimtelijke kwaliteit de voorkeur met kansen om de steilrand als onderdeel van het karakteristieke terrassenlandschap te versterken, op plekken waar deze in de loop der tijd vervaagd is. Het is daarmee ook in lijn met de leidende principes 'landschap leidend' en 'vanzelfsprekende dijken'.

Voor de monding van de Kwistbeek is in het VKA anders dan in alternatief 2 een technische en ruimtelijk minimale oplossing gekozen, die sterk ingegeven lijkt te zijn door bestaande grondposities en draagvlak. Deze oplossing is nog weinig uitgewerkt, wat ook geldt voor de overige beken die de dijk moeten passeren. De meerwaarde voor de doelen voor beekherstel (KRW) blijft daarmee onduidelijk.

Reactie

Als het gaat om de Kwistbeek is het correct dat ervoor gekozen is de monding in de Maas op de huidige plek te handhaven. De keuze voor dit alternatief is inderdaad grotendeels ingegeven door draagvlak en realiseerbaarheid (beschikbaarheid van gronden). Dit zijn naar ons oordeel ook zwaarwegende argumenten waarmee de kansrijkheid van het beekherstel wordt geborgd. De keuze voor het VKA lijkt weliswaar technisch en ruimtelijk minimaal, maar feitelijk heeft alleen het deel tussen de Ingweg en de Maas nog te veel verval. Door een combinatie van natuurlijke maatregelen (laten meanderen) en de aanleg van vistrappen is het behalen van de doelstellingen echter goed mogelijk en wordt de Kwistbeek vispasseerbaar. In de planstudiefase wordt dit alternatief in samenhang met de exacte ligging van de dijk - nader uitgewerkt. E.e.a. is nu ook nader toegelicht in de nieuw samenvatting van het PlanMER.

Alleen voor de Kwistbeek geldt vanuit de doelstellingen als Natuurbeek en KRW-lichaam een beekherstelopgave. Zowel voor de Springbeek als de Tasbeek geldt binnen het plangebied geen beekherstel-opgave. Wel gelden er vanuit de functie als natuurbeek randvoorwaarden voor de dijkversterking waar in de planstudiefase rekening mee wordt gehouden. De Bosbeek heeft geen natuurbeek doelstelling.

Het MER besteedt geen aandacht aan de effecten van het amoveren van een fors aantal woningen. Het VKA leidt tot het verwijderen en herbouwen van 13 tot 19 woningen, omdat deze anders onvoldoende beschermd zullen zijn tegen hoogwater. Het is onduidelijk in hoeverre het amoveren van woningen heeft meegewogen in de keuze voor het VKA.

Reactie

Het amoveren van deze woningen heeft in die zin een rol gespeeld dat in juni 2019 de bewoners van Laerbroeck de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een intentieverklaring hebben afgegeven waarin zij verklaren in beginsel willen meewerken aan de dijkverlegging en de maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn. Hieronder valt ook het verplaatsen van de woningen in het lage gedeelte van Laerbroeck. Het is ook daarom dat in het *Ontwerp Programma Baarlo – Hout-Blerick* een inspanningsverplichting is opgenomen de bewoners te verplaatsen. Hiertoe zijn in het VKA ook potentiële herbouwlocaties opgenomen. In het PlanMER geldt deze verplaatsing ook als uitgangspunt voor de beoordeling van de alternatieven (en dus ook het VKA). In het MER is op basis van voorgaand advies van het aantal te amoveren woningen nu wel betrokken in het beoordelingscriterium "Woningen en winterbed".

De Commissie constateert dat het milieubelang in veel gevallen een ondergeschikte rol lijkt te spelen bij de keuzes in het VKA. Dit geldt ook voor een deel van de doelstellingen (systeemopgave, beekherstel, KRW). Andere factoren, zoals kosten, grondposities, bereidheid tot financiering en draagvlak onder bewoners en bedrijven in het plangebied lijken een grote rol te hebben gespeeld. Aanvullend op de aanbeveling in § 2.1. om een aangepaste samenvatting op te stellen, beveelt de Commissie aan om de gemaakte keuzes in het VKA beter te onderbouwen en hierbij expliciet onderscheid te maken in doelbereik, milieueffecten en overige aspecten.

Reactie

Dit advies is overgenomen en aangevuld in de nieuwe samenvatting.

c) Aandachtspunten voor uitwerking VKA

Naast de essentiële tekortkomingen geeft de Commissie in haar advies ook aandachtspunten mee voor de uitwerking van het VKA.

Gezien de hierboven geconstateerde onduidelijkheid over de gemaakte keuzes in het VKA en de relatief geringe bijdrage die het VKA lijkt te leveren aan sommige projectdoelstellingen beveelt de Commissie aan om de ruimte die het VKA biedt - en de grote hoeveelheid relevante informatie over de opgaven en mogelijke maatregelen die het uitgebreide en langdurige voorbereidingstraject heeft opgeleverd - zoveel mogelijk te benutten in het vervolgproces. Daarbij zijn vooral elementen van belang die een grotere bijdrage leveren aan de projectdoelstellingen en het optimaliseren vanuit natuur- en milieubelang. Denk daarbij onder andere aan het (alsnog) nader onderzoeken van de mogelijkheden voor weerdverlaging en kwelgeulen in het winterbed van de Maas.

Reactie

Dit advies wordt van harte overgenomen.

In het MER en het ontwerp programma is aangegeven dat enkele waterkeringen in het plangebied aangemerkt zullen worden als 'niet primaire kering' of maatwerkkring. Daarbij wordt gesuggereerd dat het beheer van dergelijke maatwerkkingen zal worden overgedragen aan derden. Gesteld wordt dat daarmee eenzelfde beschermingsniveau kan worden aangehouden als voor primaire keringen. Deze stelling is niet onderbouwd en lijkt erg optimistisch. De Commissie beveelt aan hier in de planuitwerkingsfase meer aandacht aan te besteden.

Reactie

Dit advies wordt van harte overgenomen.

Effectbeoordeling

De Commissie maakt hierbij onderscheid in de volgende items:

- a) Dominante en overige criteria onvoldoende onderbouwd.

De Commissie adviseert om de dominante criteria en de beoordeling van doelbereik, milieueffecten en overige effecten expliciet te beschrijven en te onderbouwen in een aangepaste samenvatting van het MER. Onderstaande staande opmerkingen kunnen daarin worden betrokken:

In het MER is niet onderbouwd waarom de genoemde thema's als dominant worden beschouwd. Enkele criteria, zoals geohydrologie en ruimtelijke kwaliteit, liggen voor de hand aangezien dit voor de hoofdkeuzes belangrijke milieuaspecten en doelstellingen zijn. Investeringskosten, 'bereidheid financiering' en agrarisch gebruik betreffen echter belangen van een andere orde. Hoewel deze belangen ook bepalend kunnen zijn, zou de afweging daarvan – zeker in een MER - losgekoppeld moeten worden van de doelstellingen en de milieueffecten. Zoals eerder aangegeven leidt het vermengen van doelstellingen, milieueffecten en overige aspecten tot onduidelijkheid.

Reactie

In de nieuwe samenvatting is dit advies van harte overgenomen.

De koppeling van het begrip 'toekomstwaarde' aan het agrarisch gebruik wekt de indruk dat er bij het opstellen van het MER bij voorbaat van uit wordt gegaan dat het gebied bij voorkeur agrarisch moet blijven. Elders is de term 'ontwikkelingsperspectief' gehanteerd, waarbij eveneens wordt uitgegaan van het belang van ondernemers. Dit betekent dat onder het criterium 'toekomstwaarde' kansen voor andere aspecten, zoals natuur en landschap, niet worden meegewogen.

Reactie

Het is zeker niet zo dat kansen op het gebied van natuur en landschap niet zijn meegewogen. Integendeel, het VKA is een resultante van diverse afwegingen waarin behoud en waar mogelijk ook een versterking van landschap en natuur nadrukkelijk een rol hebben gespeeld. Dit is ook terug te zien in de verschillende maatregelen zoals die in het VKA zijn overgenomen.

Het is daarnaast natuurlijk wel zo dat het gebied intensief wordt gebruikt door ondernemers, in het bijzonder de agrarische sector. Deze laatste heeft niet alleen aanzienlijke economische belangen en grondposities in het gebied maar heeft ook een belangrijke rol in de wijze waarop het (groene) landschap wordt beheerd en beleefd.

Er lijkt dan weliswaar een koppeling te worden gelegd tussen het verlies aan agrarisch gronden en het begrip toekomstwaarde. Echter is dit niet aan de orde. Dit criterium heeft tot doel aan te geven wel functies aan het gebied worden onttrokken en voor welke andere functies de investeringsmogelijkheden en perspectieven mogelijk toenemen. Dit laatste is het geval wanneer bepaalde

restricties die volgen uit het BGR-regime komen te vervallen en/of worden versoepeld.

De sector die als gevolg van de maatregelen aanzienlijk wordt getroffen is de agrarische sector, het is ook daarom dat er in het MER specifiek is gekeken naar het effect dat door ruimtebeslag de ruimte voor landbouw afneemt. In het geval van het vervallen en/of versoepelen van het BGR-regime heeft dit met name gevolgen voor de aard en omvang van bouwwerken waardoor er ook ruimte ontstaat voor andere nieuwe functies en ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld geïnitieerd door de bewoners en ondernemers aan de Hummerenweg (dit ontwikkelingsperspectief dient overigens niet zozeer het 'belang van de ondernemers', aangezien dit ontwikkelingsperspectief juist uitgaat van het saneren van de bestaande bedrijven om ruimte te geven voor andere functies).

Naar verwachting zal de agrarische sector ook het minst profiteren van deze regimeveranderingen aangezien veel van deze rivier gebonden gronden nu ook al de functie 'agrarisch' heeft. Per saldo verandert de functie daarmee dus ook niet, hooguit de invulling en/of het gebruik. Het is niet zo dat er per definitie van wordt uitgegaan dat het gebied agrarisch moet blijven, tegelijkertijd geldt ook dat er wordt gekeken of en op welke wijze de effecten op de agrarische sector kunnen worden geminimaliseerd en op welke de agrarische sector in het gebied behouden kan blijven in goede harmonie de andere functies in het gebied. Het is daarom niet vreemd dat wanneer er sprake is van (aanzienlijk) functieverlies voor de landbouw, er dan ook wordt gekeken of deze binnen het plan mogelijkwerwijs gecompenseerd zou kunnen worden. Dit zal ook een verdere uitwerking krijgen in de planstudie.

Bij de dominante criteria 'Waterstandsdeling en ruimtebehoud' en 'Omvang meestromend en bergend regime' lijkt sprake van een bepaalde mate van dubbeltelling.

Reactie

Beide criteria schuren inderdaad dicht tegen elkaar aan. Toch zijn er wel degelijk verschillen tussen de beide criteria en geven ze ook andere inzichten en (beslis)informatie. Zo wordt voor het bepalen van het doelbereik van de systeemmaatregel de waterstandsdeling in centimeters als maatstaf gebruikt. Het betreft dan het cumulatief maximum van de waterstandsdeling/-toename op één locatie.

Bij het effect van de maatregelen op de omvang van het bergend en stromend regime is het met name de verandering van het oppervlak maatgevend, waarbij ook onderscheid is gemaakt in effecten stroomopwaarts (stromend regime) en stroomafwaarts (bergend regime).

Het amoveren van woningen ontbreekt geheel als beoordelingscriterium. Dit is opvallend aangezien de impact hiervan op bewoners groot kan zijn, het aantal te amoveren woningen per alternatief verschilt en effecten op functies (bedrijven, landbouw, recreatie) in het gebied wel zijn beoordeeld.

Reactie

Dit advies is overgenomen en ondermeer in paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling voorkeursalternatief", tabel 5, beoordelingscriterium "Woningen en winterbed" is het aantal te amoveren woningen in de analyse en beoordeling betrokken.

Hoewel tabel 1 (p. 49/50 van het MER) een overzichtelijk beeld geeft van de gebruikte beoordelingscriteria is nergens in het MER eenzelfde overzichtelijk beeld gegeven van de beoordeling van de alternatieven en het VKA. In de samenvatting is alleen een kwalitatieve beschrijving van doelbereik en dominante criteria gegeven. In deel B van het MER zijn deze uitgebreider beschreven en onderbouwd. Pas in deel C van het MER wordt hetzelfde gedaan voor de milieueffecten. De effecten van het VKA zijn los beschreven van de effecten van de alternatieven. Nergens in het MER is echter een overzichtstabel met effecten van de alternatieven en voorkeursalternatief opgenomen.

Reactie

Dit advies is overgenomen en meegenomen in de nieuwe samenvatting van het PlanMER.

b) Effecten ruimtelijke kwaliteit en landschap lastig te volgen

De Commissie constateert dat de beoordeling van de alternatieven op de aspecten ruimtelijke kwaliteit en landschap moeilijk te volgen is. De effectbeoordelingen zijn gebaseerd op uitgebreide beschrijvingen, maar goede gedetailleerde (hoogte)kaarten, ontwerptekeningen, profielen en andere illustraties ontbreken. Daardoor is bijvoorbeeld de keuze voor het VKA voor de zuidelijke aansluiting van dijk op de hogere gronden niet goed te begrijpen.

Hoewel de effectbeoordeling lastig te volgen is leidt dit volgens de Commissie op het detailniveau van het Programma niet tot onjuiste conclusies over de effecten. Het vervolgtraject biedt voldoende ruimte om het project vanuit ruimtelijke kwaliteit te optimaliseren. De Commissie beveelt aan om in de planuitwerkingsfase gebruik te maken van voldoende gedetailleerde kaartmateriaal, profielen en andere illustraties. Daarmee kan de effectbeoordeling van ontwerp- en inrichtingskeuzes beter worden begrepen en worden veranderingen in het landschap beter inzichtelijk.

Reactie

Dit advies wordt overgenomen.

c) Effecten op natuur***Effecten stikstofdepositie onjuist beoordeeld***

Voor de effecten op het Natura 2000-netwerk legt het MER terecht de focus op veranderingen in stikstofemissies als gevolg van dit project. De emissies in de

aanlegfase zijn kwalitatief ingeschat op basis van het verwachte grondverzet: minst (1), middel (2 en 3), meest (4). De inschatting voor het VKA ontbreekt, maar de stikstofemissies hiervan kunnen in een volgende fase nader worden onderzocht.

Over de stikstofemissies van de gebruiksfase bevat het MER de volgende conclusie: 'de hoeveelheid stikstofdepositie in de gebruiksfase (eindsituatie) is gelijk aan de huidige situatie, op enkele ondergeschikte wijzigingen in beheer en onderhoud na, zodat effecten door stikstofdepositie voor de gebruiksfase zijn uitgesloten.' Deze conclusie is volgens de Commissie onjuist. Hiermee wordt voorbijgegaan aan het feit dat alternatieven 3, 4 en vooral 2 leiden tot een functieverandering, doordat landbouwpercelen worden omgezet in verlaagde weerden en hoogwater- en kwelgeulen die als natuur worden beheerd..... Door de beheerfase buiten beschouwing te laten, biedt het MER een onjuist beeld van de stikstofimpact van de alternatieven. Voor de besluitvorming ontbreekt daarmee het inzicht dat bepaalde alternatieven een bijdrage leveren aan de verlichting van de stikstofproblematiek. Voor het project betekent dit dat er, indien nodig, intern gesaldeerd kan worden. Voor de regio betekent dit een verlichting van de opgave voor (agrarische) bedrijven elders.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat een besluit wordt genomen over het Programma, de beoordeling van de alternatieven op het aspect stikstofdepositie aan te passen op basis van bovenstaande, zodat de voor- en nadelen hiervan kunnen meewegen bij de keuze van het VKA.

Reactie

Als het gaat om stikstofdepositie is in het PlanMER inderdaad alleen gekeken naar de kwalitatieve verandering in stikstofemissies als gevolg van het project. U merkt terecht dat de inschatting voor het Voorkeursalternatief ontbreekt, maar dat deze ook in een volgende fase kan worden onderzocht. Dit advies nemen we zeker ook over. Als het gaat om uw advies de beoordeling van de alternatieven aan te passen rekening houdende met het beheer en dit ook mee te laten wegen in de keuze van het VKA allereerst de opmerking dat voor wat betreft de alternatieven 2a en 2b in het PlanMER twee verschillende hoeveelheden te onttrekken hectaren agrarisch grond genoemd. In afbeelding 4.4 is sprake van respectievelijk 115 en 120 hectare, in figuur 10.3 respectievelijk 234 en 238. Deze laatste zijn echter niet representatief¹⁸ en zijn in het PlanMER ook aangepast.

Een analyse en ook berekening van de mate waarin het onttrekken van de landbouw bijdraagt aan een verlichting van de stikstofproblematiek zien we zeker als een zinvolle toevoeging.

Met het vervallen van de bouwvrijstelling voor stikstofdepositie is het PlanMER aangevuld met een analyse en beoordeling stikstofdepositie (risico-

¹⁸ In tabel 10.3 is het gebied dat als ontwikkelperspectief rood is gearceerd als geheel meegenomen in de berekeningen van het areaalverlies (circa 118 hectare). Deze 'gebiedsontwikkeling' is specifiek gericht op het zoeken naar een herinvulling van de bebouwing aan de Hummerenweg. Het gaat daarbij ondermeer om sloop van kassen en andere bedrijfsbebouwing. Dit zal uiteraard leiden tot minder areaal glastuinbouw, echter zal er niet sprake zijn van een volledig verlies aan agrarisch grond, zodat dit ook niet als zodanig in de berekeningen kan worden meegenomen. De gemeente Peel en Maas is in samenwerking met de bewoners en bedrijven bezig met het ontwikkelen van verschillende scenario's wat moet leiden tot een voorkeursalternatief. Pas ook dan is meer duidelijk te geven welke functieveranderingen zullen plaatsvinden en wat dit betekent voor het areaal agrarisch grond.

inventarisatie). Hierin is ook het effect van het onttrekken van landbouwgrond meegenomen.

Onvoldoende aandacht voor positieve effecten (kansen) voor natuur

De effecten op natuur zijn beschreven aan de hand van criteria beschermde gebieden (Natura 2000 en Nationaal Natuurnetwerk) en beschermde soorten. Deze beoordeling richt zich voornamelijk op mogelijke negatieve gevolgen en niet op de natuurwinst die met dit project kan worden behaald. Alleen bij de beoordeling van het doelbereik voor de KRW-opgaven beekherstel, kwelgeulen en weerdverlaging komt dit indirect enigszins tot uitdrukking. Deze beoordeling is echter niet kwantitatief. Zoals aangegeven in §2.2 van het advies maakt het MER daardoor niet duidelijk dat bijvoorbeeld de alternatieven 2a en 2b tot substantieel meer natuurherstel kunnen leiden dan de overige alternatieven, inclusief het VKA. De Commissie beveelt aan om deze constatering te betrekken bij het definitieve besluit over het Programma en bij de nadere uitwerking van het VKA expliciet aandacht te besteden aan de kansen voor natuurherstel en -ontwikkeling.

Reactie

Allereerst wordt verwezen naar onze eerdere reactie onder "Ad.2 Alternatieven en voorkeursalternatief". Dit laat onverlet dat er in de vervolgfase opnieuw wordt gekeken naar de kansen voor verdere natuurherstel en -ontwikkeling. Dit betreft niet alleen een nieuwe haalbaarheidsstudie naar de kwelgeulen maar betreft ook de inrichting van het 'middengebied Laerbroeck' waar met de betrokken overheden, grondeigenaren en andere stakeholders wordt gekeken welke kansen er liggen op een meer groene en natuurlijke inrichting. Dit is ook vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst.

Zoals eerder aangegeven zijn kansen voor beekherstel en de KRW-opgave in het VKA ten opzichte van sommige studiealternatieven vrij summier ingevuld. Het gaat om een kort traject van de Kwistbeek tussen de watermolen van Baarlo en de Maas, waarvoor weinig ruimte beschikbaar is. Een ontwerp hiervoor ontbreekt nog. Voor de Tasbeek, Bosbeek en Springbeek is er volgens het MER 'geen opgave', maar moet de passage van de versterkte dijk nog wel worden uitgewerkt. Zeker gelet op de beperkte mogelijkheden bij de Kwistbeek lijkt het de moeite waard de opgave flexibel te hanteren. Bij nadere detaillering van ontwerp en inrichting zijn er naar verwachting ook bij deze beken nog mogelijkheden om de dijkpassage en uitmonding in de Maas natuurlijker te maken, met meer optrek van waterdieren. Bij de uitmonding van de Springbeek liggen ook nog mogelijkheden voor natuurherstel op een zeldzaam rivierduin en voor het verbeteren van de uitwisseling met het natuurgebied Savelkoul.

Reactie

Verwezen wordt naar onze eerdere reactie onder "Ad.2 Alternatieven en voorkeursalternatief".

4. Aanpassingen t.o.v. het Ontwerp Programma

In dit hoofdstuk staan de aanpassingen beschreven die zijn doorgevoerd in de definitieve versie van het Programma en PlanMER.

4.1. Aanpassingen Programma

1. Leeswijzer en Deel A, hoofdstuk 1 "Ambitie en doel Programma Baarlo - Hout-Blerick"

- Algemene teksten betreffende de status en fase van de verkenning zijn in het gehele document redactioneel aangepast. Zo is ondermeer de status van Ontwerp Programma gewijzigd in Programma.
- De planning van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is aangepast.

2. Deel A, hoofdstuk 2 "Opgaven en het Voorkeursalternatief"

- In het Ontwerp Programma stond al beschreven dat de opgave "Rivierverruimende maatregelen voor de lange termijn" geen onderdeel meer uitmaakte van de scope van het project. Het is ook daarom (en om eventuele verwarring daaromtrent te voorkomen) dat deze opgave uit de tekst van het Programma is gehaald.
- Naar aanleiding van enkele zienswijzen is in paragraaf 2.2 "het bieden van deugdelijke evacuatie routes en voorzieningen" als zesde opgave opgenomen in het Programma.
- In paragraaf 2.2 is de tekst onder het kopje "Beekherstel Kwistbeek" aangepast zodat duidelijker is welk specifiek knelpunt aanleiding is voor het beekherstel: de Kwistbeek voldoet niet aan de criteria vanuit de Kaderrichtlijn Water. Er is in het plangebied niet sprake van een knelpunt op het gebied van waterafvoer en wateroverlast. Uiteraard geldt dat wanneer er aanpassingen plaatsvinden aan de beek dit niet mag leiden tot nieuwe knelpunten, dan wel dat bestaande knelpunten (buiten het plangebied) verergeren.
- In paragraaf 2.2 staat in de beschrijving van de opgave KRW-Maas kwelgeulen dat: "*In overleg tussen Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat is besloten om de KRW-kwelgeulen Baarlo te betrekken in de scope van de integrale gebiedsontwikkeling Laerbroeck*". Dit moet echter zijn de scope van het Programma Baarlo - Hout-Blerick (er is breder gekeken dan alleen locaties in Laerbroeck).
- In dezelfde paragraaf is sprake van de aanduiding "gebiedsontwikkeling Laerbroeck". Deze aanduiding is in het Programma vervangen door "gebiedsontwikkeling Baarlo-Noord/Hout-Blerick (Laerbroeck)" zoals deze ook wordt gebruikt in het PlanMER. Hiermee is sprake van een consistent gebruik van de naam en wordt eventuele verwarring hieromtrent voorkomen.

- In paragraaf 2.3 is een alinea ingevoegd waarin is toegelicht dat het VKA mede is gebaseerd op het PlanMER.
- In paragraaf 2.3, zijn figuur 2.2. Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick en de detailuitsnede in figuur 2.6 als volgt aangepast:
 - a. De legendaeenheid "*potentiële herbouwlocatie*" is gewijzigd in "*zoekgebied potentiële herbouwlocaties*". Op de kaart zijn de 4 locaties ten noorden van de nieuwe dijk vervangen door een ruimer zoekgebied. Aanleiding voor deze aanpassing volgt uit diverse zienswijzen waaruit is gebleken dat de afbakening van deze locaties niet goed was te herleiden dan wel te beperkt van opzet is gebleken, waardoor mogelijk potentiële locaties ook over het hoofd werden gezien.

Voor de herbouwlocaties geldt dat deze bij voorkeur worden gerealiseerd op percelen die grenzen aan het middengebied 'Laerbroeck', vrij zijn van (woon)bebouwing, (cultuur)historische en/of natuurwaarden ontzien en zoveel mogelijk ontsloten kunnen worden via of a) bestaande infrastructuur of b) te verleggen infrastructuur als direct gevolg van de dijkversterking.

Dit betekent in de praktijk dat met name braakliggende percelen of percelen met een agrarische functie in aanmerking zullen komen voor herbouw.

Of en welke percelen (of delen daarvan) binnen deze zoekgebieden daadwerkelijk tot uitvoering komen als een herbouwlocatie is nog onzeker en van diverse factoren afhankelijk. Dit betreft ondermeer de beschikbaarheid van gronden, de bereidwilligheid van de betrokken eigenaren om medewerking te verlenen, de wijze waarop deze locaties ruimtelijk en landschappelijk kunnen worden ingepast, of kan worden voldaan aan de vigerende (milieu)wet- en regelgeving, het draagvlak in de omgeving en de (financiële) uitvoerbaarheid/doelmatigheid van de ingreep. Dit wordt als onderdeel van de planstudiefase nader onderzocht.

- b. Op het kaartbeeld is tevens de woningbouwlocatie Tangveld nader aangeduid. Deze aanduiding betreft de gronden die reeds in eigendom zijn van de provincie Limburg. Voor deze locatie wordt in de planuitwerking nader onderzocht op welke wijze - naast de eventuele herplaatste woningen - aanvullende woningbouw mogelijk is. Deze aanvullende woningbouw is naar aanleiding van een bestuurlijke overeenkomst waarin partijen zijn overeengekomen eerder gedane investeringen in het gebied (sanering glastuinbouw) waar mogelijk financieel te compenseren.
- c. De legendaeenheid "*nieuwbouw op locatie*" is geschrapt. Tegelijkertijd is de legendaeenheid "*maatwerk*" op locatie als volgt gewijzigd: "*Indien mogelijk behoud dan wel nieuwbouw of maatwerk op locatie*". De achtergrond van deze wijzigingen is dat de exacte uitwerking van het wooneiland nog moet plaatsvinden en hiervoor ook nog verschillende

varianten bestaan, zodat nu ook nog niet kan worden aangegeven welke oplossing meest passend is en of de woningen überhaupt kunnen blijven staan.

- d. Op het kaartbeeld van het VKA wordt de 'Romeinenweerd' aangewezen als een locatie voor "*Herinrichting*". Veel insprekers zijn van mening dat het gebied is dichtgegroeid en dat dit gebied in aanvulling op de locaties 1a en 1b ook zou moeten worden aangewezen als een kwelgeulgebied. Deze suggestie is overgenomen. In de planuitwerking wordt de haalbaarheid van deze locatie als een kwelgeul in samenhang met de locaties 1A en 1B nader onderzocht.
 - e. Op het kaartbeeld en in de legenda is sprake van "*nieuwe bossages*". Deze bossages volgen uit de bos- en natuurcompensatie zoals deze in de planuitwerking nog moet worden berekend. De aanduiding op de kaart impliceert dat deze locaties al specifiek zijn vastgesteld, dit is niet het geval. De exacte invulling en locatie van deze bossages zal tijdens de planuitwerking - in samenspraak met de omgeving - een uitwerking krijgen in een nog op te stellen 'Landschapsplan'. Uitgangspunt daarbij is dat compensatie van bomen en natuur zoveel mogelijk in de betreffende deelgebieden zal gaan plaatsvinden en dat deze in het deelgebied Hout-Blerick wordt ingezet ten behoeve van natuurontwikkeling langs de steilrand. Vanwege de reden dat de uitwerking van de bomen- en natuurcompensatie dus nog moet plaatsvinden en de aanduiding op het kaartbeeld een mogelijk verkeerde suggestie geeft is deze aanduiding geschrapt.
 - f. Op het kaartbeeld is tussen de Berckt en de Molenkamp een dun blauw gestippelde lijn te zien, echter ontbreekt deze abusievelijk in de legenda. Dit betreft de A-watrgang 'Middelste Horst'. Hiervoor is geen specifieke opgave benoemd, maar een eventuele herinrichting ervan wordt beschouwd als een 'meekoppelkans' gekoppeld aan de herinrichting van het 'middengebied'. Tijdens de planuitwerking zal moeten blijken of en in welke mate deze meekoppelkans kan worden gerealiseerd. Deze 'meekoppelkans' is aan de legenda toegevoegd.
 - g. In de legenda is sprake van de aanduidingen "*fietsroute*" en "*wandelroute*". Op het kaartbeeld is het onderscheid tussen deze twee legenda-eenheden niet goed zichtbaar wat mogelijk tot verwarring kan leiden. Daarnaast is de status van deze legenda-eenheden niet voldoende duidelijk gemaakt. Voor wat betreft de aanduiding "*fietsroute*" betreft dit het behoud van de bestaande fietsverbinding over de Romeinenweg, deze maatregel maakt deel uit van het project. In de legenda is dit verduidelijkt. De wandelroute betreft een zogenaamde 'meekoppelkans' gekoppeld aan de herinrichting van het 'middengebied'. Tijdens de planuitwerking zal moeten blijken of en in welke mate deze meekoppelkans kan worden gerealiseerd. Deze 'meekoppelkans' is aan de legenda toegevoegd.
- In paragraaf 2.3.2 is in de laatste alinea verduidelijkt dat hier sprake is van de KRW doelstellingen.

- In paragraaf 2.3.4 is het aantal woningen in het middengebied dat moet worden gesloopt aangepast van '13-20' woningen naar 'zeker 14 woningen'. Tevens is aangegeven dat er voor zeker 6 woningen op het 'wooneiland' nader onderzoek nodig is of deze kunnen blijven of ook moeten worden gesloopt.

Er is specifiek gemaakt dat de verplaatsing een inspanningsverplichting betreft en geen garantie. De gezamenlijke overheden hebben uitgesproken zich in te spannen om de bewoners wiens woning moet worden gesloopt of waarvan de woonfunctie niet kan blijven bestaan te verplaatsen naar elders in het gebied. Hiervoor zijn ook de potentiële herbouwlocaties geïnventariseerd. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat het vooralsnog onzeker is of dit binnen de huidige wet- en regelgeving (Didam-arrest) realiseerbaar is. Dit vraagt de komende tijd nog verdere juridische analyse. De haalbaarheid van de verplaatsingen wordt als onderdeel van de planuitwerkingsfase dus nog nader onderzocht. Deze nuancering is doorgevoerd in het hele document.

- In paragraaf 2.3.4 is in de laatste alinea toegelicht dat het ontwikkelen van kwelnatuur in combinatie met het herstellen van een oude beekloop een potentiële meekoppelkans is, waarvan de haalbaarheid tijdens de planuitwerkingsfase nader wordt onderzocht, in combinatie met de inrichting van het middengebied.

3. Deel A, hoofdstuk 3 "Hoe geven we het Programma verder vorm"

- Algemene teksten betreffende de status en fase van de verkenning zijn redactioneel aangepast. Zo is ondermeer de status van Ontwerp Programma gewijzigd in Programma en is de tekst t.a.v. de terinzagelegging geactualiseerd.
- In paragraaf 3.1 is de 2e alinea "*Het gaat om een vrijwillig programma.....én met behoud van zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden*" geschrapt. Deze alinea was dubbel met dezelfde tekst in hoofdstuk 1 (2e alinea onder figuur 1.1.).
- Op grond van voortschrijdend inzicht is tevens de paragraaf 'Voorziene besluiten in de planuitwerkingsfase' geactualiseerd.
- In paragraaf 3.2.1 is het aantal van 5 opgaven gewijzigd in 6 opgaven n.a.v. de toevoeging van "het bieden van deugdelijke evacuateroutes en voorzieningen" als zesde opgave. Tevens zijn de geraamde kosten van het voorkeursalternatief geactualiseerd.
- In paragraaf 3.2.1 is tevens de raming van het voorkeursalternatief geactualiseerd. De raming is - ondermeer als gevolg van een correctie van het prijspeil - bijgesteld van 70 miljoen euro naar 99 miljoen euro.
- In dezelfde paragraaf 3.2.1 staat vermeld dat de kosten voor beekherstel mede ook door de provincie Limburg worden gedekt. Dit is niet correct.

- In paragraaf 3.4 is de tekst ten aanzien van de te sluiten Bestuursovereenkomst geactualiseerd en is op verzoek van Rijkswaterstaat een aanvullende haalbaarheidsstudie opgenomen naar de kwelgeulen 2B, 3A en 3B. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan enkele zienswijzen en het advies van de Commissie voor de m.e.r.

4. Deel B, hoofdstuk 4 "Plangebied en de opgaven"

- In paragraaf 4.1 is onder het kopje "Archeologie en cultuurhistorie" n.a.v. van zienswijzen specifiek gemaakt dat de versterkte huizen Roffaert en Oyen ook zijn aangewezen als Rijksmonument.

Tevens zijn in deze zelfde paragraaf enkele verduidelijkingen gemaakt, betreffende de ligging van de 19^e-eeuwse boerderij, de voorkomens van bunkerrestanten en de aanvulling dat de veerplaats van Baarlo naar Steyl (en omgeving) deel uitmaakt van het van rijksweg beschermde dorpsgezicht in Steyl.

- In paragraaf 4.1 is onder het kopje "Natuur" de beschrijving van de aanwezige natuurgebieden aangescherpt en is specifiek gemaakt dat de Goudgroene natuurzone onderdeel uitmaakt van het provinciaal Natuurnetwerk Nederland.
- In paragraaf 4.2 is het aantal van 5 opgaven gewijzigd in 6 opgaven en is de zesde opgave "het bieden van deugdelijke evacuateroutes en voorzieningen" nader omschreven (paragraaf 4.2.6.).

5. Deel B, hoofdstuk 5 "Proces"

- In hoofdstuk 5 werd naar het MIRT-proces gerefereerd als zijnde het formele planproces om tot juridische besluiten te komen. Het MIRT-proces is echter geen formeel juridisch proces maar ook een bestuurlijk proces.
- Paragraaf 5.1 is geactualiseerd voor wat betreft de meest recente inzichten t.a.v. de besluiten en mer-procedure.
- Paragraaf 5.2 is geactualiseerd voor wat betreft de meest recente inzichten t.a.v. het bevoegd gezag.

6. Deel B, hoofdstuk 6 "Afweging van onderzochte alternatieven"

- In paragraaf 6.2 is de foutieve aanduiding N237 gewijzigd in N273.
- In paragraaf 6.2.2 is onder het kopje "*Bescherming*" aangegeven dat ook de rijksmonumenten Huis Roffaert en Huis Oyen net als in de huidige situatie buitendijks blijven liggen.
- In paragraaf 6.4.2 is figuur 6.2 aangepast. Zie verder Deel A, hoofdstuk 2 "Opgaven en het Voorkeursalternatief", voor de toelichting hierop.
- In paragraaf 6.4.3 is de opsomming van de maatregelen behorende tot het voorkeursalternatief Hout-Blerick aangepast. Zo is ondermeer de

inspanningsverplichting toegelicht en zijn de zoekgebieden en de woningbouwlocatie Tangveld toegevoegd. Voor wat betreft de natuurontwikkeling langs de steilrand is aangegeven dat dit kan worden gerealiseerd middels de inzet van bomen en natuurcompensatie. Tot slot is toegevoegd dat de herinrichting van de Romeinenwaard waar mogelijk gecombineerd dient te worden met een kwelgeul.

- Paragraaf 6.4.3. Onder het kopje "Ruimtelijke kwaliteit" is specifiek gemaakt dat de aard en omvang van herinrichting van het middengebied als onderdeel van een tijdens de planuitwerking uit te voeren kansenscan nader wordt onderzocht samen met de meekoppelkansen "recreatieve routes" en herinrichting oude beekloop (A-watergang Middelste Horst).
- Paragraaf 6.4.3. In de laatste alinea is aangegeven dat voor wat betreft de herontwikkelingslocatie Tangveld nog niet is gesproken met alle omwonenden. De Provincie Limburg heeft aangegeven dat voor de planologische borging van de woningbouwlocatie Tangveld een participatief traject worden ingericht.
- In paragraaf 6.4.5 is een haalbaarheidsstudie opgenomen naar extra kwelgeulen.

4.2. Aanpassingen PlanMER

De aanpassingen in het PlanMER bestaan uit enkele correcties van de effect beoordelingen of zijn naar aanleiding van zienswijzen en/of het advies van de Commissie van de milieueffectrapportage. De aanpassingen hebben geen gevolgen voor de afweging en de keuze van het Voorkeursalternatief.

1. "Samenvatting"

- De samenvatting in het PlanMER is naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r. aangepast. Zie voor meer toelichting ook hoofdstuk 3.

2. Deel A, hoofdstuk 1 "Inleiding"

- In paragraaf 1.3.4 is de term "projectplan Waterwet" vervangen door "Projectbesluit".
- In tabel 1 "Beoordelingskader PlanMER" is het beoordelingscriterium "Inundatiefrequentie in de uiterwaard" gewijzigd in "Inundatiefrequentie". Achtergrond van deze wijziging is dat in de beoordeling niet alleen is gekeken naar de inundatiefrequentie in de (buitendijkse) uiterwaarden, maar naar de inundatie in het gehele stroomgebied (dus ook het buitendijkse gebied). Deze wijziging is doorgevoerd in alle andere teksten waar dit beoordelingscriterium aan de orde komt.

3. Deel A, hoofdstuk 2 "Referentie"

- In paragraaf 2.1 "Huidige situatie: gebiedsomschrijving" is toegevoegd dat ook Huis Roffaert en Huis Oyen de status hebben van Rijksmonument.

4. Deel A, hoofdstuk 5 "Het voorkeursalternatief"

- In paragraaf 5.3.4. is de tekst t.a.v. de herplaatsing van de woningen aangepast, zodat deze consistent is met hetgeen in het Programma is opgenomen. Dit betreft ondermeer het aantal woningen, de inspanningsverplichting en het onderzoek naar de woningen op het wooneiland. Zie verder ook de toelichting in paragraaf 4.1, Deel A, hoofdstuk 2 "Opgaven en het Voorkeursalternatief".
- Figuur 5-3 is vervangen door het nieuwe kaartbeeld van het voorkeursalternatief. Zie voor meer toelichting ook paragraaf 4.1 "Deel A, hoofdstuk 2 "Opgaven en het Voorkeursalternatief"
- In verband met het vervallen van de wettelijke vrijstelling voor de bouwfase is het PlanMER aangevuld met een "Risico-inventarisatie stikstof". Hierin is ook het advies van de Commissie m.e.r. betrokken om het effect van de landbouwonttrekking in de analyse en beoordeling mee te nemen. Het is hierom dat de teksten uit het PlanMER voor zover deze betrekking hebben op de tijdelijke effecten tijdens de aanleg zijn geactualiseerd. Dit betreft ondermeer de tekst in tabel 5 van paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling voorkeursalternatief" betreffende het beoordelingscriterium "Beschermd gebied: Natura2000 en NNN".
- Paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling effecten voorkeursalternatief", tabel 5, beoordelingscriterium "Landschap, Visueel ruimtelijk karakter en Geomorfologie en reliëf": In de toelichting is aangegeven dat de effectbeoordeling vergelijkbaar is met studiealternatief 2a en 2B. In het VKA is echter geen sprake van de lange termijn maatregel Weerdverlaging. Er dient echter wel rekening te worden gehouden met weerdverlaging ten behoeve van rivierkundige compensatie. De (negatieve) scores zijn derhalve niet aangepast.
- Paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling voorkeursalternatief", tabel 5, beoordelingscriterium "Woningen en winterbed": Mede op verzoek van de Commissie m.e.r. is in de analyse en beoordeling het aantal te amoveren woningen betrokken. Daarnaast is er ook in het Voorkeursalternatief altijd sprake van enige mate van zichthinder en ruimtebeslag zodat er niet sprake kan zijn van een neutrale score. Daarom is de score ook aangepast van neutraal (0) naar negatief (-).
- Paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling voorkeursalternatief", tabel 5, beoordelingscriterium "Gebruiksfuncties": De score is naar beneden bijgesteld van positief (+) naar neutraal (0). Zie voor een toelichting punt 8.
- Paragraaf 5.4 "Effectbeoordeling realisatie voorkeursalternatief" tabel 6, beoordelingscriterium "Draagvlak". In de tekst staat dat in het deelgebied Hout-Blerick sprake is van het blijven liggen van de huidige kering wat als

positief (+) wordt ervaren. De dijk blijft echter maar voor een deel liggen, namelijk het deel dat ook gebruikt kan worden voor evacuatie. De beoordeling is hierop aangepast (0).

5. Deel A, hoofdstuk 6 "Vervolgproces"

- In paragraaf 6.1 "Leemten in kennis" en ook in paragraaf 6.2 "Aandachtspunten voor vervolg" wordt aangegeven welke informatie bepalend is voor het vervolgproces om te komen tot een voorkeursalternatief (VKA):
 1. Mogelijkheden van 'werk met werk' maken benutten. Het gaat om grondaanvoer en grondafvoer en onderling gebruik van grond van de verschillende onderdelen.
 2. Eén lijn bepalen bij welke inundatiefrequentie nog landbouw mogelijk is.
 3. Wanneer de huidige dijk behouden blijft, maar af wordt gewaardeerd als primaire kering, dient hiervoor een beheerder en beheer-regime te worden vastgesteld.

Ad 1) Dit geldt als basis voor de uitwerking van het VKA in de planuitwerkingsfase. Hiertoe wordt ook een projectspecifieke kansenscan gemaakt dat als doel heeft het gebruik van gebiedseigen grond te maximaliseren. Het voorliggend VKA geeft daarvoor ook een goede basis omdat de verschillende maatregelen uit het VKA ook gefaseerd uitgevoerd worden. Zo zullen de KRW-maatregelen beekherstel en kwelgeulen als eerste worden gerealiseerd. De uit deze projecten vrijkomende grond zal - afhankelijk van de kwaliteit - zoveel mogelijk hergebruikt worden in de dijkversterking en dijkverlegging. Uit de kansenscan zal moeten blijken welke kansen er nog meer zijn.

Ad 2) Met de keuze voor het VKA is gekozen voor een alternatief dat vergelijkbaar met de studiealternatieven 2a en 2b positief scoort. Alleen voor wat betreft het middengebied "Laerbroeck" is dit nog een uit te zoeken opgave, wat ook niet los kan worden gezien van de wijze waarop het middengebied wordt ingericht. De aard en omvang van de herinrichting van het middengebied wordt tijdens de planuitwerking nader onderzocht.

Ad 3) Deze situatie is met de keuze voor het VKA niet meer aan de orde.

Bovenstaande leemten in kennis c.q. benodigde informatie voor het vervolgproces is betrokken in de keuze voor het VKA en krijgen een verdere uitwerking krijgen in het vervolgproces. De paragrafen 6.1. en 6.2 zijn hier op aangevuld.

- In aanvulling op bovenstaande heeft de Provincie Limburg aangegeven dat de Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone op grond van de Provinciale Omgevingsvisie (1 oktober 2021) zijn overgegaan in de Groenblauwe mantel. In het kader van de verdere m.e.r.-procedure dient hiervan te worden uitgegaan. Dit is toegevoegd aan paragraaf 6.2.

6. Deel B1 Dominante effecten, hoofdstuk 10 "Agrarisch gebruik en toekomstwaarde"

- In figuur 10-3 zijn bij de alternatieven 2a en 2b abusievelijk verkeerde hectaren 'verlies aan agrarisch gebied' opgenomen. De hoeveelheden in figuur 10-3 zijn aangepast overeenkomstig de hoeveelheden in figuur 4-4 (Deel A, paragraaf 4.3.4. "Agrarisch gebruik en toekomstwaarde").

7. Deel B2 Doelbereik, hoofdstuk 14 "Beekherstelopgave (KRW en WB21)"

- Op pagina 119 is de tekst "*Door de bekenexperts van het waterschap is daarbij aangegeven dat een zo steil mogelijke verhanglijn gewenst is om de gewenste stromingsdynamiek en natuurlijk beekhabitat voor stroomminnende vissoorten te laten ontstaan*" vervangen door de tekst "*Door de bekenexperts van het waterschap is daarbij aangegeven dat het verhang zo moet worden vormgegeven dat hiermee de gewenste stromingsdynamiek en natuurlijke beekhabitat voor stroomminnende vissen kan ontstaan*". De reden hiervoor is dat een zo steil mogelijk verhanglijn niet een doel op zich is, maar dat - binnen de beschikbare lengte van de beek - wel een verhanglijn wordt gerealiseerd waarbij de eisen die worden gesteld aan de stromingsdynamiek en de natuurlijke beekhabitat meest optimaal c.q. in balans zijn.
- In tabel 33 "Beoordeling doelbereik waterbeheer 21e eeuw, bijdrage aan klimaatbestendig, robuust systeem" werd in de toelichting op de studiealternatieven 2a en 2b vermeld dat er in het deelgebied Hummerenweg sprake is van de verlegging van de primaire kering naar de terrasrand. Dit is in het VKA wel aan de orde, maar niet in de hier beschouwde studiealternatieven 2a en 2b. Dit is aangepast.

8. Deel C1 Milieueffecten, hoofdstuk 19 "Natuur"

- In verband met het vervallen van de wettelijke vrijstelling voor de bouwfase is het PlanMER aangevuld met een "*Risico-inventarisatie stikstof*". Hierin is ook het advies van de Commissie m.e.r. betrokken om het effect van de landbouwonttrekking in de analyse en beoordeling mee te nemen. Het is hierom dat de teksten uit het PlanMER voor zover deze betrekking hebben op de tijdelijke effecten tijdens de aanleg zijn geactualiseerd. Dit betreft ondermeer tekstpassages in de paragrafen 19.2 "Huidige situatie en autonome ontwikkeling", 19.3 "Beoordeling" en 19.4 "Mitigatie en compensatie".

9. Deel C1 Milieueffecten, hoofdstuk 18 "Landschap, cultuurhistorie en archeologie"

- Paragraaf 18.3 "Beoordeling" tabel 64, beoordeling voor archeologie. In de tabel is bij de beoordeling van studiealternatief 2b aangegeven dat er geen onderscheid is met studiealternatief 2a. Toch is de beoordeling anders (- i.p.v. --). Een vergelijkbare situatie doet zich voor bij de beoordeling van studiealternatief 3b en 4. De beoordeling van de studiealternatieven 2b, 3b en 4 is hierop aangepast.

10.Deel C1 Milieueffecten, hoofdstuk 20 "Woon- en leefomgeving"

- Mede op verzoek van de Commissie m.e.r. is in de analyse en beoordeling het aantal te amoveren woningen betrokken.
- In tabel 81, beoordeling voor wonen, is daarnaast ook de score bij studiealternatief 2a en 2b aangepast. De achtergrond hiervan is dat er in deze studiealternatieven altijd sprake zal zijn van enige mate van zichthinder en ruimtebeslag. Er kan derhalve ook niet sprake zijn van een neutrale score. De score is daarom aangepast van neutraal (0) naar negatief (-).
- Tabel 84, beoordeling voor bedrijvigheid. De scores van de studiealternatieven 2a en 2b, 3a en 3b en 4 zijn naar beneden bijgesteld. De achtergrond hiervan is dat de positieve score in de studiealternatieven 2a en 2b met name is ingegeven door de kansen voor recreatie en ontwikkeling van het gebied. Het is echter de vraag of deze positieve effecten zoveel zwaarder wegen dan de negatieve effecten op landbouw dat dit de beoordeling laat doorslaan naar een positief effect. Het is daarom dat de beoordeling is aangepast van positief (+) naar neutraal (0). De beoordeling van de studiealternatieven 3a en 3b is aangepast van neutraal (0) naar negatief (-) en die van studiealternatief 4 van negatief (-) naar zeer negatief (--). Dit is omdat er in deze alternatieven altijd sprake is van een aantasting van agrarische bedrijvigheid en functies (in studiealternatief 4 het grootst).

11.Deel C2 Realisatie, paragraaf 21.2 "Beoordeling".

- Inspreker BHB-013 geeft aan dat er ten onrechte niet is ingegaan op het draagvlak van de studiealternatieven bij de buitendijkse bewoners. Dit speelt met name bij de studiealternatieven 2a en 2b. Uit de tekst blijkt onvoldoende dat er bij bedrijven en bewoners in het buitengebied zorgen zijn t.a.v. de aanleg van kwelgeulen en weerdverlaging en dat het lijkt alsof bij het beoordelen van het criterium draagvlak alleen rekening is gehouden met de binnendijkse bewoners is. Deze nuancering is alsnog toegevoegd.